

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΤΡΙΒΙΖΑΣ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

Ευγένιος Τριβιζάς

Η Δέσποινα και το περιστέρι

Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων Αθήνα 2004

Η Δέσποινα και το Περιστέρι

Εικονογράφηση:

Μ. Αλεξάνδρου, Σ. Γούσης, Ν. Καπατσούλια

Φιλολογική επιμέλεια: Πόλυ Γκέκα

Σύνταξη και επιμέλεια παραρτήματος: Ηρακλής Κέλλης

Εικονογράφηση: Μάρω Αλεξάνδρου, Σπύρος Γούσης, Ναταλία Καπατσούλια

Παραγωγή: Εκδόσεις "Ελληνικά Γράμματα" Μάρτιος 2001

Copyright © 2001 Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων Αθήνα 2004

ISBN 960-393-543-3

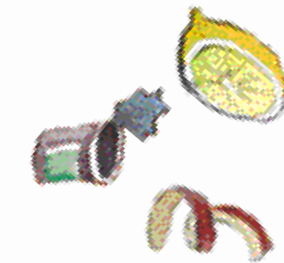
ΑΘΗΝΑ 2004

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Οι τρεις σκιές συνωμοτούν

*Όπου τρεις σκιές συνωμοτούν σ' ένα σκουπιδότοπο,
ενώ κάποιος παρακολουθεί αθέατος*

Εκείνο το βράδυ τρεις σκιές συναντήθηκαν σ' έναν έρημο σκουπιδότοπο κοντά σ' ένα έλος, στα δυτικά της πόλης: η σκιά του πολέμου, ο δαίμονας της διχόνοιας και το πνεύμα του φθόνου, του μίσους και του τρόμου.

Κάθε τόσο συναντιόντουσαν αυτοί οι τρεις σε μέρη ζοφερά και απόμερα για να συνωμοτούν, να μηχανοραφούν και να καταστρώνουν τα καταχθόνια σχέδιά τους.

Η σκιά του πολέμου, που εκείνο το βράδυ είχε πάρει τη μορφή γερακιού αρπαχτικού με ράμφος γρυπό και μάτι αμείλικτο, έκρωξε πρώτη κι είπε:

– Έχω να αναφέρω άπειρες επιτυχίες: πολέμους, συρράξεις κι αιματοχυσίες! Εισβολές, λεηλασίες, ναρκοπέδια, χαρακώματα, μάχες και πολιορκίες! Βομβαρδισμούς, ορφανά και φλεγόμενες πολιτείες!

Μετά μίλησε το πνεύμα της διχόνοιας, που είχε πάρει εκείνο το βράδυ τη μορφή δίσεχτης νυχτερίδας:

– Εγώ έχω να αναφέρω ότι σπέρνω, όπως πάντα, τους σπόρους μου στις ψυχές των ανθρώπων και με αγαλλίαση τους βλέπω να ευδοκιμούν και να καρπίζουν... Ναι, χαίρομαι κι αγάλλομαι, όταν βλέπω αδέρφια να μισούν αδέρφια και οικογένειες ολόκληρες να ξεκληρίζονται για τη δική μου χάρη. Με τρανώνει ο σπαραγμός και ο κατατρεγμός με τρέφει.

– Εγώ έχω να αναφέρω ότι στάζω πικρό και δολερό φαρμάκι στις καρδιές χιλιάδων ανθρώπων και τριβελίζω μέρα-νύχτα τα μυαλά τους, καυχήθηκε ο δαίμονας του φθόνου, του μίσους και του τρόμου, που είχε πάρει τη μορφή τρικέφαλης φαρμακερής οχιάς.

– Έξοχα, έκρωξε η σκιά του πολέμου, με χαρά μου βλέπω ότι δεν θα αργήσει και πολύ να φτάσει η μέρα που θα κυριαρχήσουμε σ' ολόκληρη την οικουμένη. Όπως ξέρετε, όμως, υπάρχουν ακόμα αρκετοί που αντιστέκονται δυστυχώς στα πλάνα μας μηνύματα, μάχονται τα σχέδιά μας κι αμφισβητούν τη δύναμή μας.

– Θα τους πατάξουμε αυτούς! Θα τους εξοντώσουμε! Θα τους αφανίσουμε από το πρόσωπο της γης! σφύριξε η τρικέφαλη οχιά φτύνοντας φαρμάκι και με τις τρεις διχαλωτές της γλώσσες.

– Σας ζήτησα να συναντηθούμε σήμερα, σ' αυτή την πόλη, σε τούτη τη χώρα, συνέχισε με ύφος σκυθρωπό η σκιά του πολέμου, γιατί δεν θ' αργήσουν να γίνουν εδώ, στον τόπο που τους γέννησε, για μια φορά ακόμα, οι Ολυμπιακοί Αγώνες.

Μόλις άκουσαν αυτές τις τελευταίες λέξεις, τα τρία πνεύματα της συμφοράς ταραχτήκαν και άρχισαν να τρέμουν σύγκορμα.

– Πάλι... πάλι αυτοί οι αναθεματισμένοι **Ολυμπιακοί Αγώνες!** έσκουξε η νυχτερίδα της διχόνοιας.

– Κάτι πρέπει να κάνουμε για να τους πολεμήσουμε, να τους αφανίσουμε! σφύριξε η τρικέφαλη οχιά.

– Τι έχεις να προτείνεις; ρώτησε η νυχτερίδα της διχόνοιας, ανοιγοκλείνοντας τις αγκαθωτές φτερούγες της.

– Ένας τρόπος υπάρχει για να απαλλαγούμε μια και καλή, μια για πάντα, από τους Ολυμπιακούς Αγώνες! έκρωξε το γεράκι.

– Τι τρόπος;

– Να κερδίσουμε τις ψυχές των παιδιών και να φαρμακώσουμε τις καρδιές τους.

– Και πώς θα το καταφέρουμε αυτό;

Γέλασε τότε η απάνθρωπη σκιά. Γέλασε σαρκαστικά μ' ένα γέλιο που έμοιαζε με σάπιο μήλο που πέφτει σε βούρκο βαθύ.

– Ελάτε κοντά, πιο κοντά... Ελάτε να σας πω πώς θα κερδίσουμε τις ψυχές των παιδιών, ελάτε να σας εξηγήσω πώς θα φαρμακώσουμε τις καρδιές τους!

Ενώ οι τρεις δυσοίωνες σκιές συνωμοτούσαν, κάπου εκεί πολύ κοντά, χωρίς να το έχουν αντιληφθεί, μια αθέατη παρουσία τούς παρακολουθούσε.

Ήταν ένα περιστέρι. Ένα μικρό άσπρο περιστέρι. Έμοιαζε με όλα τ' άλλα περιστέρια. Κι όμως. Δεν ήταν ακριβώς το ίδιο... Ήταν πιο λευκό, πιο φωτεινό, πιο ανάλαφρο. Καθισμένο εκεί, σ' ένα καχεκτικό δέντρι, άσχημα λυγισμένο από τις χειμωνιάτικες θύελλες, κρυμμένο στο μισοσκόταδο, άκουγε τρέμοντας όλα όσα σχεδίαζαν οι τρεις σκιές της συμφοράς. Άκουγε και κάτι σπάραζε στη μικρή καρδιά του.

– Πρέπει να ματαιώσω τα σχέδιά τους! σκέφτηκε και φτερούγισε σ' ένα γυρτόκλωνο δέντρο, λίγο πιο κοντά, για ν' ακούει καλύτερα. Άκουσαν, όμως, πρώτα οι τρεις σκιές το φτεροκόπημά του. Η τρικέφαλη οχιά ορθώθηκε κι έφτυσε φαρμάκι κατά πάνω του, η νυχτερίδα χύμηξε και το γράπωσε με τα κοφτερά της νύχια· το περιστέρι, όμως, τινάχτηκε και ξέφυγε, αφήνοντας πίσω του λίγα λευκά πούπουλα, ενώ το άγριο γεράκι ριχνόταν πίσω του ακάθεκτο και το 'παιρνε στο κυνήγι!

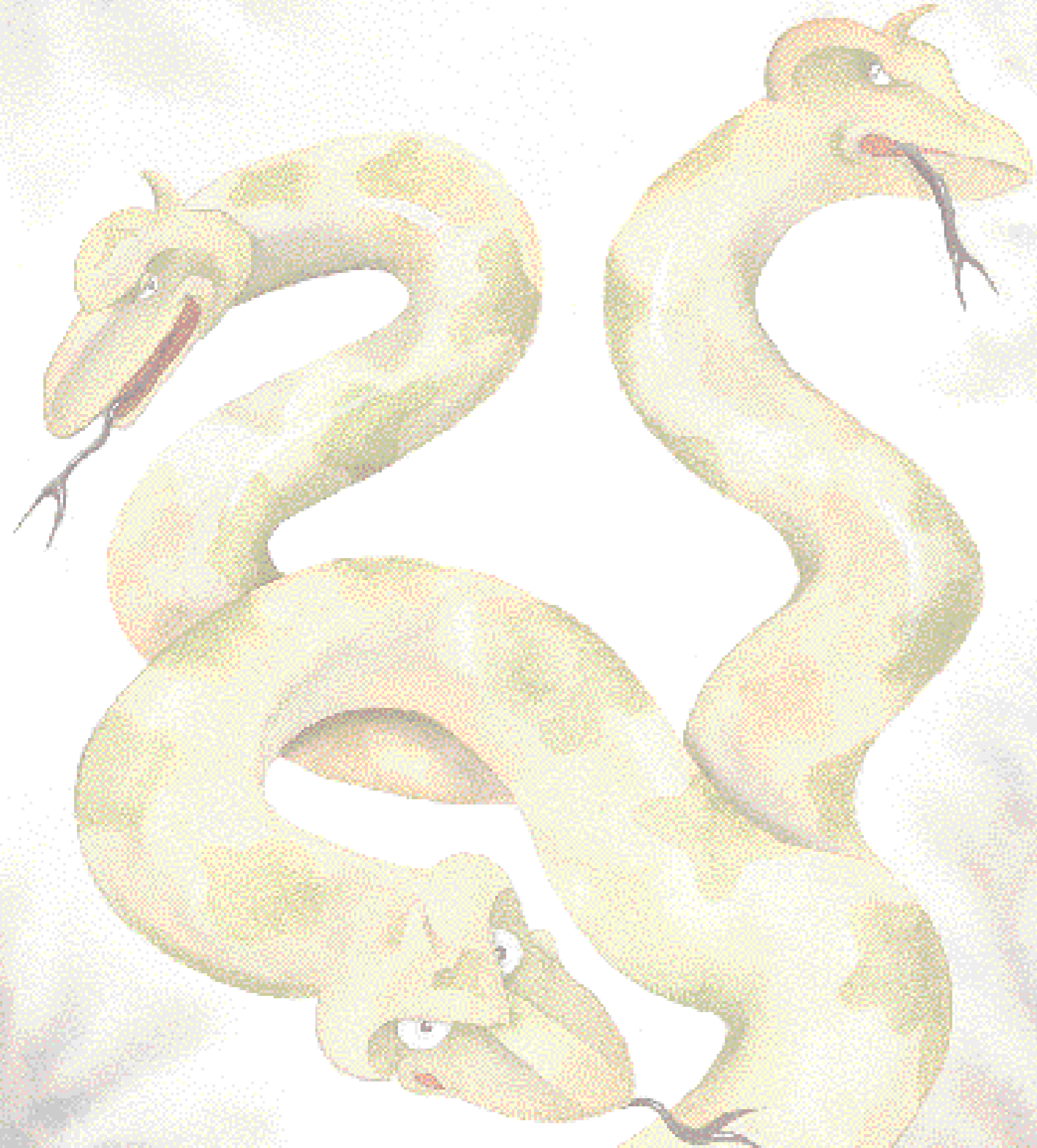
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Το κυνηγημένο περιστέρι

*Όπου το κυνηγημένο περιστέρι
ζητάει καταφύγιο στο δωμάτιο της Δέσποινας*

Έτσι άρχισε μια ανελέητη καταδίωξη. Φτερουγίζοντας απελπισμένα, το λαβωμένο περιστέρι πέταξε πάνω από το σκουπιδότοπο και τα βαλτόνερα του έλους και, σαν από θαύμα, κατάφερε να γλιτώσει από τον αμείλικτο διώκτη του και να χαθεί στο σκοτάδι της νύχτας. Ήταν, όμως, βαριά πληγωμένο. Πονούσε αφάνταστα κι ένιωθε τις δυνάμεις του σιγά σιγά να το εγκαταλείπουν.

Η μικρή Δέσποινα μόλις είχε τελειώσει τα μαθήματά της. Είχε φορέσει ένα νυχτικό στο χρώμα του φεγγαριού και είχε ξαπλώσει στο κρεβάτι. Πάνω στο τραπέζι βρίσκονταν ακόμα δύο τρία ανοιχτά τετράδια κι άλλα τόσα βιβλία και πιο κει ένα βαζάκι με ανεμώνες και τα φλούδια ενός μανταρινιού που έτρωγε ενώ διάβαζε. Οι δαντελωτές κουρτίνες ανέμιζαν αφήνοντας να αχνοφαίνονται οι δάφνες και οι τριανταφυλλίες του κήπου.

Την είχε πάρει σχεδόν ο ύπνος, όταν ξαφνικά άκουσε ένα φτερούγιμα. Άνοιξε τα μάτια και τι να δει;

Ένα λαβωμένο περιστέρι να μπαίνει από το ανοιχτό παράθυρο και να κάθεται στην άκρη του κρεβατιού. Η Δέσποινα πετάχτηκε όρθια, πλησίασε και το πήρε στις παλάμες των χεριών της.

– Τι έπαθες, μικρό μου περιστέρι; γλυκορώτησε χαϊδεύοντάς το απαλά. Τι σου έκαναν; Ποιος σε πλήγωσε;

Τότε έγινε κάτι παράξενο. Το περιστέρι μίλησε. Μίλησε με ανθρώπινη φωνή. Μίλησε και είπε:

– Κατάλαβαν ότι θέλω να τους χαλάσω τα σχέδια. Γι' αυτό με πλήγωσαν. Γι' αυτό πάσχισαν να με σκοτώσουν!

– Ποιοι;

– Εκείνοι!!!

– Ποιοι εκείνοι;

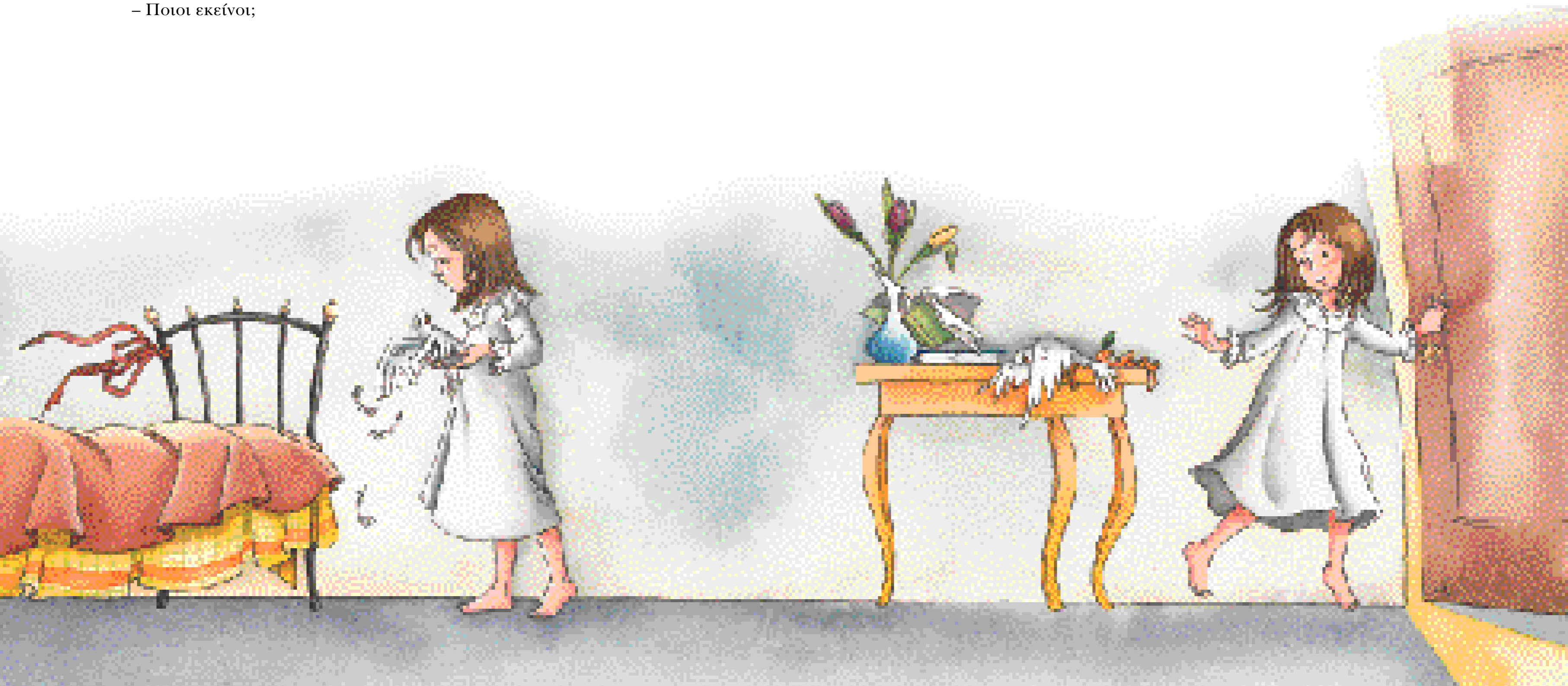
– Οι τρεις σκιές της συμφοράς που τρέφονται με το αίμα του πολέμου και δυναμώνουν με τα δάκρυα της οδύνης.

– Δεν σε καταλαβαίνω, είπε η Δέσποινα. Για ποιους μιλάς;

Αλλά το περιστέρι ήταν τόσο εξαντλημένο που αν και ανοιγόκλεινε το ράμφος του, όσο και να προσπαθούσε, δεν μπορούσε να μιλήσει άλλο.

– Θα σου φέρω λίγο νερό να πεις. Περίμενε! Δεν θα αργήσω, ψιθύρισε η Δέσποινα.

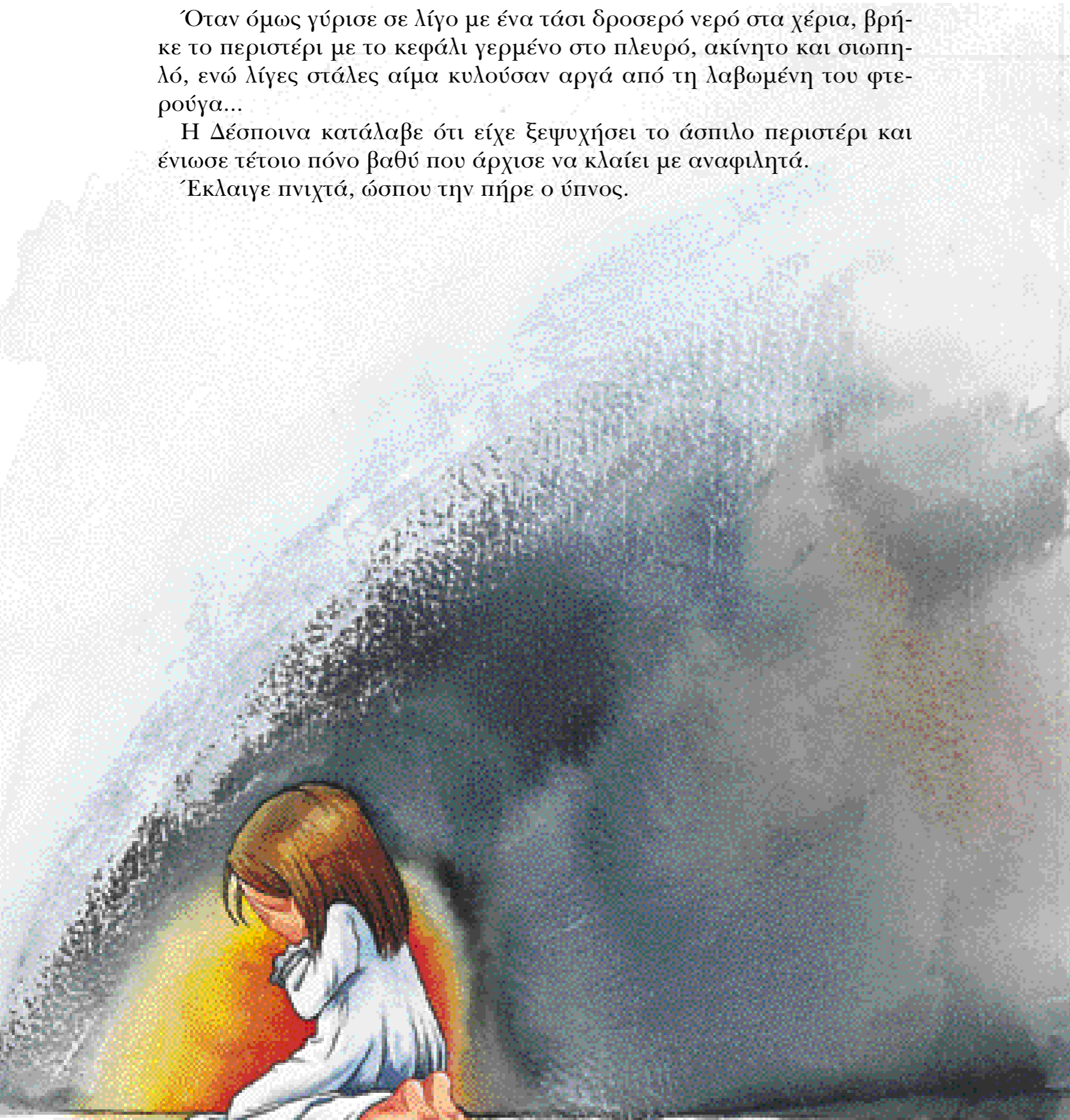
Ακούμπησε απαλά το περιστέρι στο τραπέζι με τα τετράδια, τις ζωγραφιές και το βαζάκι με τις ανεμώνες κι έτρεξε στην κουζίνα όσο πιο αθόρυβα μπορούσε για να μην ξυπνήσει τους γονείς της, που το υπνοδωμάτιό τους βρισκόταν δυο πόρτες παραπέρα.

Όταν όμως γύρισε σε λίγο με ένα τάσι δροσερό νερό στα χέρια, βρήκε το περιστέρι με το κεφάλι γερμένο στο πλευρό, ακίνητο και σιωπηλό, ενώ λίγες στάλες αίμα κυλούσαν αργά από τη λαβωμένη του φτερούγα...

Η Δέσποινα κατάλαβε ότι είχε ξεψυχήσει το άσπιλο περιστέρι και ένιωσε τέτοιο πόνο βαθύ που άρχισε να κλαίει με αναφιλητά.

Έκλαιγε πνιχτά, ώσπου την πήρε ο ύπνος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Μια αναπάντεχη συνάντηση

*Όπου μια ευχάριστη έκπληξη
περιμένει τη Δέσποινα όταν ξυπνάει*

Το άλλο πρωί, όταν οι πρώτες ηλιαχτίδες γλίστρισαν από το παράθυρο και χάιδεψαν με χρυσαφένια χάρδια τους ώμους και τα μαλλιά της, ξύπνησε η Δέσποινα και ανακάθησε στο κρεβάτι. Κοίταξε ολόγυρα, αλλά δεν είδε πουθενά το περιστέρι. Στο τραπέζι βρίσκονταν ακόμα τα βιβλία, τα ανοιχτά τετράδια, οι ζωγραφιές, το βαζάκι με τις ανεμώνες, τα φλούδια του μανταρινιού, όχι όμως το παραμυθένιο περιστέρι.

– Ίσως ήταν όλα ένα όνειρο. Ίσως το φαντάστηκα μόνο τ' όμορφο περιστέρι... μονολόγησε το κορίτσι.

Ντύθηκε, φόρεσε ένα φόρεμα στο χρώμα του κυκλάμινου και μια κίτρινη κορδέλα στα μαλλιά, έφαγε μια φρυγανιά με μαρμελάδα βύσσινο στην κουζίνα κι όταν γύρισε μ' ένα ποτήρι γάλα στο δωμάτιό της, δεν μπόρεσε να συγκρατήσει μια κραυγή έκπληξης.

Εκεί, στο περβάζι του παράθυρου, πάλλευκο, πανέμορφο, λουσιμένο στο φως του ήλιου, καθόταν το περιστέρι και την κοιτούσε, λες και την περίμενε, λες και τη χαιρετούσε.

Η Δέσποινα έτρεξε ολόχαρη κοντά του.

– Εσύ είσαι; ρώτησε αγγίζοντάς το απαλά με τα ακροδάχτυλα, σαν να ήταν φευγαλέα οπτασία που θα χανόταν από στιγμή σε στιγμή από μπροστά της. Εσύ είσαι;

– Ναι, αποκρίθηκε απλά το περιστέρι. Εγώ είμαι.

– Υπάρχεις στ' αλήθεια; Δεν σε είδα στ' όνειρό μου;

– Υπάρχω αληθινά. Δεν με είδες, Δέσποινα, στ' όνειρό σου. Με καλοδέχτηκες και με βοήθησες, όταν λαβωμένο από εκείνους που μ' εχθρεύονται κι αποζητούν το χαμό μου, ζήτησα καταφύγιο στο δωμάτιό σου.

– Ποιοι είναι εκείνοι; Δεν μου είπες!

– Οι προαιώνιοι εχθροί μου. Οι τρεις σκιές που απειλούν την ειρήνη, που επιβουλεύονται την ομόνοια και μάχονται την αδελφσύνη.

– Κι εγώ που νόμιζα πως είχες ξεψυχήσει!

– Θα το ήθελαν πολύ αυτό οι τρεις ύπουλοι εχθροί. Όσες φορές όμως και να με σκοτώνουν, εγώ ξαναγεννιέμαι. Ναι... ξαναγεννιέμαι όσο υπάρχουν άνθρωποι όπως εσύ, που να με πονάνε και να κλαίνε και να νοιάζονται για μένα.

Απόρησε η Δέσποινα.

– Πρώτη φορά βλέπω περιστέρι που να μιλάει και να ακούει και να καταλαβαίνει όσα λέω.

– Δεν είμαι συνηθισμένο περιστέρι, Δέσποινα!

– Το κατάλαβα. Το ένιωσα από την πρώτη στιγμή που σε αντίκρισα. Ναι, σκίρτησε η καρδιά μου όταν σε πρωτοείδα! Ένιωθα τόσο παράξενα, τόσο όμορφα, τόσο χαρωπά. Τι είσαι όμως; Πες μου!

– Είμαι το πνεύμα της Ειρήνης! Της ελπίδας και της αρμονίας το πνεύμα είμαι. Και χρειάζομαι, Δέσποινα, τη βοήθειά σου!

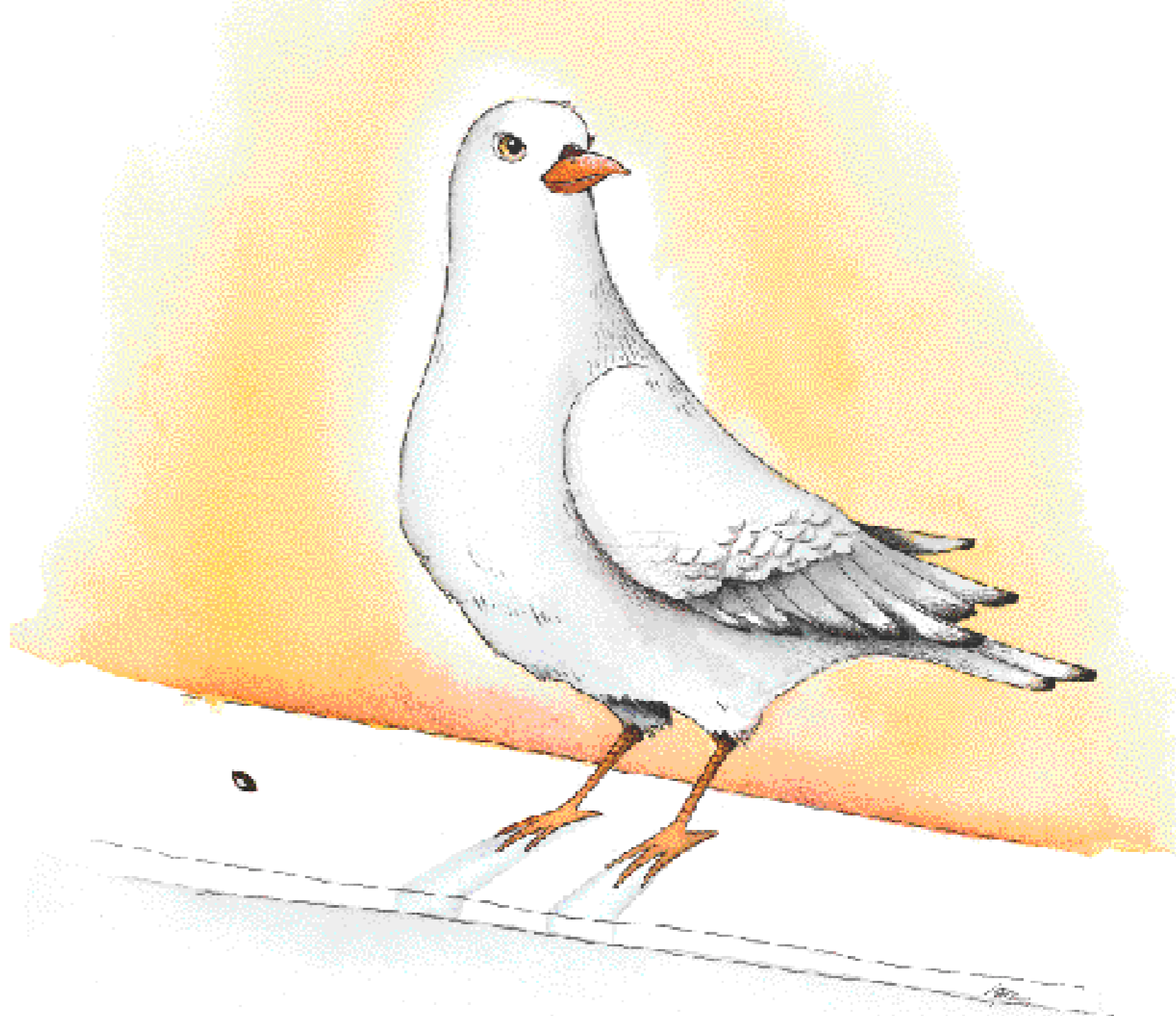
– Εσύ; Τη βοήθειά μου; Γιατί; Για ποιο λόγο;

– Το ξέρεις, φαντάζομαι, ότι στη χώρα σου γίνονται όπου να 'ναι οι Ολυμπιακοί Αγώνες...

– Και βέβαια το ξέρω.

– Οι αδυσώπητοι εχθροί μου, η σκιά του πολέμου, η νυχτερίδα της διχόνοιας και η τρικέφαλη οχιά του φθόνου, του μίσους και του τρόμου, έχουν λυσσάξει απ' το κακό τους! Θα κάνουν ό,τι μπορούν για να τους πολεμήσουν. Αυτό προσπαθούν άλλωστε χρόνια και χρόνια τώρα.

– Γιατί;

– Έλα, Δέσποινα, μαζί μου. Έλα να ταξιδέψουμε μαζί! Έλα να σου δείξω χίλια δυο και να σου εξηγήσω.

– Να ταξιδέψουμε; Μα πώς; Με ποιο τρόπο; Εγώ καλό μου περιστέρι δεν έχω φτερά σαν τα δικά σου!

Το περιστέρι τής έδειξε τότε με το ράμφος του κάτι τι. Κάτι μαύρο και μικρό, εκεί, πλάι του στο περβάζι.

– Τι είναι αυτό; ρώτησε η Δέσποινα. Μοιάζει με κουκούτσι.

– Εγώ το έφερα! αποκρίθηκε το περιστέρι. Φύτεψέ το στον κήπο σου κι αύριο το πρωί θα δεις! Θα δεις πώς θ' αρχίσει το θαυμαστό ταξίδι μας!

– Τι θες να πεις; Εξήγησέ μου. Δεν καταλαβαίνω.

Εκείνη τη στιγμή όμως ο χρυσαφένιος ήλιος άστραψε στο τζάμι και την τύφλωσε. Σφάλισε για μια στιγμή τα μάτια η Δέσποινα κι όταν τα ξανάνοιξε, το περιστέρι είχε γίνει άφαντο.

Το κορίτσι πήρε προσεχτικά το κουκούτσι και το φύτεψε στον κήπο πλάι στις δροσερές δάφνες και τις τριανταφυλλιές με τα ολοκόκκινα τριαντάφυλλα.

Μετά, όπως κάθε μέρα, πήρε το δρόμο για το σχολείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ένα δέντρο αλλιώτικο από τα άλλα

*Όπου αρχίζει ένα υπέροχο ταξίδι
μέσα στους αιώνες*

Εκείνο το βράδυ δεν την έπαιρνε ο ύπνος τη Δέσποινα. Τι θα συνέβαινε άραγε αύριο το πρωί; Τι εννοούσε το ονειρεμένο περιστέρι, όταν της έλεγε ότι θα ταξιδεύανε μαζί παρέα; Πώς θα ταξιδεύανε; Πού θα πηγαίνανε; Τι θα της έδειχνε; Και πώς θα το βοηθούσε να αντιμετωπίσει τους αμείλιχτους εχθρούς του; Τελικά την πήρε ο ύπνος, ένας βαθύς ύπνος με παράξενα όνειρα, μυστικούς κήπους, και σκοτεινές στοές που οδηγούσαν σε ηλιόλουστα λιβάδια.

Όταν ξύπνησε το άλλο πρωί και κοίταξε με λαχτάρα ολόγουρά της, το περιστέρι δεν φαινόταν πουθενά.

Απογοητευμένη σηκώθηκε, έπλυνε το πρόσωπο, χτένισε τα μαλλιά της και, όπως περνούσε απ' το παράθυρο, έριξε μια ματιά στον κήπο. Τότε την είδε.

Εκεί, στον κήπο με τις πολύχρωμες μοσχοβολιές, δίπλα στις τριανταφυλλιές με τα ολοκόκκινα τριαντάφυλλα, μια μικρή φουντωτή ελιά είχε φυτρώσει. Οι πρωινές δροσοσταλίδες λαμπύριζαν στα σκουροπράσινα δροσερά της φύλλα και τον κορμό της στόλιζε μια φιλόξενη κουφάλα. Έμοιαζε με όλες τις άλλες τις ελιές που είχε δει η Δέσποινα. Με μια διαφορά: οι ρίζες της, ναι, οι ρίζες της, δεν ήταν βυθισμένες στο χώμα, αλλά απλώνονταν ανάλαφρα στο δροσερό γρασίδι.

– Έλα! άκουσε ένα γνώριμο κάλεσμα.

Ήταν το περιστέρι που καθόταν στο ψηλότερο κλαδί της μικρής ελιάς και την περίμενε. Η Δέσποινα δεν χρειάστηκε ν' ακούσει δεύτερη κουβέντα. Ντύθηκε μάνι μάνι, φόρεσε ένα θαλασσί φουστάνι και βγήκε στον κήπο. Σκαρφάλωσε σβέλτα στη μικρή ελιά και κάθισε σ' ένα κλαδί κοντά στο περιστέρι.

– Πού βρέθηκε εδώ αυτό το δεντράκι; ρώτησε.

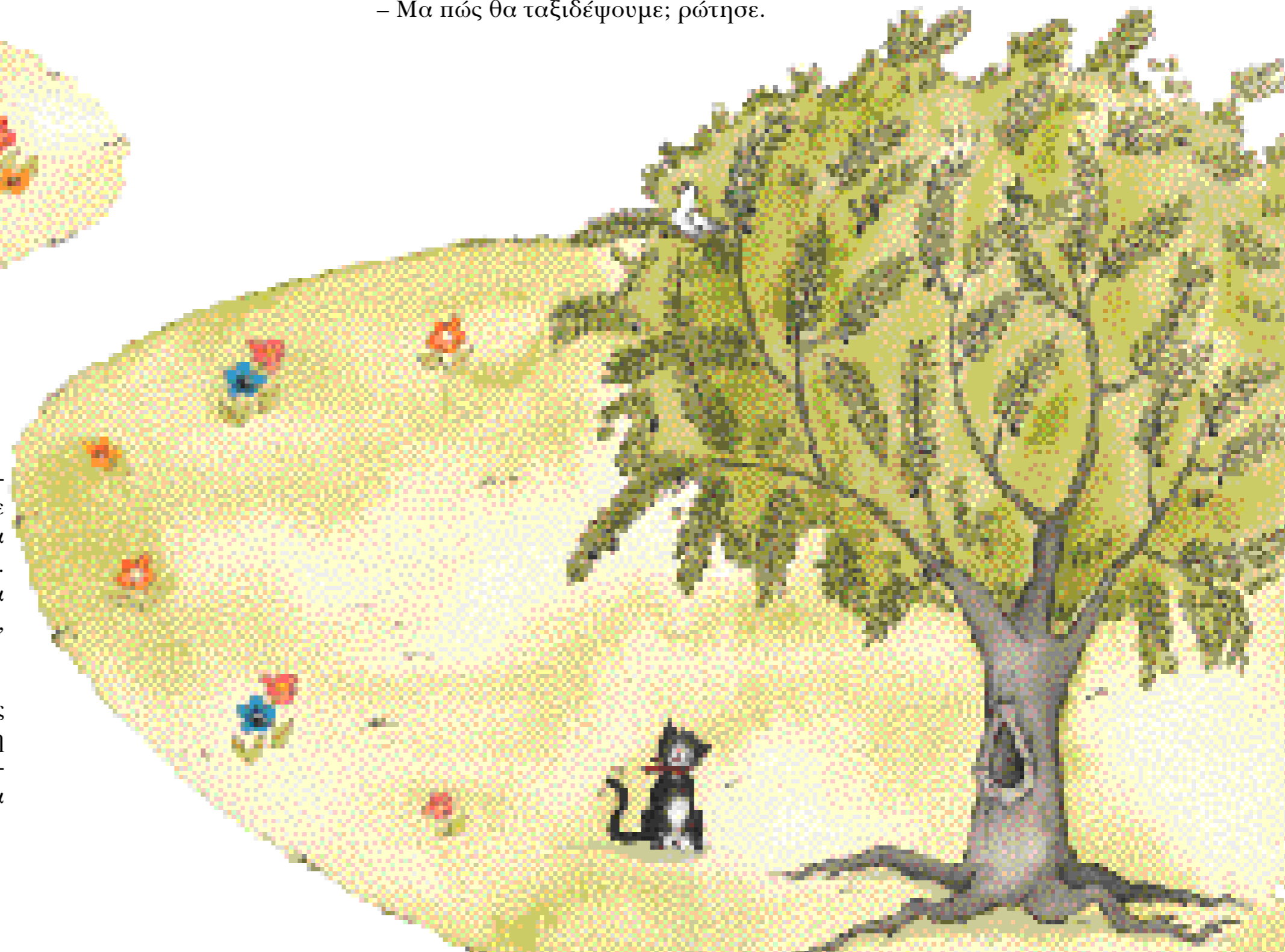
– Δεν θυμάσαι το κουκούτσι που φύτεψες; Απ' τις φασκιές του φύτεψες στον κήπο σου. Η ελιά είναι ένα πανάρχαιο δέντρο. Το ιερό δέντρο της **Θεάς Αθηνάς**. Αυτό θα μας ταξιδέψει στα παλιά! Είσαι έτοιμη;

– Έτοιμη για τι;

– Για το αξέχαστο ταξίδι... Το ταξίδι που θα με βοηθήσει να αντλήσω δύναμη και να ζητήσω τη βοήθειά τους.

Η Δέσποινα δεν κατάλαβε και πολύ καλά τι ακριβώς εννοούσε το περιστέρι, αλλά χάρηκε που θα ξεκινούσαν για ένα τόσο παράξενο ταξίδι. Απλώσε το χέρι κι έκοψε μερικά μανταρίνια από τη μανταρινιά του κήπου και τα έκρυψε στην κουφάλα της ελιάς.

– Μα πώς θα ταξιδέψουμε; ρώτησε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Το κλαδί της αγριελιάς

*Όπου η Δέσποινα και το περιστέρι
ταξιδεύουν στην Αρχαία Ολυμπία*

– Κλείσε τα μάτια σου και πες: «Πάμε μικρή ελιά... Έλα, πάμε στα παλιά...»

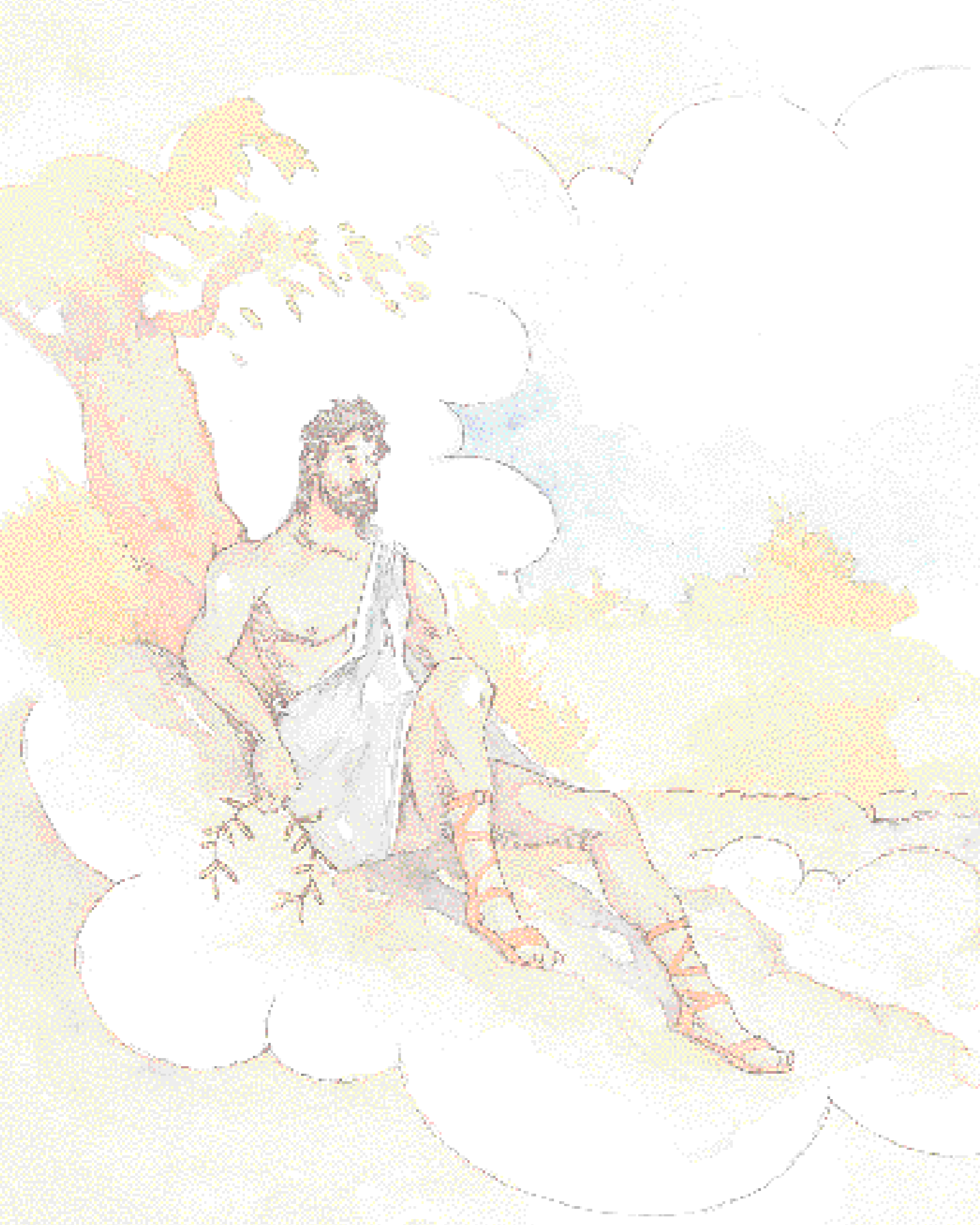
Η Δέσποινα σφάλισε τα μάτια της σφιχτά.

– «Πάμε μικρή ελιά... Έλα πάμε στα παλιά!...», ψιθύρισε και την ίδια στιγμή ένιωσε τη μικρή ελιά να ανασαλεύει, να σηκώνεται ανάλαφρα, να ανεβαίνει στα ύψη, όλο πιο ψηλά, όλο ψηλότερα, πιο ψηλά από τη στέγη του σπιτιού, πιο ψηλά από το πιο ψηλό καμπαναριό, να ταξιδεύει ανάμεσα στ' ουρανού τα πουπουλένια νέφη.

Ο άνεμος θρόιζε στα κλαδιά κι ανακάτευε τα μαλλιά της. Κάτω από τα πόδια της έβλεπε να ταξιδεύουν οι αυλές των σπιτιών, οι κήποι, τα γεφύρια, τα λιβάδια, οι δρόμοι...

– Πού πάμε; ρώτησε με κομμένη την ανάσα.

– Στην αρχαία Ολυμπία! απάντησε το περιστέρι. Εκεί όπου άρχισαν όλα.

Ταξιδεύανε για ώρα πολλή. Αφήσανε πίσω τους τα σύννεφα του σήμερα και τους γλάρους του τώρα και συνέχισαν το ταξίδι τους μέσα στο χρόνο, ώσπου φτάσανε σ' ένα στάδιο με πυκνή καταπράσινη βλάστηση ολόγυρά του. Η Δέσποινα έσκυψε και είδε τέσσερα γεροδεμένα παλικάρια να αγωνίζονται στο **άθλημα του δρόμου**. Η ανάσα τους ήταν λαχανιασμένη και κόμποι ιδρώτα έσταζαν από τα μέτωπά τους.

– Ποιοι είναι αυτοί; ρώτησε.

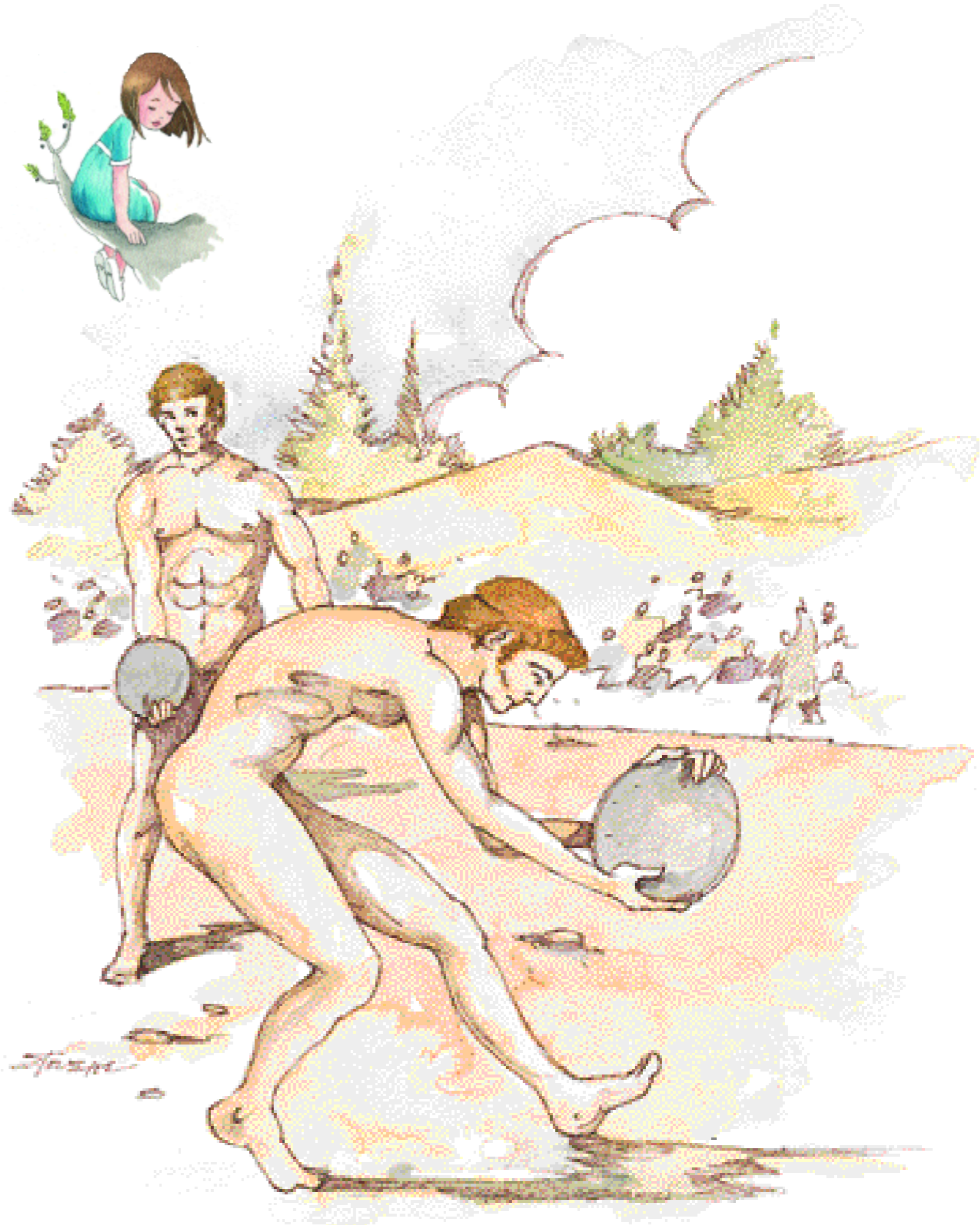
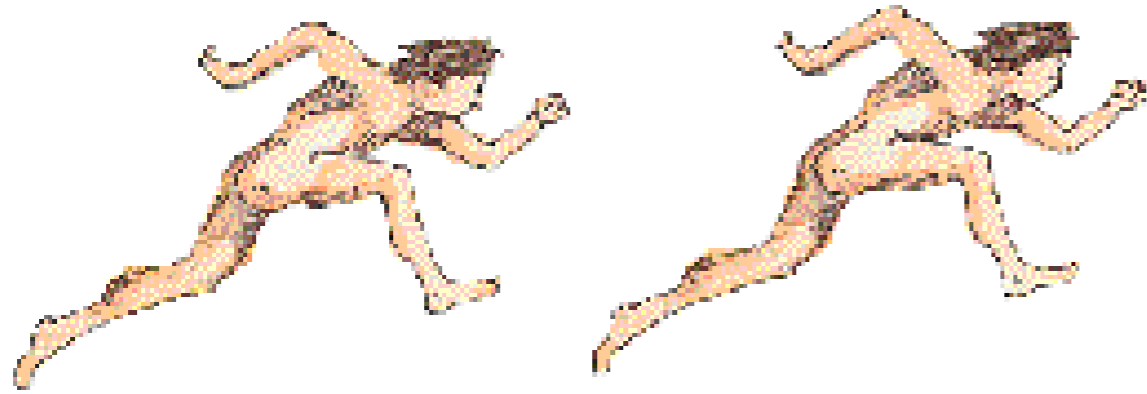
– Τα τέσσερα αδέρφια του **Ιδαίου Ηρακλή** από την Κρήτη, αποκρίθηκε το περιστέρι.

Τα έβαλε να αγωνιστούν για να περάσουν την ώρα τους και να διασκεδάσουν.

Ο ίδιος διάλεξε τον κατάλληλο χώρο του σταδίου και προσδιόρισε το μήκος του...

Τον βλέπεις; Στεφανώνει τώρα τον νικητή με ένα κλαδί αγριελιάς.

– Και τι έγινε μετά; ενδιαφέρθηκε να μάθει η Δέσποινα.

– Του άρεσε το παιχνίδι αυτό και σκέφτηκε ότι όχι μόνο τα αδέρφια του, αλλά και όλοι οι νέοι της περιοχής θα μπορούσαν να αγωνίζονται μ' αυτό τον τρόπο. Αργότερα οι μυθικοί βασιλιάδες της Ηλείας, ο **Αέθλιος**, ο **Ενδυμίων**, ο **Πελίας** και άλλοι, θέσπισαν στο μέρος τούτο τους Ολυμπιακούς Αγώνες, τους πιο σπουδαίους της αρχαιότητας που γίνονται από τότε κάθε τέσσερα χρόνια για να τιμήσουν τον βασιλιά των θεών, τον **Δία**.

Η Δέσποινα άκουγε με ενδιαφέρον το περιστέρι να μιλά, ενώ ένα απαλό αεράκι ανακάτευε τα μαλλιά της. Μια πασχαλίτσα ήρθε και κάθισε σε ένα σκουροπράσινο φύλλο της ιπτάμενης ελιάς, ενώ στο διπλανό κλαδί ανοιγόκλεινε τα δαντελένια της φτερά μια πολύχρωμη πεταλούδα.

– Ποιοι παίρνουν μέρος στους αγώνες; ρώτησε το κορίτσι.

– Όλοι οι ελεύθεροι Έλληνες αθλητές, απάντησε το περιστέρι, είτε πλούσιοι είτε φτωχοί, από αρχοντική γενιά ή ταπεινή καταγωγή, όλοι έχουν το δικαίωμα να αγωνίζονται για να διεκδικήσουν το στεφάνι της αγριελιάς και να τοποθετήσουν τον ανδριάντα τους δίπλα στα αγάλματα των θεών στον ιερό χώρο της **Αλτης**.

Η Δέσποινα άκουσε μια χαρούμενη οχλοβοή. Το στενόμακρο στάδιο ήταν τώρα πλημμυρισμένο από χιλιάδες ανθρώπους, από όλα τα μέρη του ελληνικού κόσμου, που παρακολουθούσαν γυμνούς, ξυπόλητους δισκοβόλους να αγωνίζονται στο σίβο, ρίχνοντας με επιδεξιότητα το δίσκο.

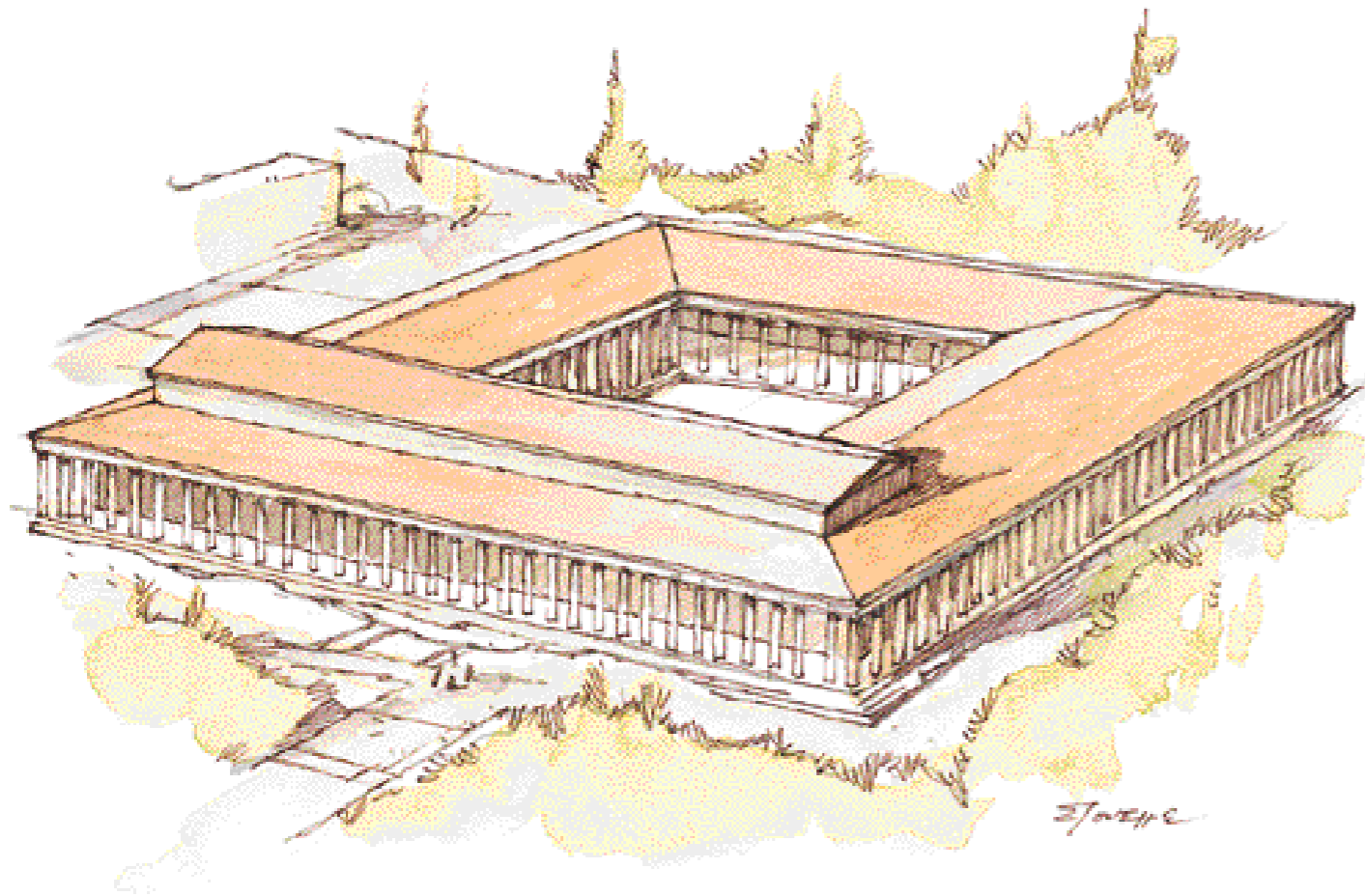
Σε μια εξέδρα στη νότια πλαγιά του σταδίου οι **ελλανοδίκες**, οι κριτές των αγώνων, και οι επίσημοι καλεσμένοι παρακολουθούσαν κι αυτοί τον αγώνα ενώ, στο βάθος, μεγαλόπρεποι ναοί και μαρμάρινα περίτεχνα μνημεία, πνιγμένα στο πράσινο, άστραφταν και έλαμπαν στον ήλιο.

– Τι είναι όλα αυτά; ρώτησε η Δέσποινα.

– Αυτό είναι το **Λεωνίδαίο**, ο χώρος όπου φιλοξενούνται οι επίσημοι επισκέπτες, και πιο κει μπορείς να δεις τη **Νότια Στοά** και στα βόρειά της το **Βουλευτήριο**, το διοικητικό κέντρο των αγώνων!

– Κι αυτά τα μικρά ορθογώνια κτίρια;

– Τα λένε «**Θησαυρούς**», επειδή στεγάζουν τα πολύτιμα αφιερώματα στο ναό της Ολυμπίας.

Το περιστέρι τής έδειξε ακόμα την Άλτη, το ιερό δάσος της αρχαίας Ολυμπίας, το **Νυμφαίο**, το **Ηραίο**, το **Πελόπειο**, το **Φιλιπείο**, το **Πρυτανείο**, όπου έκαιγε άσβεστη μέρα και νύχτα η ιερή φλόγα, την **Παλαίστρα**, χώρο προπόνησης των αθλητών της πυγμαχίας, της πάλης και του παγκρατίου και, τέλος, το **ναό του Δία**. Ένα ναό με υπέροχα αετώματα που στέγαζε το μεγαλόπρεπο χρυσελεφάντινο **άγαλμα του Δία**, έργο του μεγαλύτερου γλύπτη της αρχαίας Ελλάδας, του **Φειδία**, ένα άγαλμα στολισμένο με πολύτιμα πετράδια τόσο τέλειο, που θεωρούσαν όλοι ότι ήταν ένα από τα **επτά θαύματα του κόσμου**.

– Όσο διαρκούν οι αγώνες, την πληροφόρησε το περιστέρι, όλες οι μάχες σταματούν και οι καταδικασμένοι σε θάνατο δεν εκτελούνται. Οι νέοι αθλητές δίνουν ιερό όρκο μπροστά στο άγαλμα του Δία ότι έχουν ασκηθεί συστηματικά, ότι θα σέβονται τους κανόνες των αγώνων, ότι δεν θα βλάψουν άλλον αθλητή, ούτε θα εξαγοράσουν με χρήματα τη νίκη. Κι όλοι είναι ίσοι στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Κοίτα!

Η Δέσποινα πήγε κάτι να ρωτήσει, αλλά άκουσε φωνές ενθουσιασμού και έστρεψε το βλέμμα της στο **Στάδιο**. Είδε έφηβους αθλητές να σηκώνουν στα χέρια και να περιφέρουν στο στάδιο τον Ολυμπιονίκη που κρατούσε στο υψωμένο χέρι του ένα κλαδί από φοίνικα, ενώ η κοιλιάδα αντηχούσε από τις χαρμόσυνες κραυγές και τις επευφημίες των θεατών.

– Όταν επιστρέψει στην πατρίδα του θριαμβευτής αυτό εκεί το παλικάρι, ξέρεις τι θα συμβεί; ρώτησε το περιστέρι.

– Τι θα συμβεί;

– Οι συμπολίτες του θα γκρεμίσουν ένα μέρος των τειχών της πόλης για να περάσει.

– Για ποιο λόγο θα γκρεμίσουν τα τείχη; απόρησε η Δέσποινα.

– Για να δείξουν ότι η πόλη που έχει τέτοια παλικάρια για πολίτες δεν έχει ανάγκη από τείχη για την άμυνά της... Και να 'ταν μόνο αυτό; Η μνήμη του θα είναι αθάνατη και τα κατορθώματά του θα τα υμνούν οι ποιητές από γενιά σε γενιά...

– Γιατί δεν βλέπω γυναίκες ν' αγωνίζονται; ρώτησε με περιέργεια η Δέσποινα.

– Οι γυναίκες έχουν δικούς τους αγώνες, τα **Ηραία**, που γίνονται κάθε τέσσερα χρόνια χωριστά από τους αγώνες των ανδρών... Περίμενέ με... Δεν θ' αργήσω...

– Πού πας; ανησύχησε η Δέσποινα.

– Να τους πω κάτι.

– Σε ποιους;

– Σε όλους.

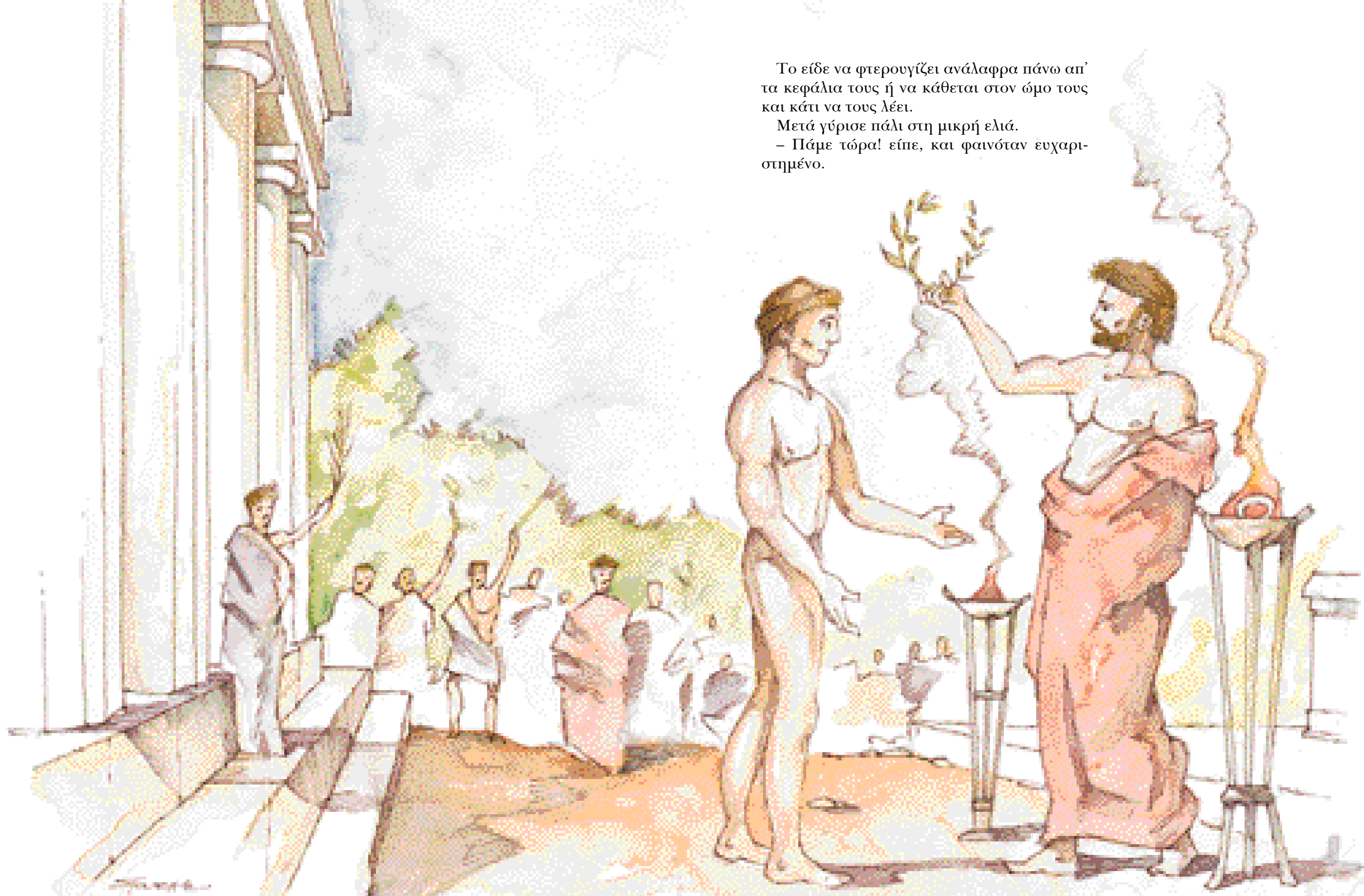
Η Δέσποινα είδε το περιστέρι να πλησιάζει τον ολυμπιονίκη και μετά έναν έναν τους άλλους αθλητές.

Το είδε να φτερουγίζει ανάλαφρα πάνω απ' τα κεφάλια τους ή να κάθεται στον ώμο τους και κάτι να τους λέει.

Μετά γύρισε πάλι στη μικρή ελιά.

- Πάμε τώρα! είπε, και φαινόταν ευχαριστημένο.

Χρώματα μαβιά και πορφυρά έβαφαν τον ουρανό και το φρύδι του βουνού.

Η Δέσποινα και το περιστέρι άφησαν πίσω τους την κοιλάδα της Ολυμπίας και συνέχισαν το ταξίδι τους μέσα στους αιώνες, πάνω από λόφους με λεύκες και ασημογάλαζα ρυάκια, πάνω από κοιλάδες με κυκλάμινα και αλώνια με χρυσαφένια στάχια.

Όταν βράδιαζε, η Δέσποινα κοιμόταν στην κουφάλα της μικρής ελιάς. Ήταν ζεστά κι αναπauτικά σαν κρυφή φωλιά εκεί μέσα! Είχε μάλιστα χώρο για τα μανταρίνια που είχε πάρει φεύγοντας, καθώς και για άλλα φρούτα που έκοβε ενώ ταξίδευαν, τα ξεφλούδιζε και τα έτρωγε όποτε πεινούσε. Αν πάλι διψούσε, κατέβαιναν σε κάποιο ρυάκι, κάποια κρήνη ή κάποια δροσοπηγή, έπινε με τις χούφτες κρύο νερό και ξεδιψούσε.

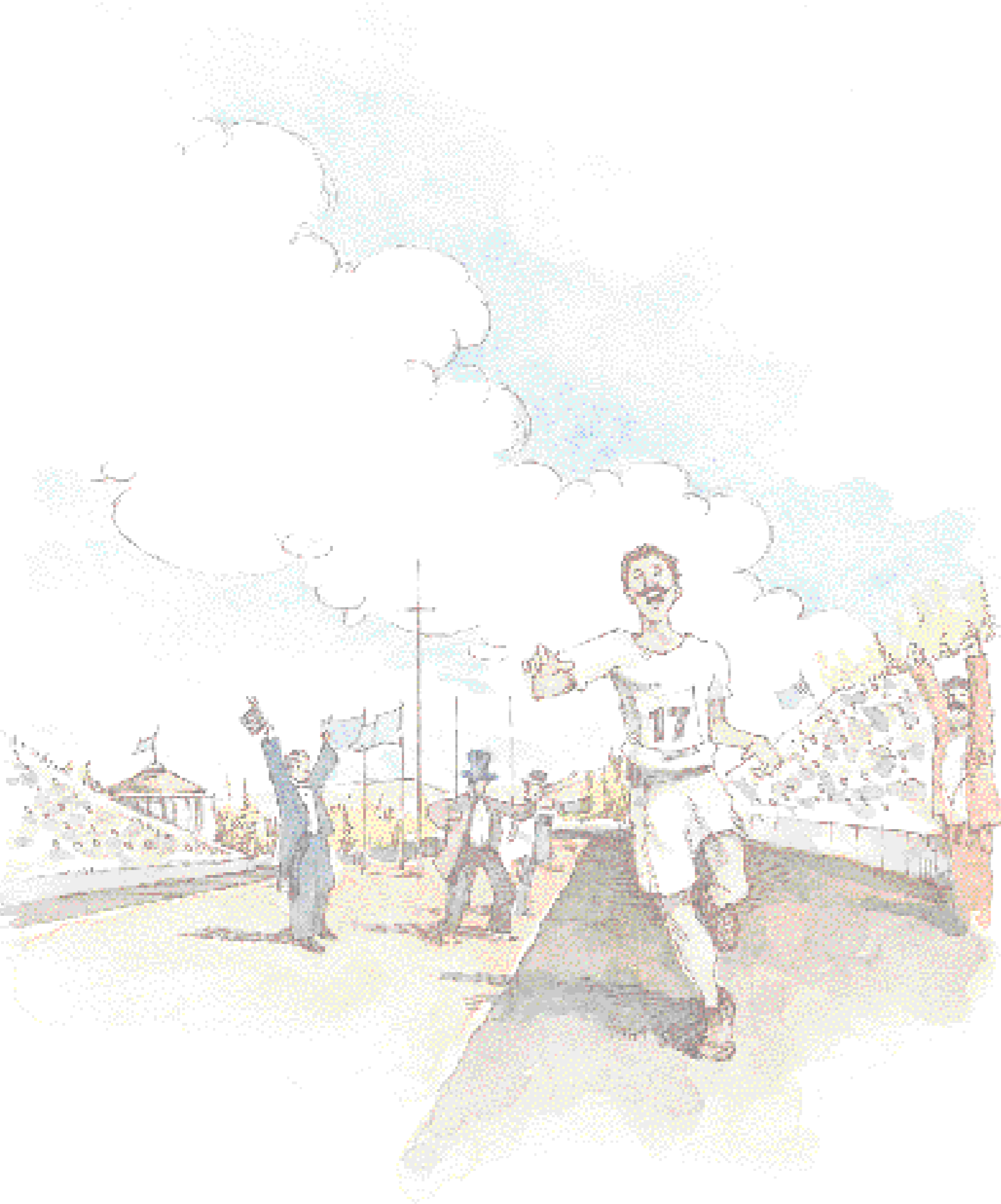

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Με τον αριθμό δεκαεφτά

*Όπου η Δέσποινα βλέπει με συγκίνηση
έναν Έλληνα μαραθωνοδρόμο να θριαμβεύει*

Έτσι η Δέσποινα και το περιστέρι συνέχισαν το ταξίδι τους ανάμεσα στα σύννεφα του καταγάλανου ουρανού, που άλλαζαν ολοένα ολόγυρά τους σχήματα και χρώματα. Άλλοτε έμοιαζαν με ελάφια, άλλοτε με δελφίνια και άλλοτε με γαλέρες φορτωμένες γιασεμιά.

Όταν κάποια στιγμή σταμάτησε πάλι στα μεσούρανα η μικρή ελιά, το περιστέρι έδειξε στη Δέσποινα, κάτω από τα πόδια της, ένα στάδιο πλημμυρισμένο με χιλιάδες θεατές. Όσοι δεν χωρούσαν μέσα, συνωστίζονταν στους δρόμους, στα πεζοδρόμια, ακόμα και στους γύρω λόφους, κι όλοι κάτι περίμεναν με την αγωνία ζωγραφισμένη στα πρόσωπά τους.

– Πού βρισκόμαστε; ρώτησε η Δέσποινα.

– Στην **Αθήνα του 1896**, αποκρίθηκε το περιστέρι. Εδώ γίνονται σήμερα για πρώτη φορά οι Ολυμπιακοί Αγώνες της σύγχρονης εποχής.

– Θέλεις να πεις ότι σταμάτησαν για ένα διάστημα; ρώτησε η Δέσποινα.

– Ναι, οι τελευταίοι έγιναν το 393 μ.Χ., σταμάτησαν δηλαδή για 1503 ολόκληρα χρόνια. Πολλοί προσπάθησαν να τους δώσουν πάλι ζωή, όπως ο **Ζάππας**, ο εθνικός ευεργέτης, όπου δύο μεγάλες μορφές της ιστορίας, ο βαρόνος **Πιέρ ντε Κουμπερτέν** και ο λογοτέχνης **Δημήτρης Βικέλας**, μετά από χίλιες δυο δυσκολίες, αντιξοότητες και αναβολές, κατάφεραν να επιτύχουν την αναβίωσή τους, όπως βλέπεις τώρα.

– Ποιον περιμένει το πλήθος με τόση αγωνία; ρώτησε το κορίτσι, ρίχνοντας μια ακόμα μάτια στον κόσμο που περίμενε κι αγωνιούσε.

– Τον μαραθωνοδρόμο που θα φτάσει πρώτος! την πληροφόρησε το περιστέρι.

Η Δέσποινα έβλεπε στα πρόσωπα του πλήθους την απογοήτευση να διαδέχεται η ελπίδα και την ελπίδα η αγωνία. Με δυσκολία οι καβαλάρηδες της έφιππης αστυνομίας προσπαθούσαν να διατηρήσουν τους δρόμους ανοιχτούς.

– Κοίτα! Να 'τος! Κάποιος έρχεται, έβγαλε μια φωνή χαράς η Δέσποινα. Βλέπεις; Προπορεύεται! Ποιος να 'ναι άραγε;

– Ένας Έλληνας, απάντησε το περιστέρι. Ένα εικοσιτετράχρονο παλικάρι. **Σπύρος Λούης** είναι το όνομά του! Και τ' όνομα αυτό θα μείνει αθάνατο για πάντα στη μνήμη των Ελλήνων!

Η Δέσποινα κρατήθηκε από ένα κλαδί της ελιάς, έσκυψε όσο μπορούσε ακόμα και είδε χιλιάδες θεατές να επευφημούν γεμάτοι λαχτάρα και ενθουσιασμό, καθώς ένας νεαρός δρομέας, ντυμένος στα λευκά, με τον αριθμό δεκαεφτά στη φανέλα του, έφτανε πρώτος κι έμπαινε θριαμβευτής στο κατάμεστο στάδιο.

Το τι έγινε τότε δεν περιγράφεται! Με δάκρυα χαράς στα μάτια οι θεατές τίνάζαν ψηλά τα καπέλα τους. Άλλοι φώναζαν ξανά και ξανά το όνομά του, άλλοι πνιγμένοι από συγκίνηση αγκάλιαζαν σφιχτά τους διπλανούς τους, ενώ τα παιδιά χοροπηδούσαν σαν τρελά και αμέτρητα μαντίλια ανέμιζαν πανηγυρικά στον αέρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Περιπλάνηση στους πέντε κύκλους

*Όπου η Δέσποινα γνωρίζει χώρες μακρινές
και βλέπει χίλια δυο υπέροχα και θαυμαστά*

Η Δέσποινα είδε την ελληνική σημαία να υψώνεται στο νικητήριο ιστό και να αναδιπλώνεται περήφανη στην πνοή τ' ανέμου, ενώ οι λόφοι ολόγυρα αντηχούσαν από την υπόκρουση του εθνικού ύμνου που με μια φωνή έφελναν όλοι μαζί οι χιλιάδες θεατές.

– Και από τη μέρα που βλέπεις, με λίγες εξαιρέσεις που οι εχθροί μου κατάφεραν να τους ματαιώσουν, γίνονται κάθε τέσσερα χρόνια οι σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες! εξήγησε το περιστέρι.

– Εδώ στην Ελλάδα; ρώτησε η Δέσποινα.

– Όχι. Σε διάφορα μέρη του κόσμου. Από το **Ελσίνκι** στο **Τόκιο** και από τη **Μελβούρνη** στο **Μόντρεαλ**. Πάντα όμως, από τους Ολυμπιακούς Αγώνες του **Βερολίνου** το 1936 και μετά, η **Ολυμπιακή Φλόγα** ξεκινάει από το ίδιο μέρος, από το ιερό της Ολυμπίας, από ελληνικές ηλιαχτίδες αναμμένη και οι αθλητές όλων των εθνών τη μεταφέρουν με μια μεγαλειώδη **λαμπαδηδρομία** στα πέρατα του κόσμου.

Και πάλι της είπε το περιστέρι να περιμένει και πάλι φτερούγισε ακούραστο. Το είδε να ψιθυρίζει στους αθλητές και στους άλλους παρευρισκόμενους. Κι εκείνοι κουνούσαν τα κεφάλια τους και χαμογελούσαν.

– Έλα να σου δείξω τώρα κι άλλες χώρες κι άλλους λαούς κι άλλους αθλητές κι άλλες Ολυμπιάδες, είπε το περιστέρι, μόλις γύρισε πάλι κοντά της, στη μικρή ελιά, που τα φύλλα της χρυσοφέγγιζαν στη ρόδινη αντηλιά.

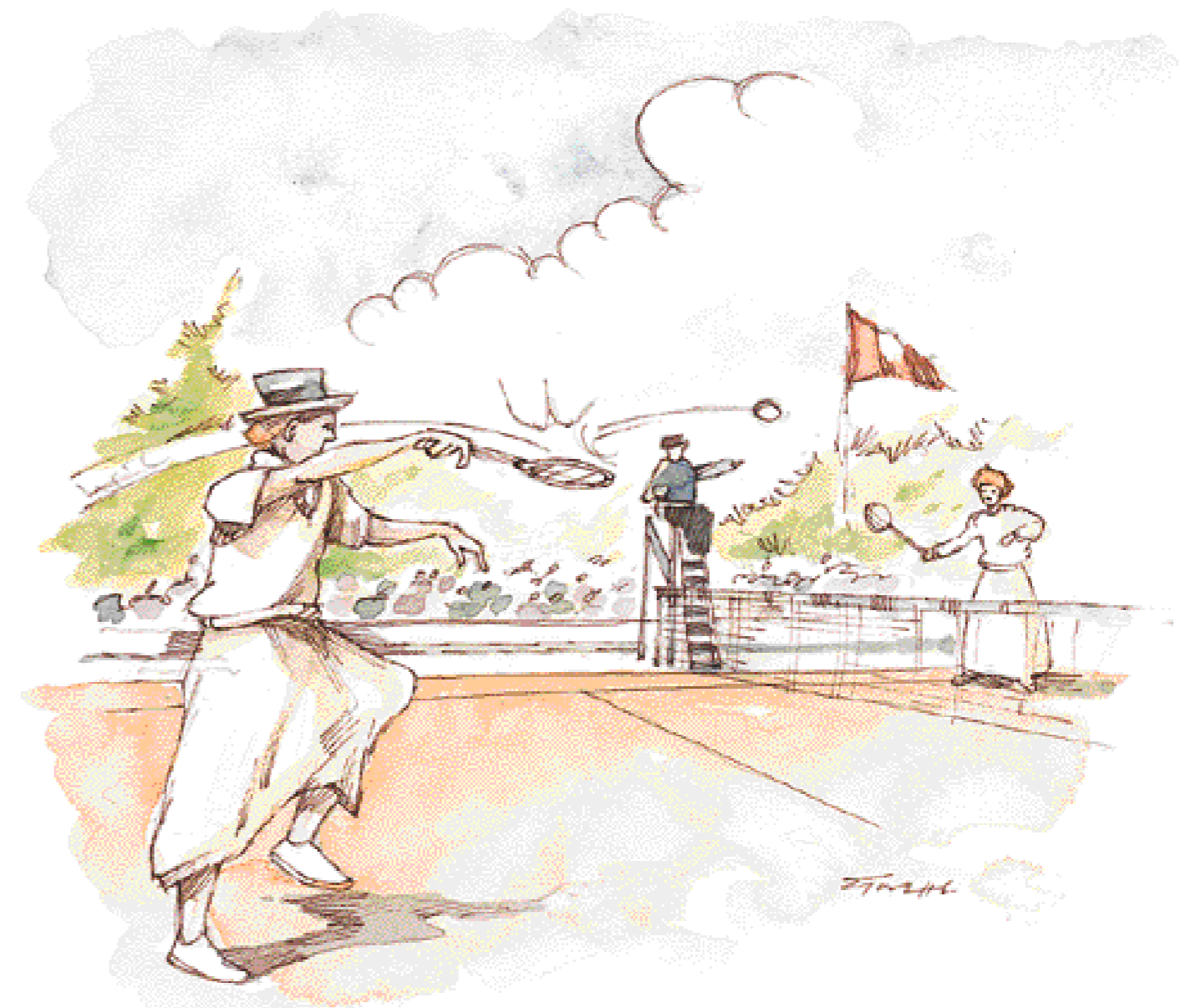
Το υπέροχο ταξίδι συνεχίστηκε μέσα από ηλιοβασιλέματα και αστροφεγγιές, μέσα από ουράνια τόξα και ασημένιες καταχνιές... Και πού δεν πήγε τη Δέσποινα το περιστέρι με την ιπτάμενη ελιά!

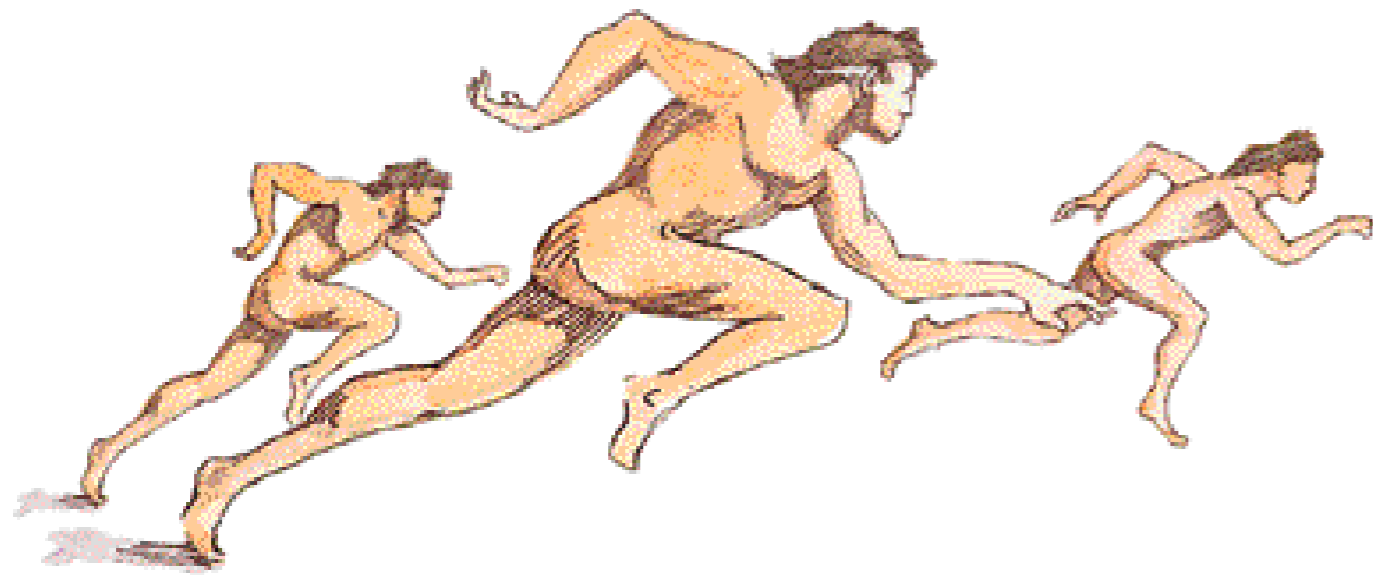
Την πήγε στη δεύτερη Ολυμπιάδα στο **Παρίσι του 1900** και της έδειξε γυναίκες αθλήτριες να αγωνίζονται για πρώτη φορά στα αθλήματα του τένις και του γκολφ...

Την πήγε στη **Στοκχόλμη του 1912**, όπου πρωτοπαρουσιάστηκε το μοντέρνο πένταθλο και η Δέσποινα παρακολούθησε με κομμένη ανάσα και τα πέντε αθλήματα, δηλαδή τους αγώνες σκοποβολής, ιππασίας, ξιφομαχίας, κολύμβησης και ανώμαλου δρόμου.

– Θέλεις να σου πω με ποιο τρόπο ξεκίνησε το πένταθλο; ρώτησε το περιστέρι.

– Αν θέλω λέει!

Έτσι το περιστέρι τής μίλησε για την **Αργοναυτική εκστρατεία** και τους συντρόφους του Ιάσονα που ήταν όλοι τους άριστοι αθλητές στο άλμα και το τρέξιμο, για τον Τελαμώνα που ήταν ακατανίκητος στο δίσκο, για τον Λυγκέα που κανείς δεν τον ξεπερνούσε στο ακόντιο, για τον Ζήτη που ήταν πρώτος στην πάλη. Ο Ιάσοντας, συνέχισε το περιστέρι, ένωσε αυτά τα πέντε αγωνίσματα σε ένα, δημιουργώντας το **αρχαίο πένταθλο** και έδωσε τη νίκη στον Πηλέα.

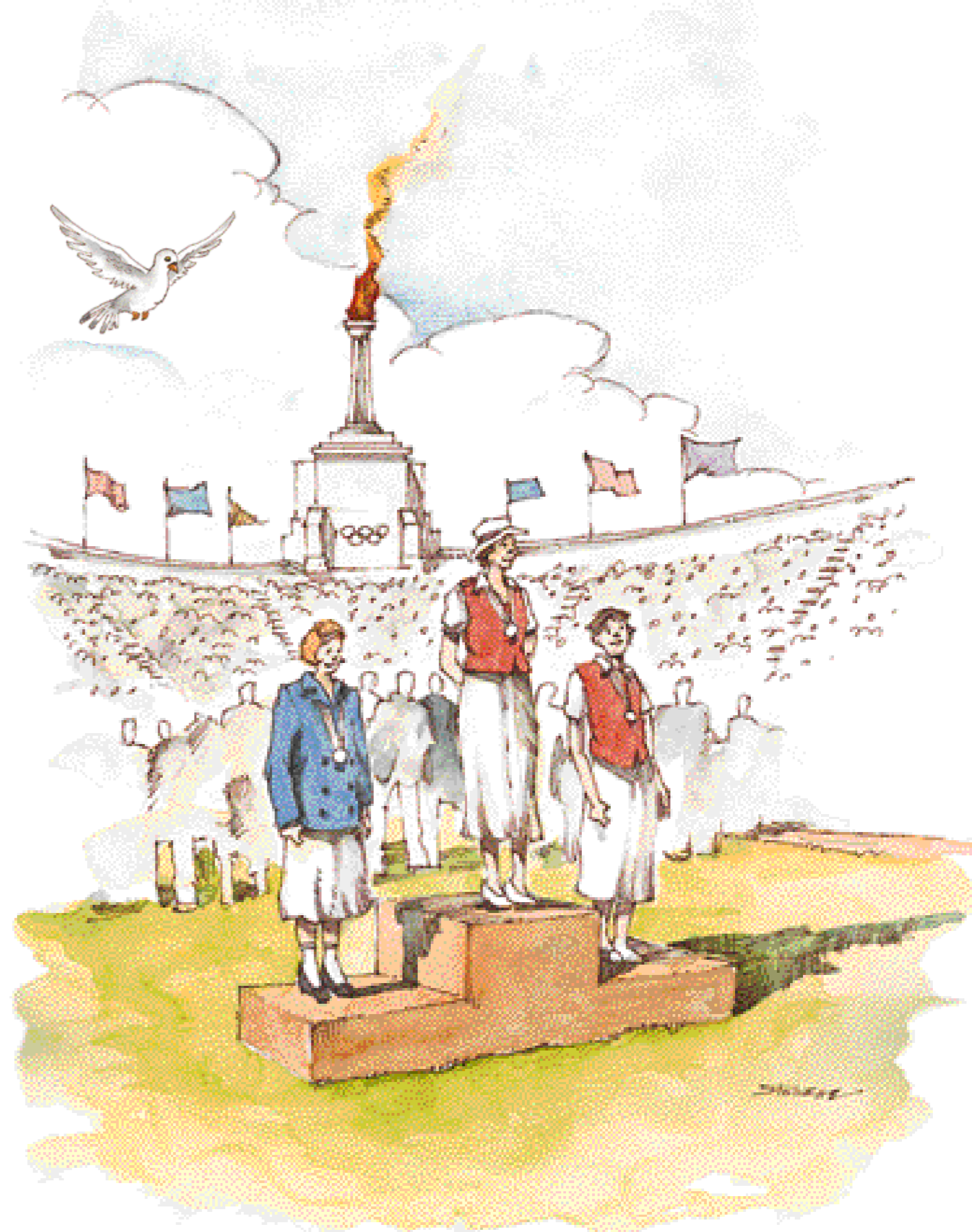
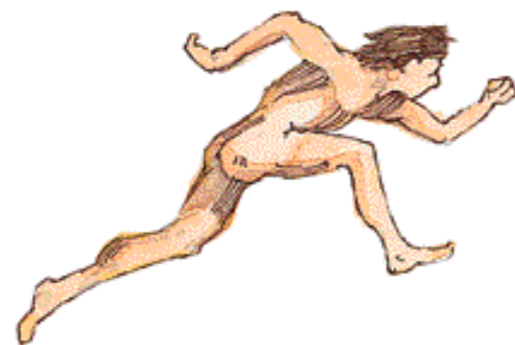
Μετά, το περιστέρι την πήγε στην **Αμβέρσα του 1920**, όπου η Δέσποινα είδε αθλητές να δίνουν τον **Ολυμπιακό Όρκο**, ενώ κυμάτιζε για πρώτη φορά η **Ολυμπιακή Σημαία** με τους πέντε κύκλους και τα πέντε χρώματα και της εξήγησε ότι το σχέδιο της σημαίας συμβολίζει την ενότητα των αθλητών των πέντε ηπείρων.

Την πήγε και σ' άλλα μέρη μακρινά και άγνωστα το περιστέρι.

Και τι δεν είδε η Δέσποινα...

Στο **Λος Άντζελες του 1932** είδε να γίνεται για πρώτη φορά η απονομή των μεταλλίων των νικητών μέσα στο στάδιο...

Στη **Ρώμη του 1960** η Δέσποινα άκουσε με συγκίνηση να ανακρούεται επίσημα το «Αρχαίο πνεύμα αθάνατο», ο **Ολυμπιακός Ύμνος**, που έγραψε ο μεγάλος Έλληνας ποιητής, ο **Κωστής Παλαμάς**.

Στην ίδια πόλη η Δέσποινα είδε τετρακόσιους αθλητές με σωματικές αναπηρίες να αγωνίζονται για πρώτη φορά στο στίβο σε διάφορα αθλήματα.

Το περιστέρι τής εξήγησε ότι από τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Σεούλ το 1988, μια εβδομάδα ακριβώς μετά τη λήξη των Ολυμπιακών Αγώνων και στις ίδιες εγκαταστάσεις, διεξάγονται αγώνες που λέγονται **Παραολυμπιακοί** και δίνουν την ευκαιρία σ' όλους όσους συμμετέχουν να ξεπερνούν τις αναπηρίες τους και να αποδεικνύουν περίττρανα ότι η δύναμη της θέλησης είναι ισχυρότερη από τις σωματικές αδυναμίες.

Και το ταξίδι συνεχίστηκε.

Στο **Τόκιο του 1964** η Δέσποινα είδε την Ολυμπιακή Φλόγα να μπαίνει στο στάδιο στα χέρια του Σακάι Γιοσινόρι, ενός Γιαπωνέζου που είχε γεννηθεί στη Χιροσίμα την ίδια αποφράδα ημέρα που η ατομική βόμβα κατέστρεφε ολοκληρωτικά την πόλη.

Στο **Μεξικό του 1968** είδε για πρώτη φορά μια γυναίκα αθλήτρια να ανάβει στο βωμό τη φλόγα που είχαν μεταφέρει από την Ολυμπία, ούτε λίγο ούτε πολύ, 2778 λαμπαδηδρόμοι.

Το περιστέρι τής έδειχνε, της μιλούσε, της εξηγούσε κι εκείνη έπινε διψασμένη τα λόγια του κι όλο κάτι ρωτούσε, όλο και κάτι παραπάνω ήθελε να καταλάβει...

– Τι έγιναν οι τρεις σκιές που σε κυνηγούσαν; ρώτησε η Δέσποινα το περιστέρι.

Το περιστέρι δεν μίλησε.

– Πού να είναι τώρα άραγε; ρώτησε πάλι η Δέσποινα.

– Ποιος ξέρει πού να караδοκούν! απάντησε το περιστέρι. Κάποια μέρα όμως θα σου δείξω τα κατορθώματά τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

Όταν πέφτει βαριά η σκιά

Όπου το περιστέρι δείχνει στη Δέσποινα για τι κρίματα και τι καταστροφές είναι ικανές οι τρεις σκιές

– **Ε**ίναι τόσο υπέροχα όλα αυτά που μου δείχνεις, όλα αυτά που μου λες! είπε μια μέρα η Δέσποινα, ενώ ελευθέρωνε ένα χαρταετό με ογουρή ουρά και αστεία σκουλαρίκια, που είχε μπλέξει στα κλαδιά της ελιάς.

– Δεν είναι πάντα όλα ωραία, αισιόδοξα και αρμονικά. Δεν είναι πάντα όλα ευχάριστα και ειρηνικά, είπε το περιστέρι. Πάμε τώρα να σου δείξω κάτι που θα σου φέρει έναν κόμπο στο λαιμό... Κάτι που θα σε κάνει να λυπηθείς, Δέσποινα, και να πονέσεις...

Η Δέσποινα παραξενεύτηκε, φοβήθηκε, τaráχτηκε και κοίταξε το περιστέρι με την απορία ζωγραφισμένη στο πρόσωπό της.

– Πρέπει να το δεις κι αυτό για να καταλάβεις για τι πράξεις είναι ικανοί αυτοί που με μάχονται, να καταλάβεις, Δέσποινα, μέχρι πού μπορούν να φτάσουν και να πάρεις μια ιδέα για το τι συμβαίνει όταν πετυχαίνουν τα σχέδιά τους, όταν ρίχνουν βαριά τη σκιά τους...

Η Δέσποινα δεν απάντησε. Ούτε το περιστέρι ξαναμίλησε ενώ ταξιδεύανε στην ομίχλη του χρόνου, ώπου έπεσε βαθύ σκοτάδι και η μικρή ελιά σταμάτησε πάνω από ένα αεροδρόμιο.

Την ίδια στιγμή το κορίτσι άκουσε ριπές πολυβόλων, είδε ένα ελικόπτερο να τινάζεται από την έκρηξη μιας χειροβομβίδας και να διαλύεται φλογισμένο στον αέρα, είδε σύννεφα καπνού να υψώνονται, ανθρώπους να τρέχουν αλλόφρονες, άλλους να καταρρέουν τραυματισμένοι παντού ένα γύρω κραυγές τρόμου ν' αντηχούν, βογγητά, πυροβολισμοί, θρήνοι και διαπεραστικές σειρήνες.

– Γιατί; Γιατί; ρώτησε η Δέσποινα, αποστρέφοντας το πρόσωπο από την καταστροφή και το χυμένο αίμα. Πού βρισκόμαστε; Πού με έφερες; Τι μου δείχνεις;

– Βρισκόμαστε στο **Μόναχο τον 1972**, εξήγησε το περιστέρι. Ορίστε! Να για τι είναι ικανές οι σκιές που μάχομαι! Να πώς έβαψαν με αίμα τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Έντεκα αθλητές, αντί να αγωνιστούν για να κερδίσουν τα μετάλλια που λαχταρούσαν και να τιμήσουν τη χώρα τους, έχασαν τις ζωές τους. Κι όχι μόνο αυτοί. Κι άλλοι πολλοί αθώοι σκοτώθηκαν απάνθρωπα ακόμα...

– Πες μου, περιστέρι, σε παρακαλώ, ότι δεν θα συμβεί αυτό ξανά. Πες μου πως δεν θα γίνει ποτέ κάτι τέτοιο... παρακάλεσε η Δέσποινα με δάκρυα στα μάτια.

– Από τον καθένα μας εξαρτάται αυτό... είπε σκεφτικά το περιστέρι. Εμείς οι δυο πάντως θα κάνουμε ό,τι μπορούμε για να το αποτρέψουμε... Αρκετά είδες όμως εδώ... Έλα, Δέσποινα, ας συνεχίσουμε το μακρινό ταξίδι μας.

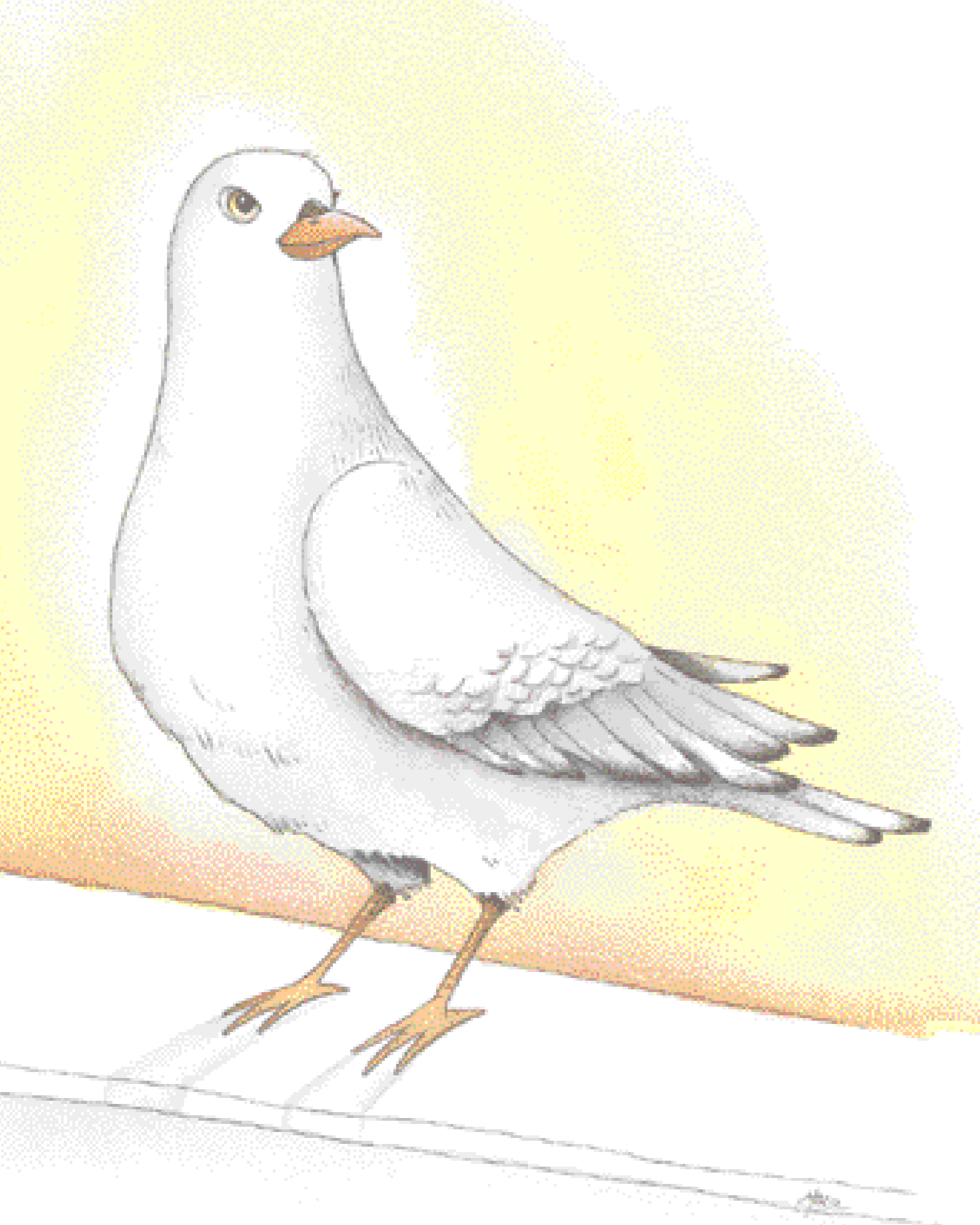

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

Οι τρεις βροντές της καταιγίδας

Όπου η μικρή ελιά βρίσκεται ξαφνικά στη μέση μιας αναπάντεχης καταιγίδας και η Δέσποινα κινδυνεύει

Οι δυο φίλοι συνέχισαν το ταξίδι τους μέσα στο χρόνο. Πού και πού κάποιος γλάρος ή κάποιο χελιδόني καθόταν στη μικρή ελιά και τους κρατούσε συντροφιά. Μια μέρα μάλιστα τους ακολούθησε ένα φτερωτό κοπάδι χελιδόνια.

Ένα πρωινό, εκεί που ταξίδευαν, η Δέσποινα ένιωσε μια παράξενη ανατριχίλα και διέκρινε μουντές σκιές ν' αργοσαλεύουν στο βάθος του ορίζοντα. Οι σκιές, όσο πήγαινε, πλησίαζαν και θέριευαν. Ο ουρανός είχε σκοτεινιάσει, είχε πάρει ένα χρώμα μολυβένιο κι ένας άνεμος ορμητικός σφύριζε ύπουλες απειλές στα αυτιά της.

- Κρατήσου καλά! άκουσε τη φωνή του περιστεριού.
- Τι συμβαίνει;
- Οι εχθροί μας κατάλαβαν τι πάμε να κάνουμε και αποφάσισαν να μας εμποδίσουν.

Την ίδια στιγμή τρεις απανωτές βροντές κατατρόμαξαν τη Δέσποινα. Βούιζε τώρα ο άνεμος όλο πιο παγερός, όλο πιο απειλητικός, ενώ πύρινες αστραπές, που έμοιαζαν με φωτεινά τρικέφαλα ερπετά, έσκιζαν το κατασκότεινο στερέωμα.

Αναπάντεχα, από τη μια στιγμή στην άλλη, ο άνεμος φούντωσε, έγινε ανεμοστρόβιλος ανήμερος και παρέσυρε στη δίνη του τη μικρή ελιά.

Η Δέσποινα που είχε προλάβει να αγκαλιάσει σφιχτά ένα κλαδί ένιωθε να στροβιλίζεται στο σκοτεινιασμένο ουρανό. Πότε έβλεπε τη θάλασσα να σκίζεται και ν' αφρίζει μανιασμένη, πότε έβλεπε τον ουράνιο θολό να ραγίζει από κεραυνούς, ενώ κύματα θεόρατα χυμούσαν στα ουράνια.

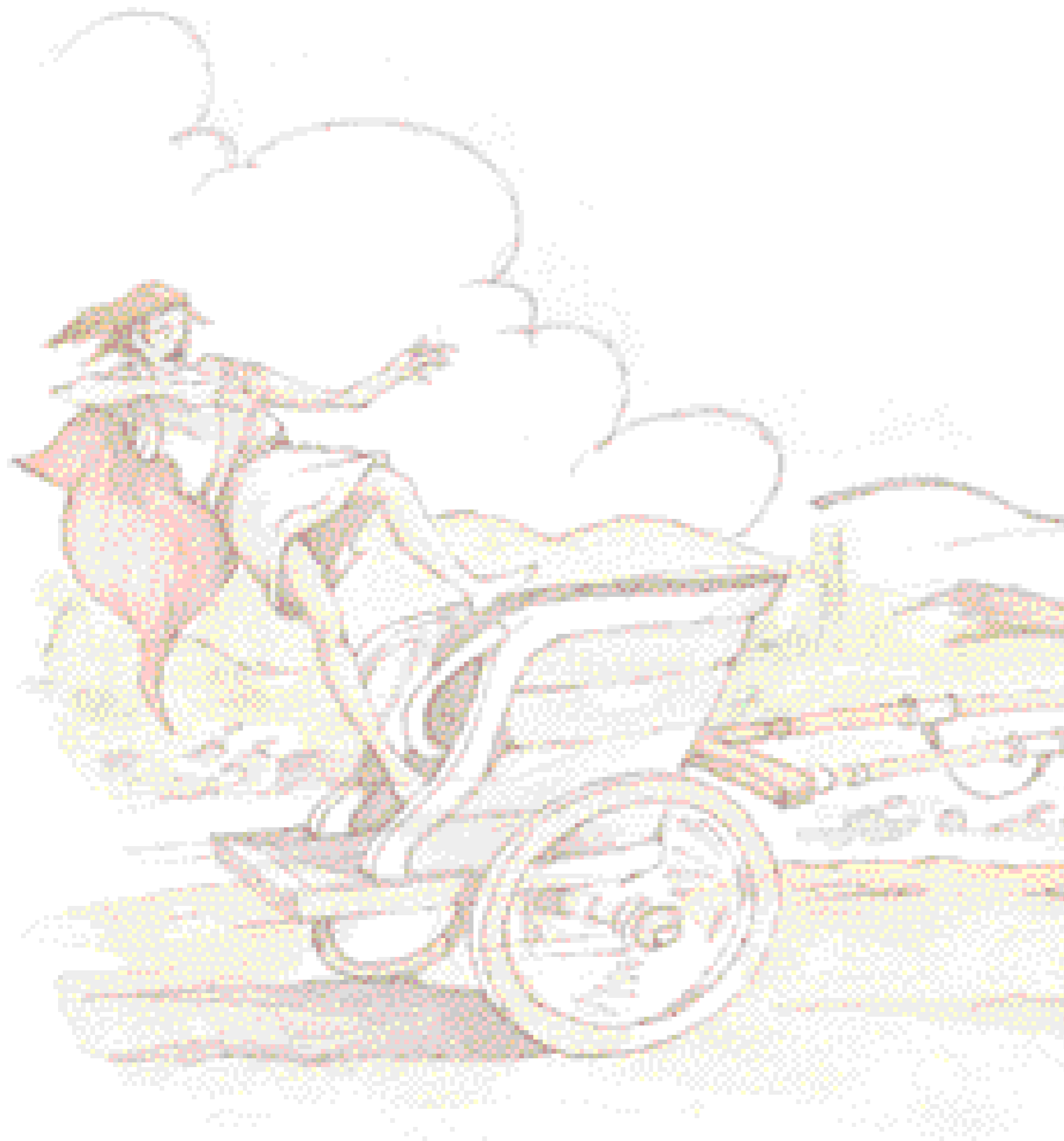
Η μικρή ελιά βολόδερνε έρμαιο του ανεμοστρόβιλου. Τα χέρια της Δέσποινας άφησαν άθελά της το κλαδί που κρατούσε, έχασε την ισορροπία της κι άρχισε να πέφτει στο κενό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

Το θαυμαστό νησί με τη χαρούμενη παρέα

*Όπου η Δέσποινα συναντάει μια παρέα χαριτωμένα πλάσματα
σ' ένα παράξενο νησί και ακούει τις ιστορίες τους*

Όταν συνήλθε η Δέσποινα, βρισκόταν ξαπλωμένη στη βαθυπράσινη χλόη ενός λουλουδιασμένου λιβαδιού, τριγυρισμένη από ένα λυκάκι, ένα αρκουδάκι, έναν κάστορα και καμιά δεκαπενταριά ακόμα τρισχαριτωμένα πλάσματα που την εξέταζαν με ενδιαφέρον.

- Πού βρίσκομαι; ρώτησε.

- Πού αλλού; Στη Μασκωτία.

- Τι είναι η Μασκωτία;

- Το νησί που ζουν τα μασκώτ των Ολυμπιακών Αγώνων, την πληροφόρησε το αρκουδάκι.

- Και ποιο είσαστε εσείς, παρακαλώ;

- Τα μασκώτ βέβαια.

Η Δέσποινα ανακάθησε στο γρασίδι απορημένη.

- Πες μου κάτι! Πες μου κάτι! Πώς σε λένε; τη ρώτησε με περιέργεια το αρκουδάκι.

- Δέσποινα!

- Εμένα με λένε Μίσα, καμάρωσε το αρκουδάκι. Ήμουνα το μασκώτ των Ολυμπιακών Αγώνων της **Μόσχας**. Πέρασα πολύ ωραία! Πού να στα λέω! Να φανταστείς ότι ταξίδεψα στο διάστημα μαζί με δυο κοσμοναύτες. Μάλιστα! Στο διάστημα! Με πιστεύεις;

- Σε πιστεύω!

- Με πιστεύεις αλήθεια ή κάνεις ότι με πιστεύεις;

- Αλήθεια σε πιστεύω.

- Τότε, έλα να σου δώσω ένα φιλάκι!

Ο Μίσα, το αρκουδάκι, έδωσε ένα σκαστό φιλάκι στη Δέσποινα.

- Εμείς είμαστε η Σούκι, η Νόκι, η Λέκι και η Τσούκι από την Ιαπωνία! συστήθηκαν αμέσως μετά τέσσερις μικρές κουκουβάγιες που κάθονταν σε ένα θάμνο με βατόμουρα.

- Εγώ είμαι ο Ρόνι από τη λίμνη Πλάσιντ της Αμερικής! είπε ένα ρακούν. Ξέρεις ποιος μου έδωσε το ωραίο αυτό όνομα;

- Ποιος; ρώτησε η Δέσποινα.

- Οι Ινδιάνοι της Αμερικής.

- Εμείς είμαστε ο Χίντι και η Χούντι από τον Καναδά! συστήθηκαν δυο πολικά αρκουδάκια ντυμένα καουμπόδες.

- Εγώ είμαι ο Κόμπι από τη **Βαρκελώνη**! γαύγισε ένα μικρό τσοπανόσκυλο που φορούσε ριγέ γραβάτα.

- Εγώ είμαι ο τυρολέζος χιονάνθρωπος από το Ίνσμπουργκ της Αυστρίας, έκανε μια υπόκλιση ένας χιονάνθρωπος με τυρολέζικο καπέλο.

- Εγώ είμαι ο Σαμ, ο αετός από το Λος Άντζελες, έκρωξε ένας αετός που φορούσε παπιγιόν και ψηλό καπέλο με άσπρες, κόκκινες και μπλε ρίγες.

- Εγώ είμαι ο Χοντόρι από τη **Σεούλ** της Κορέας, είπε ένα τιγράκι που είχε στο κεφάλι του ένα παράξενο καπέλο με πολύ μακριά κορδέλα.

- Εγώ είμαι ο Αμίκ από το **Μόντρεαλ**! είπε ένας κάστορας και έσφιξε την κόκκινη ζώνη του.

- Εγώ είμαι ο Βάλντι από το Μόναχο της Γερμανίας! γάβγισε ένα σκυλάκι λουκάνικο με μακριά αυτιά κι έκανε μια ανάποδη τούμπα.

- Εγώ είμαι ο Βούκο από τη Γιουγκοσλαβία! συστήθηκε ένα λυκάκι που κρατούσε ένα ζευγάρι σκι.

- Εγώ είμαι ο Όλι, το κοκαμπούρα από το **Σίδνεϊ**! έκρωξε ένα κοκαμπούρα.

Έτσι, το ένα μασκώτ μετά από το άλλο, της έλεγε το όνομά του και τον τόπο της καταγωγής του. Μερικά μασκωτάκια τρώγανε μπισκοτάκια, άλλα χτυπούσαν παλαμάκια κι άλλα μαδούσαν μαργαρίτες.

– Πώς βρέθηκα εδώ; ρώτησε η Δέσποινα όταν συστήθηκαν όλα τα μασκώτ, πράγμα που πήρε βέβαια αρκετή ώρα.

– Είχες πέσει στη θάλασσα, την πληροφόρησε η Σούκι, η κουκουβάγια.

– Σε σώσαμε εμείς! συμπλήρωσε ο Βούκο, το λυκάκι.

– Πού είναι το περιστέρι; Πού είναι η ελιά μου; ρώτησε ανήσυχη η Δέσποινα.

Ο Ρον, το ρακούν, της έδειξε λίγο παρακάτω την ελιά με το περιστέρι καθισμένο στα κλαδιά της.

Η Δέσποινα ανάσανε με ανακούφιση.

– Τι λέτε; Παίζουμε; πρότεινε ο Μίσα το αρκουδάκι.

– Γιατί όχι; απάντησε η Δέσποινα.

Πέρασαν ωραία εκείνο το απόγευμα. Η Δέσποινα έπαιξε κρυφτό, κυνηγητό και τυφλόμυγα με τα μασκώτ και όταν νύχτωσε, κάθισαν όλοι γύρω από την ελιά, που τα φύλλα της γυάλιζαν ονειρικά στο ασημένιο φεγγαρόφωτο, και ο καθένας τους διηγήθηκε στους άλλους μια ιστορία από τη δική του χώρα.

– Ώρα να ξεκουραστούμε τώρα! είπε το περιστέρι όταν τελειώσαν όλοι.

– Όχι προτού μας πεις και συ μια ιστορία! παρακάλεσε ο Σαμ ο αετός.

– Ναι! Ναι! συμφώνησαν όλα τα μασκώτ. Θέλουμε να μας πεις κι εσύ μια ιστορία.

– Εντάξει, θα σας πω αφού επιμένετε, συμφώνησε το περιστέρι.

– Υπέροχα! Θα είναι αληθινή; ρώτησε ο Ρόνι, το ρακούν.

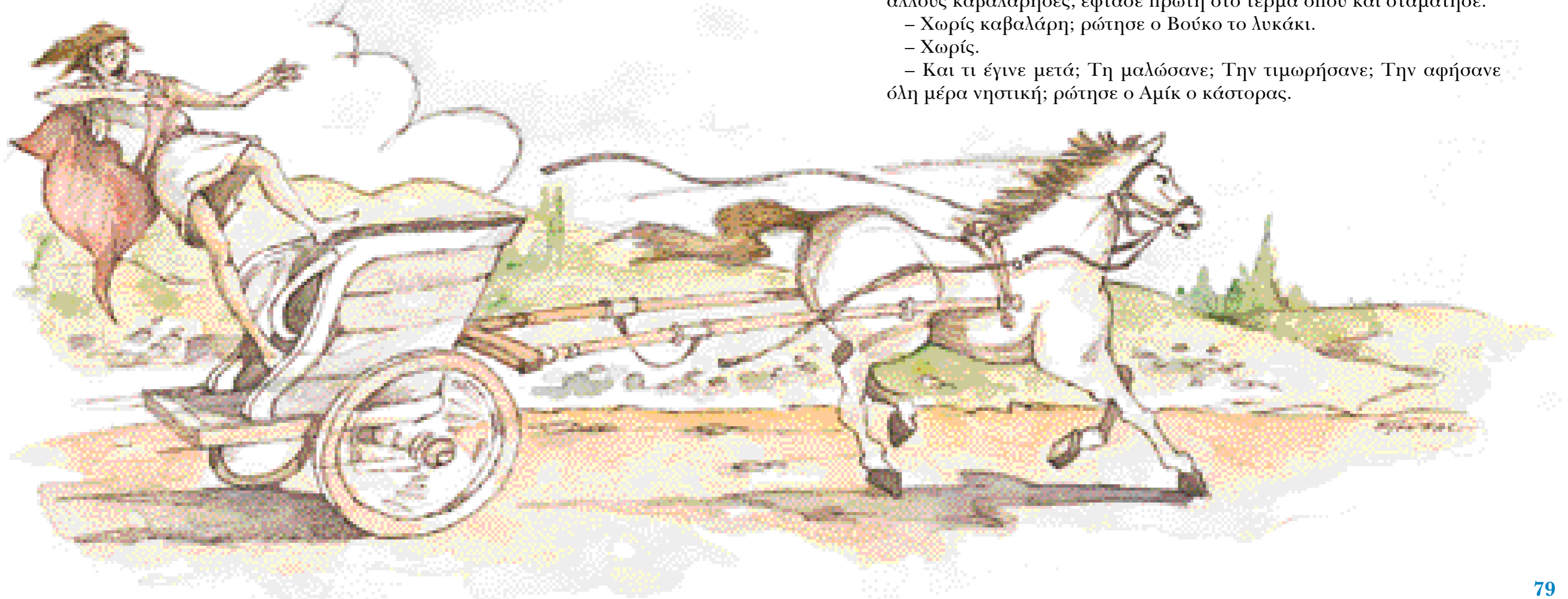
– Και βέβαια θα είναι αληθινή!

– Δηλαδή;

– Είναι η ιστορία μιας φοράδας που θριάμβευσε στους Ολυμπιακούς Αγώνες και οι αρχαίοι Έλληνες έστησαν το άγαλμά της στην Ολυμπία ανάμεσα στα αγάλματα των άλλων ολυμπιονικών! Είσαστε έτοιμοι;

– Έτοιμοι! είπαν όλα με μια φωνή.

Έτσι, καθισμένοι όλοι γύρω από την ελιά, άκουσαν την απίστευτη ιστορία της περίφημης αυτής φοράδας.

– Ο Φειδώλας, άρχισε το περιστεράκι, ήταν ένας Έλληνας αθλητής που έφτασε στην Ολυμπία με τη φοράδα του, την Αύρα, για να λάβει μέρος στο αγώνισμα της ιπποδρομίας. Και οι δυο τους, δηλαδή και ο Φειδώλας και η Αύρα, περίμεναν με λαχτάρα την ημέρα του αγώνα. Όταν όμως έφτασε με το καλό η μεγάλη στιγμή και δόθηκε το σύνθημα της εκκίνησης, ξέρετε τι έγινε;

– Τι έγινε; ρώτησαν τα μασκώτ με μια φωνή.

– Η Αύρα, η φοράδα, ξεκίνησε τόσο απότομα, με τόση φόρα, που έριξε κάτω τον αναβάτη της.

Τα μασκώτ ξεκαρδίστηκαν στα γέλια.

Ο Μίσα το αρκουδάκι είχε διπλωθεί στα δύο και κρατούσε την κοιλιά του.

– Η Αύρα όμως δεν σταμάτησε. Εξακολουθούσε να καλπάζει, συνέχισε το περιστέρι.

Τα μασκώτ κρέμονταν από το στόμα του.

– Πήρε, που λέτε, κανονικά τη στροφή και ξεπερνώντας όλους τους άλλους καβαλάρηδες, έφτασε πρώτη στο τέρμα όπου και σταμάτησε.

– Χωρίς καβαλάρη; ρώτησε ο Βούκο το λυκάκι.

– Χωρίς.

– Και τι έγινε μετά; Τη μαλώσανε; Την τιμωρήσανε; Την αφήσανε όλη μέρα νηστική; ρώτησε ο Αμίκ ο κάστορας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

Μια καινούργια Αθήνα

*Όπου το περιστέρι δείχνει στη Δέσποινα
μια αλλαγμένη, πιο όμορφη Αθήνα*

– Απεναντίας. Παρόλο που η Αύρα τον είχε αφήσει πίσω της, οι Ελλανοδίκες ανακήρυξαν τον Φειδώλα ολυμπιονίκη και του επέτρεψαν να στήσει το άγαλμα της Αύρας στην Ολυμπία.

– Φαντάζομαι πόσο θα καμάρωνε η Αύρα! παρατήρησε ο Μίσα το αρκουδάκι.

– Και τώρα ώρα για ύπνο! είπε το περιστέρι... Πέρασε η ώρα.

Έπεσαν όλοι για ύπνο κάτω από τον αστροφωτισμένο ουρανό. Η Δέσποινα αγκαλιά με τον Μίσα αποκοιμήθηκε αμέσως, με το κεφάλι ακουμπισμένο σε μια ρίζα της ελιάς. Με την ανατολή του ήλιου, η Δέσποινα και το περιστέρι αποχαιρέτησαν το αρκουδάκι, τον κάστορα, το ρακούν, το λυκάκι κι όλους τους άλλους φίλους τους, και συνέχισαν το θαυμαστό ταξίδι τους.

Η Δέσποινα είχε προσέξει ότι όσο συνέχιζαν το ταξίδι τους μέσα στο χρόνο, το περιστέρι γινόταν όλο και πιο όμορφο, όλο και πιο φωτεινό.

Κι όλο κάτι καινούργιο της έδειχνε... Έτσι έμαθε κι είδε πολλά η Δέσποινα.

Είδε χώρες μακρινές, πλήθη αμέτρητα και ξακουστούς αθλητές, όπως τη **Ντάουν Φρέιζερ** που κατάφερε να κατακτήσει τέσσερα χρυσά κι άλλα τόσα αργυρά ολυμπιακά μετάλλια στην κολύμβηση σε τρεις συνεχόμενες Ολυμπιάδες, την **Νάντια Κομανέτσι**, τη βασίλισσα της ενόργανης γυμναστικής, τον θρυλικό **Μπομπ Μπήμον** που πέρασαν εικοσιτρία ολόκληρα χρόνια, ώσπου να καταρριφθεί το ρεκόρ του στο αγώνισμα του άλματος σε μήκος, τον **Αμπέμπε Μπικίλα** που συνήθιζε να τρέχει ξυπόλητος και χάρισε το πρώτο χρυσό μετάλλιο σε αγώνες στίβου στη μαύρη ήπειρο, τον **Τζώνυ Βαϊσμούλερ**, τον διασημότερο κολυμβητή όλων των εποχών που υπήρξε πέντε φορές ολυμπιονίκης και έπαιξε το ρόλο του Ταρζάν στον κινηματογράφο.

Είδε τον **Κωνσταντίνο Τοικλητήρα**, τον μοναδικό έλληνα ολυμπιονίκη που κέρδισε τέσσερα μετάλλια, τη **Φάνι Μπλάνκερς Κόεν**, τη μεγαλύτερη αθλήτρια όλων των εποχών, τον **Τζέσσε Όουενς**, τον γιό του βαμβακοσυλλέκτη που σε διάστημα λιγότερο από μια ώρα κατάφερε να καταρρίψει πέντε παγκόσμια ρεκόρ και αργότερα στην Ολυμπιάδα του Βερολίνου να ντροπιάσει τον Χίτλερ, τον ινδιάνο **Τζιμ Θορπ**, τον Φιλανδό **Πάαβο Νούρμι**, τον Αμερικανό **Αλ Έρτερ** και πολλούς άλλους ακόμα.

Είδε τον **Εμίλ Ζάτοπεκ** που βοήθησε έναν συναθλητή του να τερματίσει και να προκριθεί, τον **Τάκατς Κάρολι** που έχασε το δεξί του χέρι, αλλά δυο χρόνια αργότερα κέρδισε το χρυσό μετάλλιο στο αγώνισμα της σκοποβολής, χρησιμοποιώντας το αριστερό και την **Ουίλμα Ρά-ντολφ** τη «μαύρη γαζέλα», που παρόλο που το πόδι της ήταν παράλυτο μέχρι τα έντεκά της χρόνια, κατέκτησε χάλκινο μετάλλιο στη σκυταλοδρομία σε ηλικία μόλις 16 ετών και αργότερα τρία χρυσά.

Μετά, το περισσότερι την ταξίδεψε στις πολιτιστικές Ολυμπιάδες και η Δέσποινα θαύμασε θεάματα φαντασμαγορικά, **τελετές έναρξης** και **λήξης Ολυμπιακών Αγώνων**, παρακολούθησε θεατρικές παραστάσεις και απαγγελίες και μπαλέτα, γνώρισε γλύπτες, ζωγράφους και συνθέτες και άκουσε ορχήστρες και διάσημους τραγουδιστές.

Νόμιζε ότι δεν θα τελειωνε ποτέ αυτό το υπέροχο ταξίδι, γι' αυτό ξαφνιάστηκε όταν μια μέρα, ενώ περνούσαν μέσα από τις επτά πύλες του ουράνιου τόξου, είπε το περιστέρι:

– Τέλειωσε το ταξίδι μας στο παρελθόν...

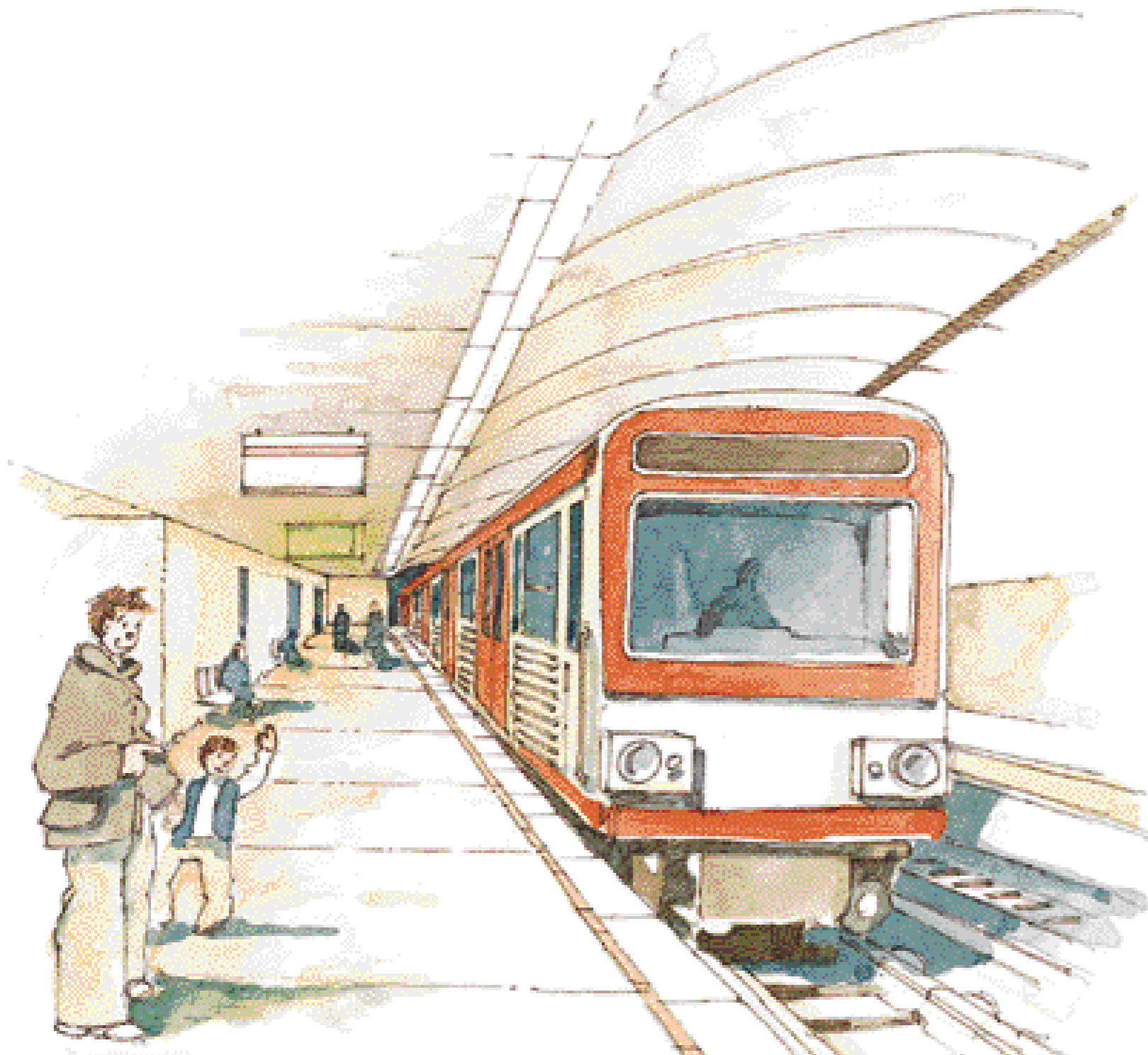
Το ηλιοβασίλεμα έβαφε με χρώματα χρυσαφιά και βυσσινά τη μικρή ελιά.

– Τι κρίμα! είπε η Δέσποινα. Πρέπει δηλαδή τώρα να γυρίσουμε;

– Όχι ακόμα. Τώρα που ταξιδέψαμε στα παλιά, έφτασε η στιγμή να ταξιδέψουμε και στα μελλούμενα.

– Αλήθεια;

– Ναι. Έλα, Δέσποινα, να σου δείξω πώς θα αλλάξει η Αθήνα μας! Έλα να σου δείξω πώς θα είναι σε λίγο, είπε το περιστέρι.

Ταξίδεψαν για λίγο στα μεσούρανα με τη μικρή ελιά κι όταν έφτασαν πάνω από την Αθήνα, η Δέσποινα είδε μια πόλη αλλαγμένη, είδε κόσμο και κοσμάκη να μπαينوβγαίνει από τους σταθμούς του καινούργιου μετρό.

- Πόσους σταθμούς έχει; ρώτησε η Δέσποινα.

- Είκοσι ένα σταθμούς και οι γραμμές του έχουν μήκος δεκαοχτώ χιλιόμετρα, εξήγησε το περιστέρι. Έλα τώρα να σου δείξω και κάτι άλλο. Κοίτα. Οι δρόμοι και τα κτίρια που δυσκόλευαν την κυκλοφορία των περιηγητών στους αρχαιολογικούς χώρους της Αθήνας δεν υπάρχουν πια.

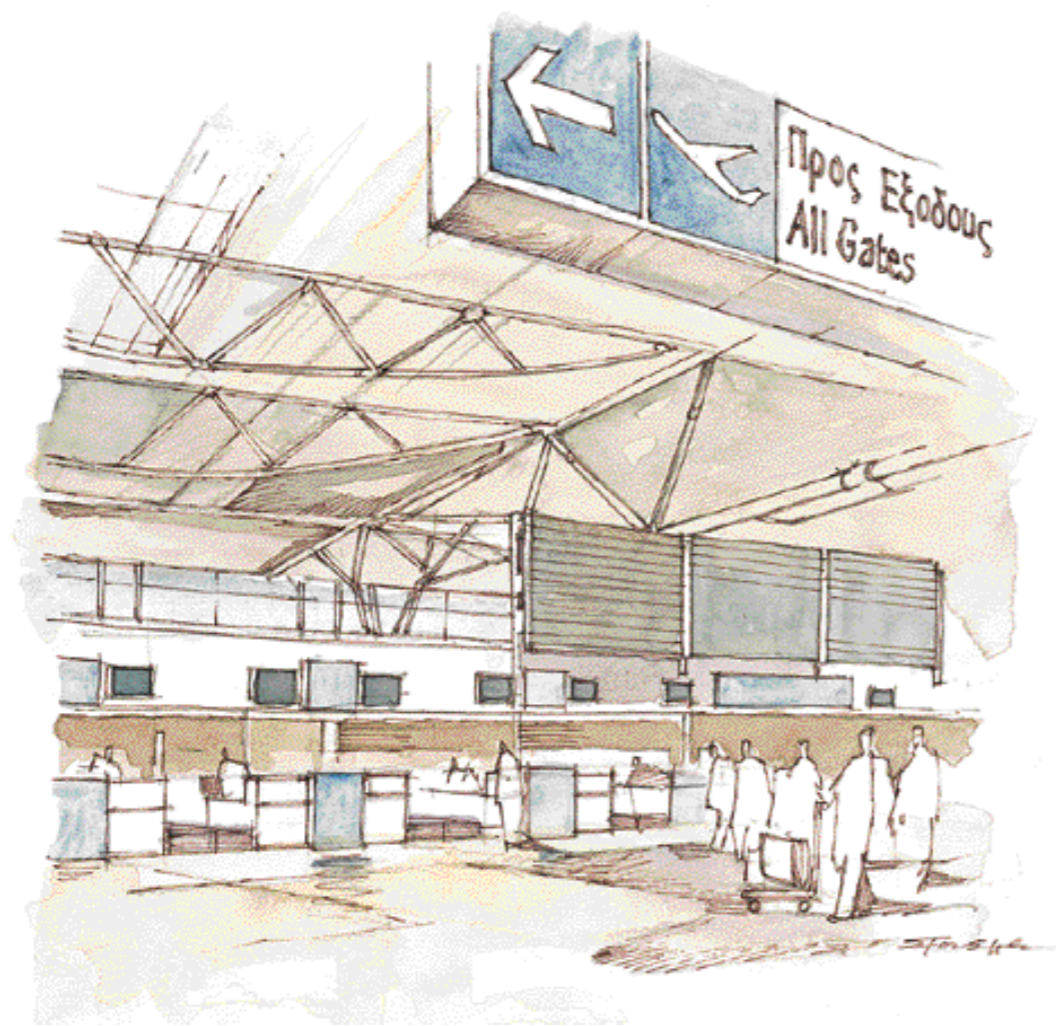
Η Δέσποινα είδε έκπληκτη όλους τους αρχαιολογικούς χώρους της Αθήνας ενοποιημένους, από το **Παναθηναϊκό Στάδιο** ως την **Ακαδημία**, με επίκεντρο την **Ακρόπολη**. Είδε το **Θησείο**, τον **Κεραμεικό**, την **Αρχαία Αγορά**, τη στοά του **Αττάλου**, την **Πλάκα**, τα **Αναφιώτικα**, την **Πνύκα**, το **Ολυμπίο** και το **Ζάππειο**, όλα τα αρχαία, τα βυζαντινά και τα νεότερα μνημεία.

Μετά, ταξίδεψαν πάλι για λίγο και βρέθηκαν πάνω από ένα αεροδρόμιο.

– Πού βρισκόμαστε; ρώτησε η Δέσποινα.

– Στα Σπάτα, και αυτό που βλέπεις είναι το καινούργιο αεροδρόμιο της Αθήνας που εξυπηρετεί εκατομμύρια επισκέπτες και αθλητές που έρχονται από όλα τα μέρη του κόσμου στην Ελλάδα.

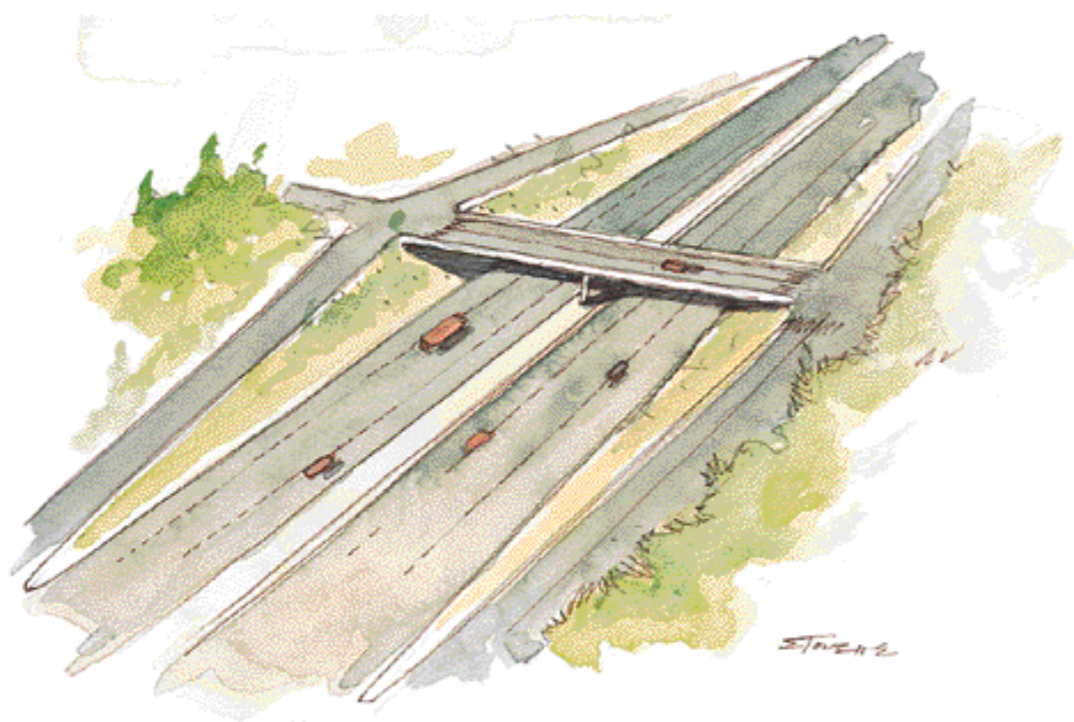
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

Στις αθλητικές εγκαταστάσεις

– Ποια είναι αυτή η λεωφόρος που ξεκινάει από το αεροδρόμιο; ρώτησε η Δέσποινα.

– Είναι η λεωφόρος Σπατών-Σταυρού-Ελευσίνας που θα έχει πάνω από 60 χιλιόμετρα συνολικό μήκος. Αυτή και η νέα λεωφόρος Υμηττού, που θα σου δείξω, θα διευκολύνουν και θα εξοικονομήσουν χιλιάδες ώρες σε όσους πρέπει να μετακινούνται από το ένα μέρος στο άλλο. Έλα, πάμε τώρα να καμαρώσουμε τις αθλητικές εγκαταστάσεις!

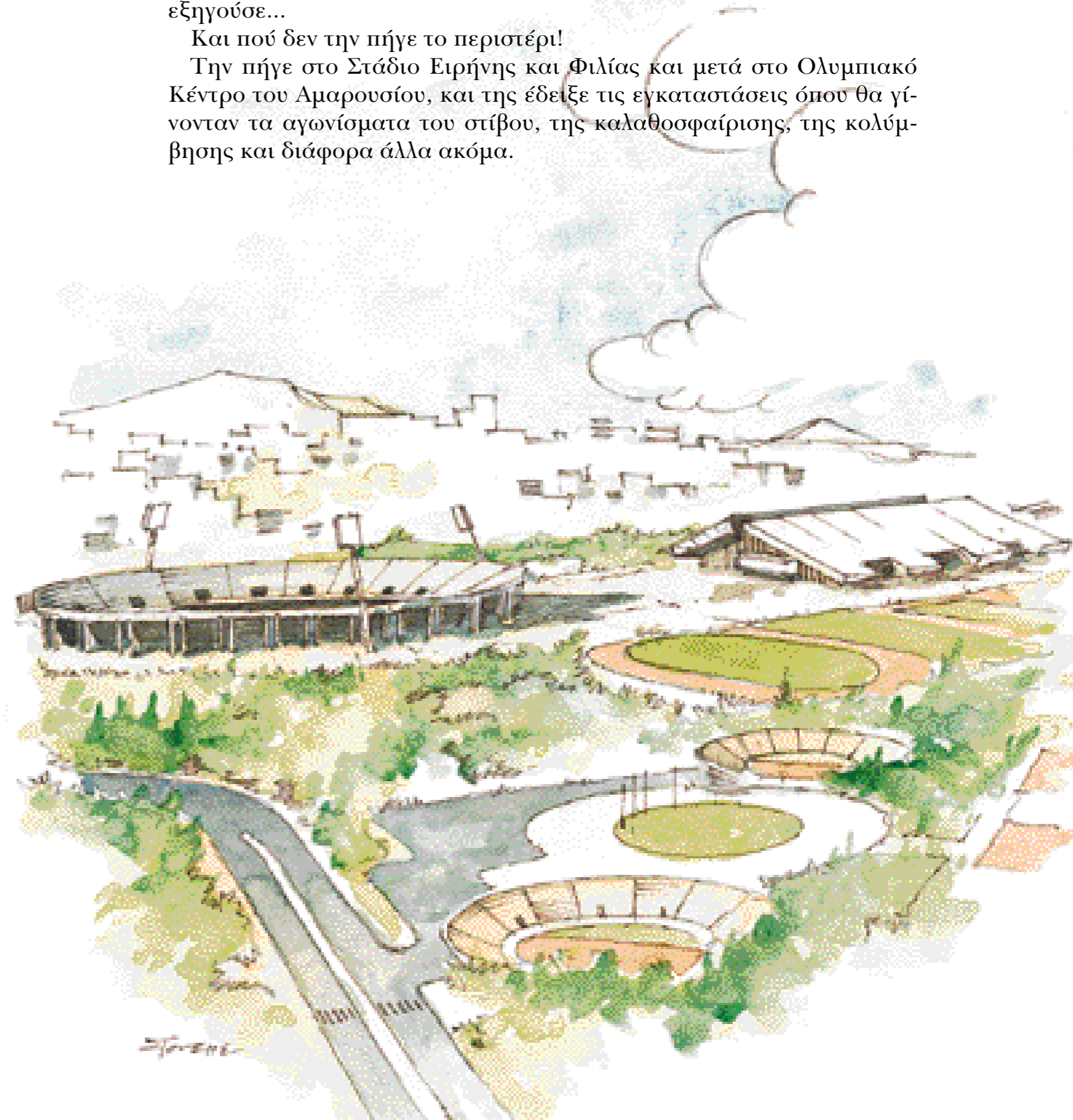
Όπου η Δέσποινα βλέπει τις αθλητικές εγκαταστάσεις των Ολυμπιακών Αγώνων

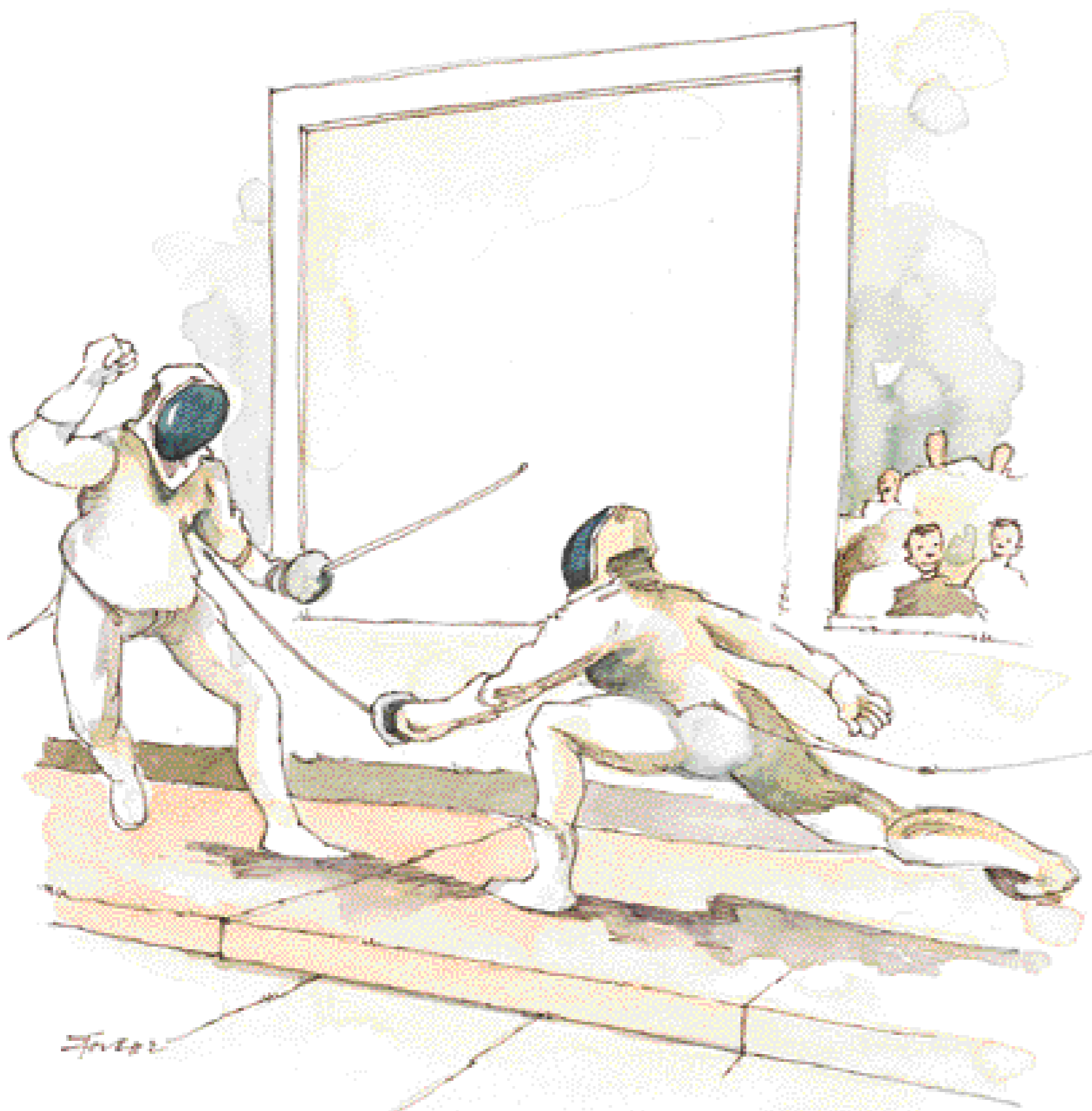
Ταξίδεψαν για λίγο ακόμα και όταν έφτασαν, το περιστέρι της έδειξε τις εγκαταστάσεις των Ολυμπιακών Αγώνων. Η Δέσποινα δεν χόρταινε να βλέπει, ενώ το περιστέρι της θύμιζε, της εξιστορούσε και της εξηγούσε...

Και πού δεν την πήγε το περιστέρι!

Την πήγε στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας και μετά στο Ολυμπιακό Κέντρο του Αμαρουσίου, και της έδειξε τις εγκαταστάσεις όπου θα γίνονταν τα αγωνίσματα του στίβου, της καλαθοσφαίρισης, της κολύμβησης και διάφορα άλλα ακόμα.

Την πήγε στο Γουδί και της έδειξε τους χώρους όπου θα αγωνίζονταν οι αθλητές στο μοντέρνο πένταθλο, και στην παραλία του Φαλήρου όπου θα γίνονταν οι αγώνες της πυγμαχίας, της χειροσφαίρισης, του **τάε κβο ντο**.

Την πήγε στον Μαραθώνα που θα αντηχούσε σε λίγο από τις κραυγές των θεατών που θα παρακολουθούσαν το αγώνισμα της κωπηλασίας, και της έδειξε την αφετηρία του μαραθώνιου δρόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

Στο Ολυμπιακό χωριό

*Όπου το περιστέρι δείχνει
στη Δέσποινα μια πόλη χωρίς ανθρώπους*

Μετά την ταξίδεψε στην περιοχή του αεροδρομίου του Ελληνικού και στον Άγιο Κοσμά για να δει το μέρος όπου θα παράβγαιναν οι αθλητές στα αγωνίσματα της ιστιοπλοΐας, του **τριάθλου** και του χόκεϊ.

Την πήγε στη Νίκαια και τα Άνω Λιόσια για να δει τα γυμναστήρια άρσης βαρών και πάλης, και της έδειξε ακόμα το ιππικό κέντρο και τον ιππόδρομο στο Μαρκόπουλο όπου θα γίνονταν τα αθλήματα της ιππασίας.

- Πάμε τώρα στο χωριό! είπε το περιστέρι.
- Ποιο χωριό;
- Θα δεις.

Όταν φτάσανε, η Δέσποινα είδε μια μικρή πολιτεία με σπίτια, δρόμους και καταστήματα, αλλά χωρίς κατοίκους.

– Πού βρισκόμαστε; ρώτησε η Δέσποινα.

– Στην περιοχή Λεκάνες Αχαρνών.

– Τι είναι αυτή η μικρή πολιτεία χωρίς ανθρώπους;

– Είναι το Ολυμπιακό χωριό. Ένας πρότυπος οικισμός που θα φιλοξενήσει 16.000 αθλητές και αθλήτριες, καθώς και τους προπονητές και τα μέλη των αποστολών που θα συρρεύσουν στην Ελλάδα από όλη την υφήλιο για να λάβουν μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες.

– Πόσο μεγάλο είναι το Ολυμπιακό χωριό;

– Πάνω από χίλια διακόσια στρέμματα. Έχει, όπως βλέπεις, απ' όλα! Άνετες κατοικίες με πάνω από εννιά χιλιάδες υπνοδωμάτια, καθώς και καταστήματα με όλα τα χρειαζούμενα, χώρους αναψυχής, άθλησης και προπόνησης.

- Και τι θα γίνει το χωριό μετά από τους αγώνες; Θα το γκρεμίσουν;
- Όχι, βέβαια! Θα χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς.
- Τι σκοπούς;
- Θα φιλοξενήσει τους αθλητές που θα λάβουν μέρος στους Παραολυμπιακούς αγώνες.
- Στην αρχαία Ελλάδα είχαν Ολυμπιακό χωριό; ρώτησε η Δέσποινα.
- Όχι. Όλοι αυτοί που έφθαναν στην κοιλάδα του Αλφειού, άλλοι με άμαξες, άλλοι με πλεύμενα, άλλοι με τα πόδια κι άλλοι καβάλα στ' άλογά τους, κατασκήνωναν στην ύπαιθρο, κοντά στα ποτάμια ή έστηναν καταφύγια με τα κλαδιά των δέντρων κι άναβαν φωτιές για να ζεσταίνονται τα βράδια. Ακόμα και το νερό ήταν πρόβλημα. Έπιναν από τις πηγές και τα πηγάδια, ώσπου ο **Ηρώδης ο Αττικός** έχτισε ένα μεγάλο υδραγωγείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Οι ορδές ξεκινούν

Όπου η Δέσποινα παρακολουθεί με τρόμο τις τρεις σκιές να γίνονται μια και να επιθεωρούν τις φοβερές στρατιές τους

Η Δέσποινα δεν χόρταινε να βλέπει να ρωτάει και ν' ακούει...
– Είδαμε τα παλιά και τα μελλούμενα. Καιρός να γυρίσουμε στα τωρινά, είπε το περιστέρι, γιατί πλησιάζει η ώρα που οι τρεις σκιές ετοιμάζουν την επίθεσή τους!

– Τι σκοπεύουν να κάνουν; ρώτησε η Δέσποινα.

– Να κερδίσουν τις ψυχές των παιδιών! Να φαρμακώσουν τις καρδιές τους! Έτσι πιστεύουν ότι θα καταστρέψουν αργά, αλλά σίγουρα τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Απόρησε η Δέσποινα.

– Με ποιο τρόπο θα προσπαθήσουν να κερδίσουν τις ψυχές των παιδιών; Με ποιο τρόπο θα φαρμακώσουν τις καρδιές τους;

– Έλα μαζί μου και θα καταλάβεις. Αλλά ό,τι κι αν δεις, μη δειλιάσεις, μη χάσεις το κουράγιο σου... Μην τρομάξεις.

– Καθόλου;

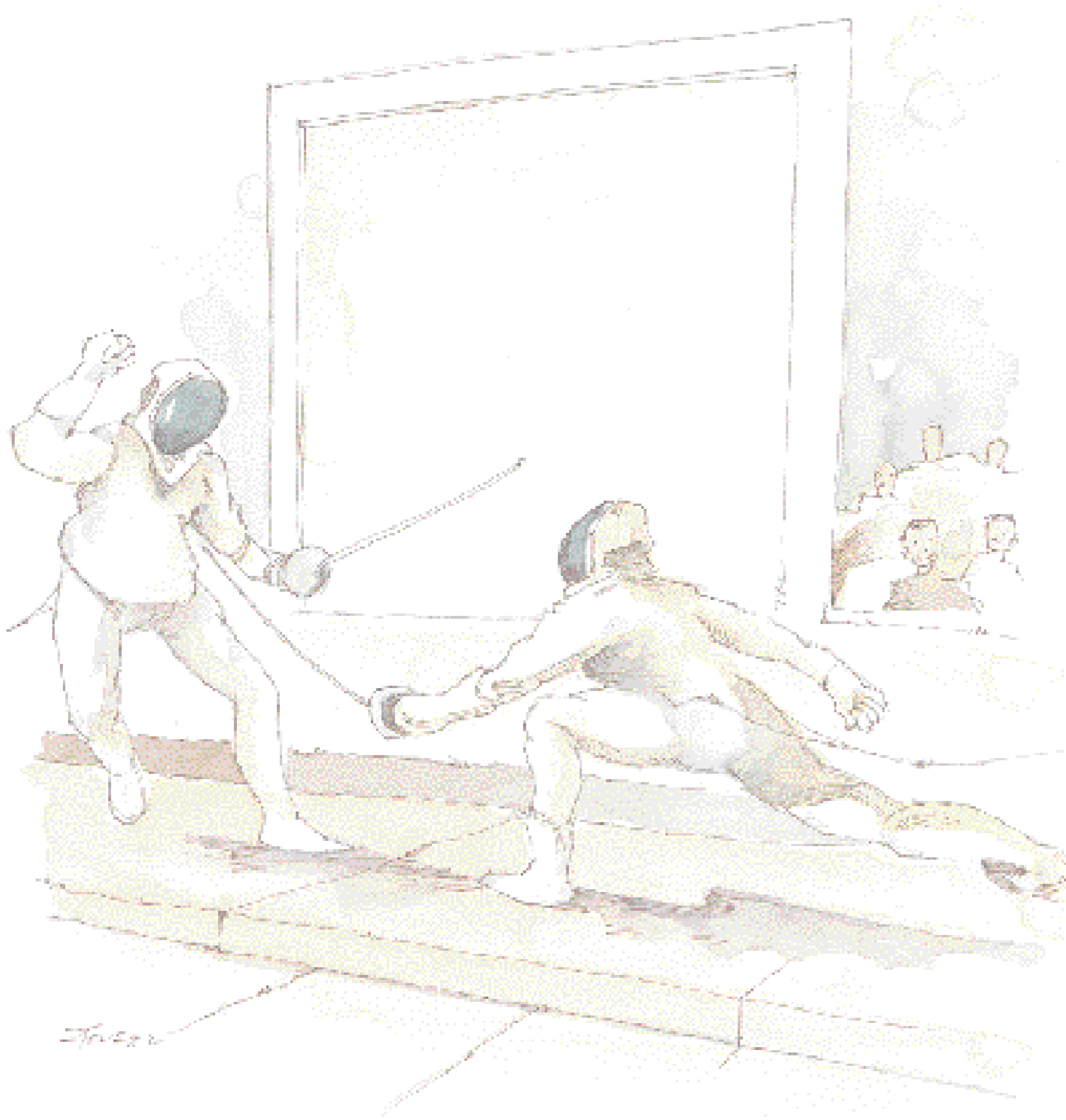
– Καθόλου. Δεν θα είναι όμως εύκολο...

– Γιατί; Τι θα δω;

– Πράγματα παράξενα, φριχτά! Πλάσματα αποτρόπαια κι αποκρουστικά! Όντα που μάτι ανθρώπου δεν έχει ματαδεί, γιατί ύπουλα ξέρουν να τα κρύβουν οι τρεις σκιές... Πρέπει όμως να αντέξεις και να μη βγάλεις μιλιά... Αλλιώς θα προδοθούμε... Τι λες; Νομίζεις ότι μπορείς;

– Θα προσπαθήσω! υποσχέθηκε το κορίτσι.

Έτσι, η Δέσποινα και το περιστέρι ταξίδεψαν με τη μικρή ελιά πάνω από βαθιά φαράγγια και βάλτους και δάση σκοτεινά, ώσπου έφτασαν στο σκουπιδότοπο. Εκεί, κρυμμένοι πίσω από ένα μολυβένιο σύννεφο, έριξαν μια κλεφτή ματιά και διέκριναν τις τρεις σκιές. Τις άκουσαν να μιλάνε.

- Είναι τα στρατεύματά μας έτοιμα; ρώτησε το γεράκι του πολέμου.
- Πανέτοιμα! αποκρίθηκε η νυχτερίδα της διχόνοιας.
- Ελάτε ν' αδελφωθούμε τότε! σφύριξε η οχιά του μίσους, του φθόνου και του τρόμου.

Τότε οι τρεις σκιές πλησίασαν, έσμιξαν κι έγιναν μια, ένα πλάσμα γιγάντιο, απειλητικό σα σύννεφο μαύρης καταιγίδας, με ράμφος γερακιού, φτερούγες νυχτερίδας και ουρά οχιάς που άλλαζε συνέχεια σχήμα και μορφή και κοβόταν η χολή σου μόνο να το βλέπεις.

Η Δέσποινα είχε χλωμιάσει. Το αίμα της είχε παγώσει και έτρεμε από φόβο, αλλά δεν έβγαλε άχνα.

– Ελάτε τεμπελίνια! αντιβούισε, ίδια βροντή, η φωνή του φρικαλέου πλάσματος.

Τρίζοντας ανασηκώθηκε τότε αργά η λιγδιασμένη σχάρα ενός υπονόμου και από μέσα άρχισαν να βγαίνουν σερνάμενα σαν να τα ξερνούσε οχετός τα τεμπελίνια, κάτι όντα πλαδαρά, μαλακά και γλιστερά, με πρησμένα μάγουλα και τσιμπλιασμένα μάτια. Έβγαιναν κι όλο έβγαιναν αγκομαχώντας το ένα μετά από το άλλο, αφήνοντας γύρω τους μια αφόρητη μυρωδιά κλεισούρας και σαπίλας, ώσπου βγήκε και το τελευταίο.

Η Δέσποινα που παρακολουθούσε άφωνη, βασανιζόταν από μια πνιγηρή αίσθηση, ένιωθε άρρωστη, αλλά πάλι κρατήθηκε και δεν είπε λέξη.

– Ελάτε ζαβολίνια! αντήχησε πάλι η προσταγή.

Χαμήλωσαν τότε τα σύννεφα και η Δέσποινα είδε ότι δεν ήταν σύννεφα. Ήταν όρνια αποκρουστικά με νύχια ύαινας και φτερούγες κασαρίδας που κατέβαιναν κι όλο κατέβαιναν κρώζοντας το ένα μετά από το άλλο, ώσπου κατέβηκε και το τελευταίο.

– Ελάτε καταστροφίνια, γκρεμουλίνια και τρομουλίνια! ακούστηκε πάλι η εντολή.

Το σκέπασμα ενός υπονόμου άνοιξε αργά και πρόβαλαν ρουθουνίζοντας κάτι κτήνη τριχωτά και ρυπαρά, άλλα με μουσούδες τρωκτικών, άλλα με γκριζες μάσκες και μισοκαμμένα ρούχα, άλλα με φτιλία από βόμβες να κρέμονται από τις κουρελιασμένες τσέπες τους.

– Ελάτε επαρσίνια, μισουλίνια, τριβολίνια! αντήχησε πάλι η προσταγή.

Από τα θολά βαλτόνερα του έλους πρόβαλαν χιλιάδες πλάσματα...
Άλλα είχαν μισοσαπισμένα πλοκάμια για χέρια, μουσούδες ύαινας και
δαιμονικά σκουλήκια για μαλλιά. Άλλα είχαν φιδίσιας γλώσσες και σώ-
ματα δύσμορφα, φολιδοτά.

Άλλα ήταν μισά τσακάλια και μισά βρωμούσες, με βδέλλες για ουρά,
ψυχρά κτηνώδη βλέμματα και δόντια ματωμένα, σουβλερά.
Στρατιές και στρατιές ολόκληρες είχαν τώρα παραταχτεί, ως εκεί
που έφτανε το μάτι κι ακόμα παραπέρα...

Και τότε μίλησε η δυσοίωνη σκιά, μίλησε ο άρχοντάς τους:

– Πιστά μου τέρατα, κτήνη σιχαμερά και άναρχα όρνια! Πλάσματα αποκρουστικά, γλοιώδη και από τη φρίκη πιο φρικαλέα, έφτασε η ώρα σας, έφτασε η μεγάλη ώρα! Γίνετε αόρατα σαν την πνοή τ' ανέμου και πηγαίνετε παντού όπου υπάρχει παιδί, πηγαίνετε όπου ανασαίνει αγόρι ή κορίτσι!

Οι ζοφερές στρατιές ανασάλεψαν και περιμένανε μ' αδημονία τη συνέχεια.

– Εσείς μαλθακά μου τεμπελίνια, πρόσταξε η φοβερή σκιά, πηγαίνετε σε κάθε σχολείο, σε κάθε γήπεδο, σε κάθε γυμναστήριο, σε κάθε πόλη, σε κάθε χωριό και κάθε αλάνα!

– Θα πάμε!

– Θα πάμε!

– Και τι θα κάνουμε εκεί;

– Τι θα κάνουμε;

– Πες μας άρχοντά μας! γρύλισαν τα τεμπελίνια ανυπόμονα, ενώ κυλούσαν βρόμικα σάλια στα πλαδαρά πρόσωπά τους.

– Θα ψιθυρίζετε στ' αυτιά των παιδιών ότι δεν αξίζει να κουράζονται, ότι δεν αξίζει να γυμνάζονται, «τρελαθήκατε», θα τους λέτε, «γιατί να σας βγαίνει η πίστη στην προπόνηση; Γιατί να ιδρώνετε και να ξειδρώνετε άδικα; Γιατί να ταλαιπωρείστε; Γιατί να μην απολαμβάνετε όσα περισσότερα όσο συντομότερα μπορείτε; Για ένα στεφάνι ελιάς; Χα! Τι αξία έχει ένα στεφάνι ελιάς που αργά ή γρήγορα θα μαραθεί; Αξία έχει η καλοπέραση! Η άνεση! Το βόλεμα έχει αξία!» έτσι θα τους λέτε...

– Ναι! Ναι!

– Έτσι θα τους λέμε!

– Έτσι ακριβώς! γρύλισαν με μια φωνή τα τεμπελίνια.

Η Δέσποινα αισθάνθηκε ένα ξαφνικό κύμα οργής να φουντώνει μέσα της, αλλά συγκρατήθηκε.

– Εμείς, εμείς πού θα πάμε; Τι θα λέμε, αρχηγέ, εμείς; ρέκαξαν τα ζαβολίνια.

– Εσείς, πιστά μου ζαβολίνια, ζαβολίνια μου βδελυρά και πορωμένα, θα πάτε σ' όλους αυτούς που λαχταρούν τη νίκη.

– Και τι θα τους λέμε;

– Τι θα τους λέμε, κραταιέ άρχοντά μας;

– Θα τους λέτε ότι υπάρχουν κι ευκολότεροι τρόποι. Υπάρχουν απλούστερες λύσεις για να νικάνε και να διαπρέπουν! «Όχι η προσπάθεια», θα τους λέτε, «αλλά η νίκη έχει αξία!» Κι όταν βλέπετε κάποιον άλλο αγωνιστή να πέφτει ή να κινδυνεύει, θα τους λέτε «να του δίνετε μια δυνατή κλωτσιά ώστε μ' αυτό τον τρόπο να εξασφαλίσετε εσείς τη νίκη!»

– Θα τους το λέμε αυτό!

– Θα τους το λέμε.

– Τι άλλο να τους λέμε;

– Ποτέ μην αναβάλλετε για αύριο ένα αναβολικό που μπορείτε να πάρετε σήμερα! Στόμα σας είναι, ό,τι θέλετε βάζετε μέσα! Δεν είναι δα και τόσο δύσκολο, μυαλό έχετε, ιδέες σας κατεβαίνουν! Όλο και κάποιιο τρόπο θα βρείτε για να μην σας πάρουνε χαμπάρι! Κι αν σας πάρουνε χαμπάρι, όλο και κάποια δικαιολογία θα σκαρφιστείτε!

– Έτσι θα κάνουμε!

– Έτσι ακριβώς! κραύγασαν τα ζαβολίνια.

– Κι εμείς... πες μας κι εμάς τι θα λέμε! ρώτησαν τα γκρεμουλίνια, τα καταστροφίνια και τα τρομουλίνια.

– Κι εσείς καταστροφίνια και τρομουλίνια μου πιστά, ρυπαρά και αδηφάγα μου γκρεμουλίνια, εσείς θα πλευρίσετε κάθε δυσारेστημένο, κάθε πικραμένο και θα θρέψετε τον πόνο, την πίκρα και το μίσος του, για να φουντώσει και να γίνει πάθος καταστροφής κι αφανισμού λαχτάρα. Θα τους ενθαρρύνετε να καταστρέφουν ό,τι μπορούν! Ό,τι μπορούν να γκρεμίζουν, να υπονομεύουν και να ανατινάζουν!

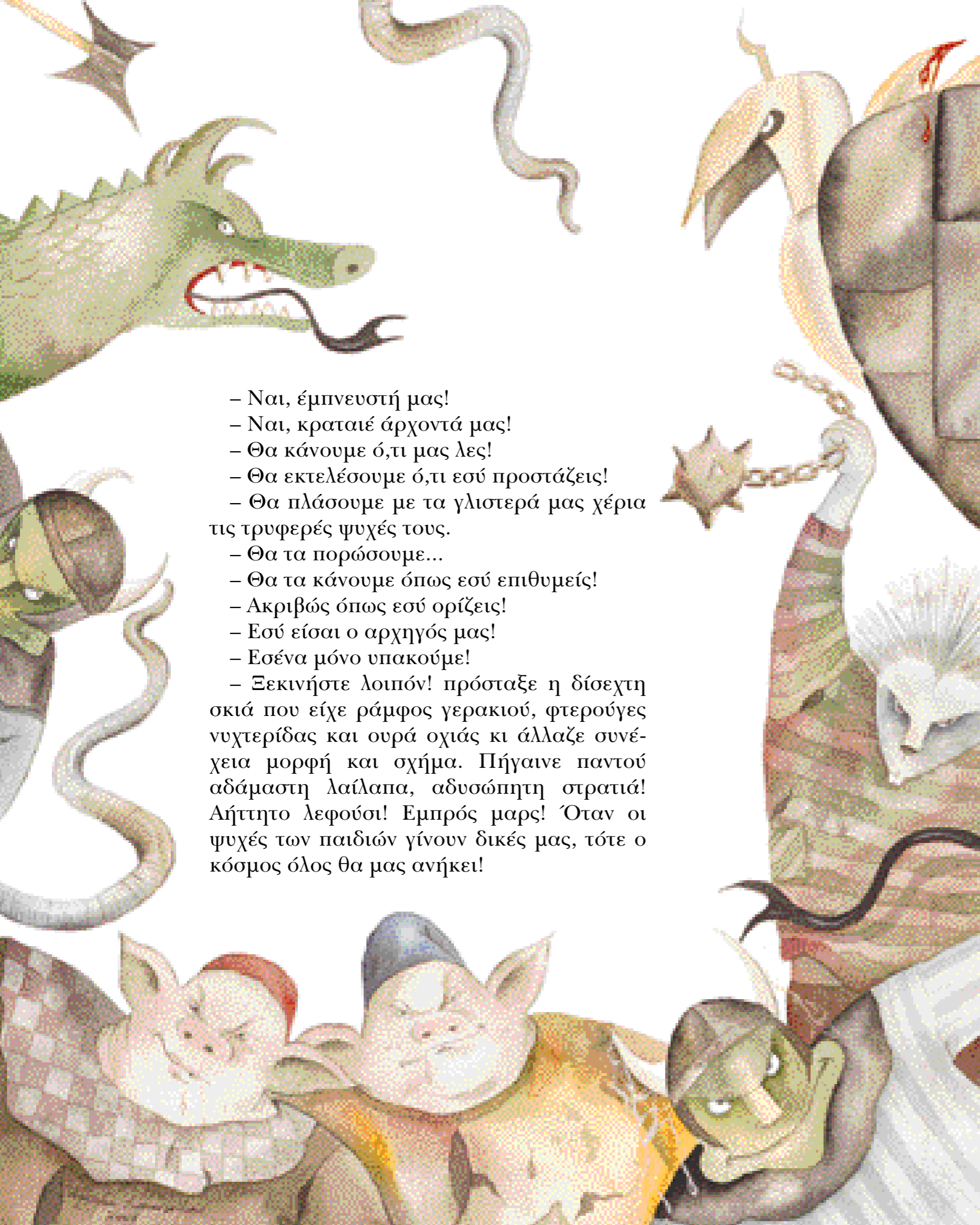
- Ναι! Ναι!
- Ναι, τρισμέγιστε αρχηγέ!
- Κι εσείς τριβολίνια, μισουλίνια και επαρσίνια μου άναρχα, εσείς απαίσια επαρσίνια, πηγαίνετε!
- Θα πάμε! Θα πάμε!
- Σκορπίστε το μίσος!
- Θα το σκορπίσουμε!
- Φουντώστε το φθόνο!
- Θα τον φουντώσουμε!
- Γιγαντώστε την έπαρση!
- Θα τη γιγαντώσουμε!

Η τρομερή σκιά πήρε βαθιά ανάσα και η φωνή της τώρα σου πάγω-
νε το αίμα.

- Εμπρός λοιπόν, πιστά μου τέρατα, κτήνη ρυπαρά και όρνια απο-
κρουστικά, πλάσματα γλοιώδη και ανάλγηνα, πηγαίνετε παντού! Γίνε-
τε άορατα, γλυκάνετε τη φωνή σας. Τρυπώστε στα μέγαρα! Χωθείτε
στα καταγώγια! Βρείτε όλα τα παιδιά, αγόρια και κορίτσια! Μην αφή-
σετε ούτε ένα! Κάντε τις ψυχές τους όμοιες, ολίδιες, σαν εσάς! Κάντε
τα όλα κατ' εικόνα και ομοίωσή σας! Μην αφήσετε κανένα, μα κανένα
απρόσβλητο!

Τα φρικαλέα πλάσματα άκουγαν με αγαλλίαση τον ηγέτη τους να
ωρύεται. Γρυλίσματα, σκουξίματα, ρουθουνίσματα, πνιχτά βογγητά
και βραχνές ιαχές αντηχούσαν απ' όλες τις μεριές... Η Δέσποινα έβλε-
πε πλοκάμια να σαλεύουν, διχαλωτές γλώσσες να τινάζονται, λέπια να
κροταλίζουν, μάτια να λάμπουν σαν πυρωμένα κάρβουνα.

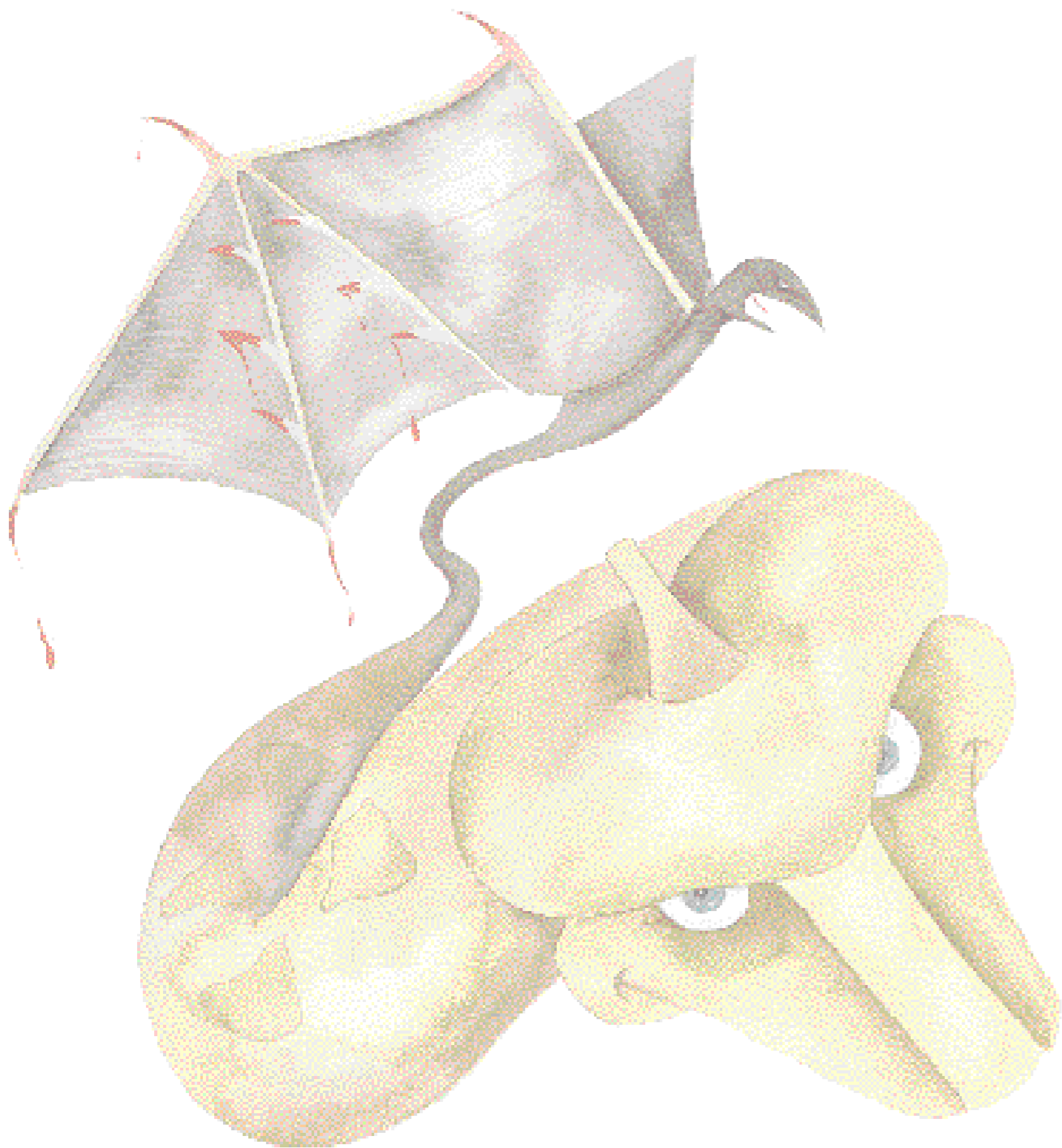
- Ναι, έμπνευστή μας!
- Ναι, κραταιέ άρχοντά μας!
- Θα κάνουμε ό,τι μας λες!
- Θα εκτελέσουμε ό,τι εσύ προστάζεις!
- Θα πλάσουμε με τα γλιστερά μας χέρια τις τρυφερές ψυχές τους.
- Θα τα πορώσουμε...
- Θα τα κάνουμε όπως εσύ επιθυμείς!
- Ακριβώς όπως εσύ ορίζεις!
- Εσύ είσαι ο αρχηγός μας!
- Εσένα μόνο υπακούμε!
- Ξεκινήστε λοιπόν! πρόσταξε η δίσεχτη σκιά που είχε ράμφος γερακιού, φτερούγες νυχτερίδας και ουρά οχιάς κι άλλαζε συνέχεια μορφή και σχήμα. Πήγαινε παντού αδάμαστη λαίλαπα, αδυσώπητη στρατιά! Αήττητο λεφούσι! Εμπρός μας! Όταν οι ψυχές των παιδιών γίνουν δικές μας, τότε ο κόσμος όλος θα μας ανήκει!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

Ήταν όλοι εκεί...

*Όπου η Δέσποινα μαθαίνει γιατί ταξίδεψαν
με το περιστέρι μέσα στους αιώνες*

Με ένα πικρό σφίξιμο στην καρδιά η Δέσποινα έβλεπε τα φρικαλέα όντα να ξεχύνονται αδυσώπητα, άλλα σερνάμενα, άλλα ιπτάμενα, προς όλες τις κατευθύνσεις, στρατιές και στρατιές, λεγεώνες και λεγεώνες, λεφούσια και λεφούσια για να εκτελέσουν την εντολή των αφεντάδων τους...

Η θέα τους την απωθούσε, η αποφορά της μούχλας την αρρώσταινε. Η μπόχα της σαπίλας της έφερνε αναγούλα.

– Όλα είναι χαμένα! ψιθύρισε με φωνή ξεψυχισμένη, γεμάτη φόβο. Είναι τόσο φριχτοί, τόσο αμείλικτοι, δεν υπάρχει πια η παραμικρή ελπίδα!

– Όχι! είπε απλά το περιστέρι, όχι, Δέσποινα, δεν είναι όλα χαμένα. Πάντα υπάρχει ελπίδα.

– Μα είναι τόσοι πολλοί!

– Μπορεί να είναι αυτοί πολλοί, αλλά εμείς είμαστε ακόμα περισσότεροι!

– Εμείς οι δύο; Τι είναι αυτά που λες, καλό μου περιστέρι...

– Δεν είμαστε μόνοι μας, Δέσποινα... Έλα μαζί μου!... Έλα! Πάμε!...

– Πού;

– Πού αλλού; Εκεί που μας περιμένουν!

– Ποιοι;

– Έλα και θα δεις!

Αυτά είπε το περιστέρι και οι δύο φίλοι πετάξαν με τη θαλερή ελιά πάνω από λιβάδια, γεφύρια, κοιλάδες και βουνά ώσπου σε μια στιγμή...

– Φτάσαμε! είπε το περιστέρι.

Ήταν σκοτεινά. Κατασκότεινα.

– Δεν βλέπω τίποτα! ψιθύρισε η Δέσποινα φοβισμένη και στο νου της ήρθαν πάλι οι τυραννικές μορφές του σκουπιδότοπου. Δεν βλέπω τίποτα απολύτως... ούτε τη μύτη μου...

– Θα δεις... περίμενε!...

Δεν είχε προλάβει να αποσώσει τη φράση του το περιστέρι και την ίδια εκείνη στιγμή το ολόγιομο φεγγάρι πρόβαλε από τα νέφη, που το σκέπαζαν, και έλουσε με ένα φως απόκοσμο τα ερείπια του αρχαίου τόπου.

Και τότε η Δέσποινα, εκεί στην κοιλάδα της Ολυμπίας, λουσμένους σε μια λάμψη εξαίσια, τους είδε όλους μαζεμένους...

Δεν πίστευε στα μάτια της. Πλημμυρισμένο ήταν το στάδιο κι όλη η κοιλάδα, ως εκεί που έφτανε το μάτι.

Εκεί ήταν όλα τα πάλλευκα περιστέρια που είχαν φτερουγίσει σε όλους τους Ολυμπιακούς Αγώνες όλων των εποχών, εκεί ήταν όλα τα μικρά μασκώτ... Εκεί ήταν ο Δίας και ο **Απόλλωνας** και ο **Ερμής** και όλοι οι θεοί, εκεί ήταν όλοι οι ήρωες οι μυθικοί... Εκεί ήταν ο Ηρακλής κι όλα του τα αδέρφια... Εκεί ήταν ο Ιάσωνας, ο Πέλοπας κι οι άλλοι σύντροφοί τους. Εκεί ήταν ο Αέθλιος, ο Ενδυμίων, ο Πηλέας και οι άλλοι μυθικοί βασιλιάδες της Ηλείας, εκεί ήταν οι ιέρειες της Δήμητρας... Εκεί ήταν οι δισκοβόλοι και οι δρομείς, οι παλαιστές, οι αρματοδρόμοι, οι πυγμάχοι, οι ακοντιστές, οι ελλανοδίκες, οι κήρυκες, οι σαλπικτές, οι λαμπαδηδρόμοι, οι **αλυτάρχες**, οι γυμναστές, οι παιδοτρίβες, οι ολυμπιονίκες στεφανωμένοι με τους κότινους και κλαδιά φοίνικα στα χέρια, οι εθελοντές, μα κι όλοι οι χιλιάδες αθλητές, γιατί, όπως είχε καταλάβει τώρα πια η Δέσποινα, και οι νικημένοι ακόμα είναι νικητές στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Εκεί ήταν και οι νεκροί του Μονάχου, ολόρθοι τώρα, γελαστοί, πνεύματα περήφανα που δεν τα άγγιζε πια η οδύνη και ο πόνος.

– Πού βρέθηκαν όλοι αυτοί εδώ; ρώτησε η Δέσποινα, μην μπορώντας να συγκρατήσει το κύμα της ελπίδας, το κύμα της χαράς που ένιωθε να φουντώνει στην καρδιά της.

– Γιατί νομίζεις ότι ταξιδέψαμε, Δέσποινα, στο παρελθόν; Για να τους καλέσουμε εδώ, για να ζητήσουμε τη βοήθειά τους!

Τότε, μπροστά στα έκπληκτα μάτια της Δέσποινας, έγινε κάτι αναπάντεχο. Μέσα σ' έναν καταρράχτη ιριδισμού είδε να αλλάζει μορφή το άσπιλο περιστέρι, με αγαλλίαση και φόβο το είδε να ορθώνεται τώρα ως τον φεγγαρόλουστο ουρανό, οπτασία φωτεινή, άνθρωπος και πουλί, θεός και έφηβος, θνητός κι αθάνατος, αρχάγγελος και ήρωας, σύντροφος και τιμωρός, εκδικητής και ελπίδα. Τα μάτια του καθρέφτιζαν το φως που είχαν σκορπίσει οι δάδες όλων των αιώνων.

Και μίλησε.

Και η φωνή του ήταν πότε ο φλοίσβος της θάλασσας, πότε το θρόισμα των φύλλων της ελιάς, πότε ρυακιού κελάρυσμα, πότε ζέφυρος ανάλαφρος και πότε χείμαρρος ορμητικός, πότε ηχώ μακρινών φαραγγιών και πότε αντίλαλος ελληνικών βουνών...

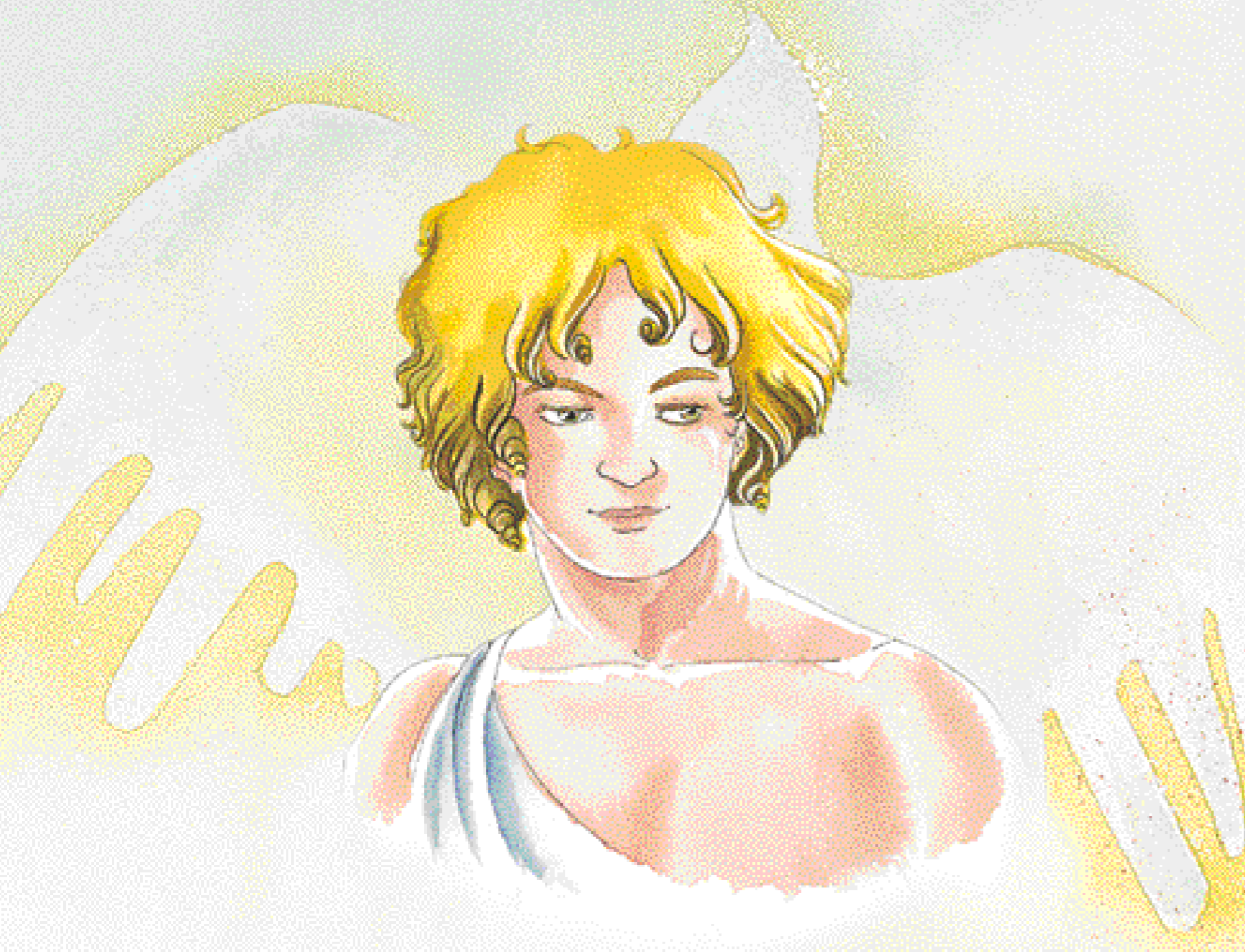
Στράφηκε σ' όλους αυτούς που είχαν ανταποκριθεί στο κάλεσμά του και τους μίλησε· μίλησε και είπε:

– Όλοι, όλοι εσείς, πνεύματα υπέροχα, αθάνατα πνεύματα, αιώνια... ξεκινήστε. Ταξιδέψτε παντού, αόρατες πνοές και οπτασίες και ακολουθείστε τις στρατιές που έστειλαν οι τρεις σκιές!

Πηγαίνετε κι εσείς όπου εκείνοι πάνε... Αόρατοι κι υπέροχοι, πηγαίνετε από σχολείο σε σχολείο, από σπίτι σε σπίτι, από κήπο σε κήπο, σε καλύβες και μέγαρα, σε πλατείες και σοκάκια, για να διαδώσετε το δικό μας μήνυμα, το ωραίο και πανάρχαιο μήνυμά μας! Ναι! Θα πηγαίνετε κι εσείς εκεί όπου εκείνοι πάνε, θα μιλάτε κι εσείς σ' εκείνους που εκείνοι θα μιλάνε... Εσείς όμως άλλα θα λέτε... θα τους λέτε άλλα...

Θα τους λέτε να γυμνάζουνε καθημερινά το πνεύμα και το σώμα τους... «Ακόμα κι αν το σώμα σου σε έχει προδώσει», θα τους λέτε, «και πάλι μπορείς ν' αγωνίζεσαι, να νικάς και να ξεπερνάς τις αδυναμίες σου, γιατί ο αγώνας ποτέ δεν τελειώνει...».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ

Αν ερχόταν και σε σένα

Όπου μπαίνεις στην ιστορία κι εσύ

Πέστε στους πικραμένους, στους οργισμένους, στους αδικημένους πέστε, ότι με το να προκαλούν άλλο πόνο δεν απαλείφουν τον πόνο το δικό τους, αλλά την οδύνη πολλαπλασιάζουν, ότι υπάρχουν άλλοι τρόποι για να λύνουν τις διαφορές τους.

Πέστε σ' εκείνους που μπαίνουν σε πειρασμό με μέσα άνομα να την ξεγελάσουν, ότι η νίκη έχει νόημα μόνο όταν την αξίζουν· ότι η χαρά της χάνεται όταν οι ίδιοι γνωρίζουν ότι με μέσα άδικα την έχουν κερδίσει.

Πηγαίνετε, πνεύματα αόρατα κι υπέροχα, πηγαίνετε παντού! Ό,τι γκρεμίζουν εσείς θα το χτίζετε, ό,τι μολεύουν εσείς θα το λαμπρύνετε, όποιο χέρι οπλίζουν εσείς θα το αφοπλίζετε. Ό,τι εκείνοι απειλούν εσείς θα το προστατεύετε, όποιον εκείνοι απελπίζουν θα του χαρίζετε εσείς παρηγοριά κι ελπίδα!

Έτσι, εκείνο το βράδυ, από δύο διαφορετικά σημεία, από δύο διαφορετικές κατευθύνσεις, ξεκίνησαν οι δύο στρατιές για να κερδίσουν τις καρδιές των παιδιών του κόσμου.

Από το ζοφερό σκουπιδότοπο ξεχύθηκαν τα πλάσματα τα δίσεχτα για να μεταδώσουν το κήρυγμα του μίσους, του εγωισμού, της καταστροφής και της ραστώνης.

Το ίδιο όμως εκείνο βράδυ, από τη φεγγαρόλουστη αρχαία κοιλάδα, κίνησαν τα πνεύματα τα πανάρχαια για να φέρουν τα μηνύματα της ειρήνης, της αδελφoσύνης, της αλήθειας, της αξιοπρέπειας, του ήθους και του μέτρου.

Αν έρθουν σε σένα κάποια στιγμή, αν έρθουν στο δικό σου σπίτι, στο δικό σου σχολείο, στο δικό σου δωμάτιο, στη δική σου τάξη, στο δικό σου κήπο, στη δική σου αυλή και σου μιλήσουν την ώρα που ξεκουράζεσαι ή γυμνάζεσαι, που παίζεις ή διαβάζεις, αν έρθουν και σου μιλήσουν και σου ψιθυρίσουν τα λόγια τους στ' αφτί, εσύ ποιον θα ακούσεις; Τις στρατιές τις φαρμακερές ή τα πνεύματα τα αθάνατα; Αυτούς που ξαπόλυσαν οι τρεις σκιές ή αυτούς που έστειλαν για σένα η Δέσποινα και το περιστέρι;

Κι έχει στ' αλήθεια σημασία τι θα αποφασίσεις και ποιον θ' ακούσεις. Από την απάντησή σου θα εξαρτηθεί το τέλος αυτής της ιστορίας.

Ναι... εσύ μόνο μπορείς να γράψεις το τέλος στις λευκές σελίδες που ακολουθούν.

Για σένα γράφτηκε αυτή η ιστορία και μόνο εσύ μπορείς να την τελειώσεις...

Lined writing area with 20 horizontal blue lines.

Lined writing area with 20 horizontal blue lines.

Lined writing area on page 136, consisting of 20 horizontal blue lines.

Lined writing area on page 137, consisting of 15 horizontal blue lines.

ΤΕΛΟΣ

Αν θες να ξέρεις περισσότερα...

Θα πρόσεξες ίσως, ότι, στο κείμενο της ιστορίας, μερικές λέξεις είναι γραμμένες με κόκκινο χρώμα.

Στο παράρτημα που ακολουθεί, μπορείς να βρεις περισσότερες λεπτομέρειες για τις λέξεις αυτές, δηλαδή τα μέρη, τα πρόσωπα και όσα άλλα γνώρισαν στο θαυμαστό τους ταξίδι η Δέσποινα και το περιστέρι.

ΑΓΑΛΜΑ ΤΟΥ ΔΙΑ

Το χρυσελεφάντινο άγαλμα του Δία, έργο του γλύπτη Φειδία, θεωρείται ότι ήταν το μεγαλοπρεπέστερο άγαλμα της αρχαιότητας. Παρουσίαζε το Δία καθισμένο σε επιβλητικό θρόνο, να κρατά χρυσελεφάντινο αγαλματίδιο της θεάς Νίκης στο δεξί χέρι και, στο αριστερό, σκήπτρο που έφερε στην κορυφή του αετό, σύμβολο της εξουσίας του θεού. Τα γυμνά μέρη του αγάλματος ήταν φτιαγμένα από ελεφαντόδοντο, ενώ τα ρούχα, τα σανδάλια, τα μαλλιά και τα γένια του θεού ήταν από χρυσάφι. Φορούσε ασημένιο στεφάνι ελιάς.

Ο θρόνος, κατασκευασμένος από χαλκό, χρυσό, έβενο και ελεφαντόδοντο, ήταν διακοσμημένος με πολύτιμους λίθους. Παρουσίαζε το Δία μειλίχιο, γεμάτο αγάπη και συμπόνια για τους ανθρώπους.

Το άγαλμα βρισκόταν στη θέση του στην Ολυμπία, μέχρι το 393 μ.Χ. Αργότερα, μεταφέρθηκε στην Κωνσταντινούπολη όπου και κήκε σε μια μεγάλη πυρκαγιά. Χάρη στην τελειότητά του, θεωρήθηκε ως ένα από τα **επτά θαύματα της αρχαιότητας**.

ΑΕΘΛΙΟΣ – ΕΝΔΥΜΙΩΝ

Ο Αέθλιος ήταν ο πρώτος μυθικός βασιλιάς της Ηλείας. Σύμφωνα με την παράδοση, γιος του Αέθλιου ήταν ο Ενδυμίονας, πατέρας του Παίονα, του Επειού και του Αιτωλού. Ο Αέθλιος, επειδή δεν μπορούσε να επιλέξει κάποιον από τους εγγονούς του για να του αφήσει το θρόνο του, διοργάνωσε αγώνες δρόμου με σκοπό να στέψει διάδοχό του το νικητή.

Στους αγώνες νίκησε ο Επειός κι έτσι στέφθηκε διάδοχος. Ο Παίονας, πικραμένος, έφυγε στη Μακεδονία. Σύντομα, όμως, ο Επειός πέθανε και τον διαδέχθηκε ο τρίτος αδελφός, ο Αιτωλός, ο οποίος όμως, εξαιτίας ενός δυστυχήματος για το οποίο θεωρήθηκε υπεύθυνος, αναγκάστηκε να εξοριστεί. Ο θρόνος του Αέθλιου είχε μείνει και πάλι χωρίς διάδοχο. Βασιλιάς έγινε ο Ηλείος, ανιψιός των τριών άτυχων αδελφών. Από αυτόν πήρε το όνομά της η περιοχή Ηλεία.

ΑΘΗΝΑ

Γεννήθηκε από το κεφάλι του Δία με θαυμαστό τρόπο. Ήταν πολεμική θεά και τον πολεμικό της χαρακτήρα μαρτυρούν παραστάσεις που την απεικονίζουν ένοπλη από την προϊστορική ήδη εποχή. Ευνοούσε τη συνετή διεξαγωγή του πολέμου, αντίθετα με τον αδελφό της Άρη. Προστάτευε τη χειροτεχνία, το γνέσιμο, την υφαντουργία και την αγγειοπλαστική. Είχε επίσης τη φήμη της θεραπεύτριας θεάς καθώς και της θεάς της ευφορίας. Σύμφωνα με το μύθο εισήγαγε την καλλιέργεια της ελιάς στην Αττική.

ΑΘΗΝΑ 1896

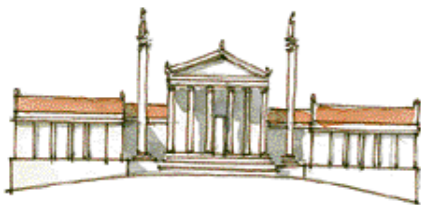
(1^η Ολυμπιάδα, 25 Μαρτίου - 3 Απριλίου)

Έλαβαν μέρος 13 χώρες και 311 αθλητές (όλοι άνδρες). Διεξήχθησαν 9 αθλήματα και 43 αγωνίσματα. Παρά την ανυπαρξία υλικοτεχνικής υποδομής και την έλλειψη χρημάτων, χάρη στο ελληνικό φιλότιμο και τις προσωπικές προσφορές, οι Ολυμπιακοί Αγώνες έγιναν και πάλι πραγματικότητα. Πρώτος Έλληνας χρυσός Ολυμπιονίκης ήταν ο Λεωνίδας Πύργος, στην ξιφασκία. Στις 29 Μαρτίου, ημέρα τέλεσης του μαραθωνίου δρόμου, εβδομήντα χιλιάδες Έλληνες παρακολούθησαν με ενθουσιασμό τον Σπύρο Λούη, έναν 25χρονο αθλητή από το Μαρούσι, να εισέρχεται στο στάδιο νικητής. ΗΠΑ, Ελλάδα, Γερμανία, Γαλλία και Μ. Βρετανία κατέκτησαν τα περισσότερα μετάλλια.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Η κατασκευή του μεγαλοπρεπούς οικοδομήματος της Ακαδημίας ξεκίνησε το 1859 επί βασιλείας Όθωνος. Τα εγκαίνια του κτηρίου έγιναν το 1885, αλλά μόλις το 1926, με νομοθετικό διάταγμα του υπουργού Παιδείας Δ. Αιγινήτη, ιδρύθηκε η Ακαδημία Αθηνών με σκοπό την καλλιέργεια και την προαγωγή των γραμμάτων, των επιστημών και των καλών τεχνών. Η χρηματοδότηση του έργου έγινε από το Σίμωνα Σίνα. Αρχιτεκτονικά, η Ακαδημία έχει ένα κεντρικό κτήριο και δύο πτέρυγες. Στην πρόσοψη του κτηρίου οι κίονες είναι ιωνικού ρυθμού. Πιο μπροστά από το κτήριο, βρίσκονται τα αγάλματα του θεού Απόλλωνα και της θεάς Αθηνάς όπως επίσης οι ανδριάντες του Σωκράτη και του Πλάτωνα, των δύο γνωστότερων φιλοσόφων της ελληνικής αρχαιότητας. Τα σχέδια για το κτήριο αλλά και τη διακόσμησή του ανήκουν στο Θεόφιλο Χάνσεν και την επίβλεψη του έργου είχε αναλάβει ο Ερνέστος Τσίλλερ.

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ ΑΘΗΝΩΝ

Είναι ένας απότομος και μη προσβάσιμος, από κάθε άλλη κατεύθυνση πλην της δυτικής, βράχος, πάνω στον οποίο κυρίως κατά τον 5^ο αιώνα π.Χ. κτίστηκαν λαμπρά οικοδομήματα, τα περισσότερα εκ των οποίων ήταν έργα του Φειδία. Κόσμημα του βράχου της Ακροπόλεως και στολίδι μέχρι και σήμερα της πόλης των Αθηνών είναι ο Παρθενώνας, οκτάστυλος, περίπτερος, ολομάρμαρος ναός, δωρικού ρυθμού.

ΑΛΥΤΕΣ-ΑΛΥΤΑΡΧΗΣ

Οι Αλύτες και ο Αλυτάρχης, ήταν βοηθοί των Ελλανοδικών, υπεύθυνοι για την ομαλή και σύμφωνα με τους κανόνες διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων. Μαζί με τους ραβδούχους, αναλάμβαναν την εκτέλεση των ποινών που επέβαλαν οι Ελλανοδίκες.

ΑΜΒΕΡΣΑ 1920

(7^η Ολυμπιάδα, 14 Αυγούστου - 2 Σεπτεμβρίου)

Έλαβαν μέρος 29 χώρες, 2.607 αθλητές (2.543 άνδρες, 64 γυναίκες). Διεξήχθησαν 21 αθλήματα και 154 αγωνίσματα. Κυριάρχησε μεταπολεμική λιτότητα. Η Ρωσία, βαριά τραυματισμένη από τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο, δεν συμμετείχε και δεν προσκλήθηκαν οι ηττημένοι του πολέμου. Στους αγώνες παρουσιάστηκε για πρώτη φορά η Ολυμπιακή σημαία. Δεν απονεμήθηκαν χρυσά αλλά επάργυρα μετάλλια.

Η Ελληνική αντιπροσωπεία αποτελούνταν από 43 αθλητές. ΗΠΑ, Σουηδία, Μ. Βρετανία, Φινλανδία και Βέλγιο κατέκτησαν τα περισσότερα μετάλλια.

ΑΝΑΦΙΩΤΙΚΑ

Τα Αναφιώτικα βρίσκονται στα βόρεια υψώματα της Ακρόπολης και είναι η περιοχή που αποτέλεσε τη γειτονιά των εργατών και των τεχνιτών που έφθασαν από τα νησιά, την εποχή της ανοικοδόμησης της πόλης των Αθηνών. Χτίζοντας μικρά σπίτια σαν και αυτά που υπήρχαν στα νησιά τους έδωσαν στην περιοχή κυκλαδίτικο χρώμα. Η γειτονιά πήρε το όνομά της από τους πρώτους της κατοίκους, τους Αναφιώτες, οι οποίοι ήρθαν από το νησί των Κυκλάδων, την Ανάφη.

ΑΠΟΛΛΩΝ

Ο Απόλλων ήταν ο θεός της ηθικής τάξης, της μουσικής και της μαντικής. Κυρίαρχη ήταν η ιδιότητα της μαντικής και αυτό γίνεται φανερό από τα πολλά μαντικά ιερά που υπήρχαν σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας, με πιο φημισμένο το δελφικό ιερό της Φωκίδας.

Ο Απόλλωνας παρουσιάζεται και ως ποιμενικός θεός. Προστάτευε τα κοπάδια από τους λύκους. Επίσης λατρευόταν ως ο θεός της συγκομιδής των καρπών και είχε τη φήμη του θεραπευτή θεού.

ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

Η εκστρατεία που έκανε ο Ιάσωνας στην Κολχίδα για να πάρει το «χρυσόμαλλο δέρας». Η εκστρατεία έγινε με το πλοίο Αργώ και γι' αυτό οι ήρωες που συμμετείχαν στην εκστρατεία ονομάστηκαν Αργοναύτες και η εκστρατεία Αργοναυτική.

Σε αυτή την εκστρατεία, έλαβαν μέρος στο πλευρό του Ιάσωνα πολλοί ημίθεοι και θνητοί απ' όλη την Ελλάδα. Ανάμεσά τους ήταν ο Ηρακλής και ο Θησέας, ο Κάστορας και ο Πολυδεύκης, ο Ζήτης και ο Κάλαης, ο Λυγκέας με την αετίσια ματιά και ο Ορφέας με τη μαγική λύρα του. Τους συνόδευε επίσης η Αταλάντη, η νεράίδα του δάσους.

ΑΡΔΗΤΟΣ

Ο καταπράσινος λόφος του Αρδηττού, έχει ύψος 133 μέτρα και στη φυσική κοιλότητά του δεσπόζει σήμερα το Καλλιμάρμαρο Στάδιο.

Οφείλει την ονομασία του στο μυθικό ήρωα Αρδήτη που κατάφερε, με τα συναινετικά λόγια του, να διαλύσει τις διχόνοιες και τις διαφορές μεταξύ των Αθηναίων και να τους συμφιλιώσει.

Παλαιότερα, ο λόφος αυτός, ονομαζόταν Ελικών, γιατί εδώ λατρευόταν ο Ελικώνιος Ποσειδώνας.

Στη δεξιά για τον εισερχόμενο πλευρά του Σταδίου, υπήρχε ναός αφιερωμένος στη θεά Τύχη, ενώ στην αριστερή σώζεται ακόμη και σήμερα ο επιτύμβιος βωμός του τάφου του **Ηρώδη του Αττικού**.

ΑΡΧΑΙΑ ΑΓΟΡΑ

Η Αρχαία Αγορά ήταν η καρδιά της Αρχαίας Αθήνας. Ο χώρος αυτός λειτουργούσε κατά την αρχαιότητα ως κέντρο διοίκησης, δικαιοσύνης, πολιτιστικό κέντρο αλλά και ως χώρος συναλλαγών και εμπορίου, όπως μας δηλώνει και η ετυμολογική προέλευση της λέξης Αγορά (αγορά /αγείρω/=συλλέγω, συναθροίζω). Ελάχιστα είναι πλέον σήμερα όσα σώζονται από το χώρο της Αρχαίας Αγοράς. Μόνο ο **ναός του Ηφαίστου (Θησείο)** και η **Στοά του Αττάλου** μάς θυμίζουν σήμερα το σημαντικότερο χώρο της δημόσιας ζωής των Αθηναίων.

ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ 1992

(25^η Ολυμπιάδα, 25 Ιουλίου – 9 Αυγούστου)

Έλαβαν μέρος 10.563 αθλητές και αθλήτριες. Διεξήχθησαν 24 αθλήματα και 257 αγωνίσματα.

Στην πόλη της Βαρκελώνης κατασκευάστηκαν νέα αθλητικά έργα τα οποία άλλαξαν ριζικά την όψη της. Η φλόγα άναψε στο βωμό από μεγάλη απόσταση με ρίψη τοξότη αθλητή. Στην Ελληνική αποστολή συμμετείχαν 77 αθλητές. Η ενωμένη ομάδα των χωρών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης (Ε.Σ.Σ.Δ), οι ΗΠΑ και η Γερμανία κατέκτησαν τα περισσότερα μετάλλια.

ΒΕΡΟΛΙΝΟ 1936

(6^η Ολυμπιάδα, 1 Αυγούστου – 16 Αυγούστου 1936)

Έλαβαν μέρος 49 χώρες, 4.066 αθλητές (3.738 άνδρες, 328 γυναίκες). Διεξήχθησαν 19 αθλήματα και 129 αγωνίσματα.

Οι αγώνες σημείωσαν μεγάλη επιτυχία τόσο στον οργανωτικό όσο και στον αγωνιστικό τομέα. Για πρώτη φορά έγινε **Ολυμπιακή λαμπαδηδρομία** και η φλόγα μεταφέρθηκε από την αρχαία Ολυμπία στη χώρα τέλεσης των αγώνων. Πρώτος λαμπαδηδρόμος ήταν ο Κ. Κονδύλης. Οι έγχρωμοι αθλητές θριάμβευσαν και ανάγκασαν τον Χίτλερ ν' αποχωρήσει από το στάδιο. Το έμβλημα των αγώνων ήταν μία καμπάνα 14.000 κιλών. Για πρώτη φορά λειτούργησε κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης. Η Ελληνική αποστολή αποτελείτο από 42 αθλητές και συνοδευόταν από το **Σπύρο Λούη** που παρέλασε και ως σημαιοφόρος. Γερμανία, ΗΠΑ, Ουγγαρία, Ιταλία και Φινλανδία κατέκτησαν τα περισσότερα μετάλλια.

Το 1937 το Ολυμπιακό κίνημα θρήνησε το θάνατο του **Κουμπερτέν**. Η καρδιά του μεταφέρθηκε ύστερα από επιθυμία του ιδίου στην Ολυμπία όπου και αναπαύεται.

ΒΙΚΕΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο ποιητής και λογοτέχνης Δ. Βικέλας γεννήθηκε το 1835 στην Ερμούπολη της Σύρου και πέθανε το 1908 στην Αθήνα. Έζησε πάνω από 20 χρόνια στο Παρίσι και το Λονδίνο, ασχολούμενος με το εμπόριο, αργότερα όμως εγκαταστάθηκε στην Αθήνα. Είχε πλούσια κοινωφελή δραστηριότητα και πολλά πνευματικά και φιλανθρωπικά ιδρύματα οφείλουν την ίδρυσή τους στο φωτισμένο αυτό λογοτέχνη. Πήρε μέρος στο Διεθνές Αθλητικό Συνέδριο στο Παρίσι και, δραστηριοποιούμενος από τη θέση αυτή, προσπάθησε και πέτυχε την ανάθεση των πρώτων **σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων** στην Αθήνα. Υπήρξε ο πρώτος πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής.

Το γνωστότερο έργο του είναι ο *Λουκής Λάρας*, σειρά διηγημάτων με θέμα εμπνευσμένο από την Ελληνική Επανάσταση του 1821, ο *Παπα-Νάρκισσος*, η *Ασχημη αδελφή* και η ποιητική συλλογή *Στίχοι*.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΡΙΟ

Το Βουλευτήριο ήταν το κτήριο στο οποίο συνεδρίαζε η Ολυμπιακή Βουλή και φυλάσσονταν τα επίσημα έγγραφα των Αγώνων. Στο εσωτερικό του, υπήρχε ακάλυπτος χώρος όπου βρισκόταν ο βωμός του Όρκιου Δία, καθώς και το άγαλμά του με κεραυνούς στα χέρια. Στο χώρο αυτόν, αθλητές και γυμναστές έδιναν τον καθιερωμένο όρκο.

ΔΕΡΑΣ ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΟ

Σύμφωνα με τη μυθολογία, ήταν το δέρμα χρυσόμαλλου κριαριού το οποίο έδωσε η Νεφέλη στα παιδιά της, τον Φρίξο και την Έλλη, ώστε να διαφύγουν από τον κίνδυνο που διέτρεχαν. Είχαν θεωρηθεί υπεύθυνοι της ακαρπίας στην αρχαία Θήβα και, ως εκ τούτου, μετά από χρησμό, κινδύνευαν να θυσιαστούν για να εξευμενιστούν οι θεοί. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού διαφυγής, η Έλλη έπεσε στη θάλασσα και η περιοχή έχει μέχρι και σήμερα το όνομά της (Ελλάσποντος). Ο Φρίξος, συνεχίζοντας το ταξίδι του έφθασε στην Κολχίδα όπου θυσίασε τον κριό, δώρισε δε το δέρμα του στο βασιλιά της χώρας, Αιήτη. Ο Αιήτης τοποθέτησε το χρυσόμαλλο δέρας στο Ιερό άλσος του Άρεως, πάνω σε δρυ που φυλαγόταν από ακοίμητο δράκοντα. Το χρυσόμαλλο δέρας το άρπαξε κατά την **αργοναυτική εκστρατεία** ο Ιάσοντας.

ΕΛΛΑΝΟΔΙΚΕΣ

Οι Ελλανοδικές ήταν οι υπεύθυνοι για την τήρηση των αγωνιστικών νόμων κατά την περίοδο των Αγώνων. Επί δέκα ολόκληρους μήνες, πριν την έναρξη των Αγώνων, έμεναν στην Ήλιδα, στο «Ελλανοδικείο», όπου και διδάσκονταν τις διατάξεις και τους κανονισμούς των αγώνων από τους «νομοθέτες». Ήταν Ηλείοι πολίτες που εκλέγονταν με κλήρο για μία Ολυμπιάδα. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους φορούσαν πορφυρό μανδύα, ένδειξη ότι αρχικά Ελλανοδικές ορίζονταν οι βασιλείς των φυλών. Στα καθήκοντά τους, τους βοηθούσαν οι «αλύτες», οι «μαστιγοφόροι» και οι «ραβδούχοι».

Είχαν ευρύτατες αρμοδιότητες, τιμωρούσαν παραδειγματικά όσους παραβίαζαν τους κανόνες και ρύθμιζαν περιπτώσεις ισοπαλίας. Όλες οι ελληνικές πόλεις ανεγνώριζαν την αμεροληψία τους και τους περιέβαλλαν με εμπιστοσύνη. Οι αποφάσεις τους εκτελούνταν πάντοτε, ακόμα και στις ελάχιστες περιπτώσεις που κρίνονταν άδικες.

ΕΛΣΙΝΚΙ 1952

(14^η Ολυμπιάδα, 19 Ιουλίου – 3 Αυγούστου)

Έλαβαν μέρος 69 χώρες, 4.925 αθλητές (4.407 άνδρες, 518 γυναίκες). Διεξήχθησαν 17 αθλήματα και 149 αγωνίσματα. Η πλούσια αθλητική παράδοση των Φινλανδών και η άψογη διοργάνωση κατέστησαν τη 15^η Ολυμπιάδα την καλύτερη μεταξύ όλων όσων είχαν γίνει μέχρι τότε. Δεν υπήρξαν προβλήματα, μόνο μεγάλες στιγμές και αξιοσημείωτες επιδόσεις. Μετά από 40 χρόνια απουσίας από τους Αγώνες, επανεμφανίστηκαν οι Σοβιετικοί.

Την ελληνική αντιπροσωπεία αποτελούσαν 53 αθλητές. ΗΠΑ, Σ. Ένωση, Ουγγαρία, Σουηδία και Ιταλία κατέκτησαν τα περισσότερα μετάλλια.

ΕΠΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ

Τα επτά θαύματα της αρχαιότητας ήταν:

1. Κρεμαστοί κήποι της Βαβυλώνας
2. Πυραμίδα του Χέοπα
3. Μαυσωλείο της Αλικαρνασσού
4. Ναός της Άρτεμης στην Έφεσο
5. Κολοσσός της Ρόδου
6. Φάρος της Αλεξάνδρειας
7. **Χρυσελεφάντινο άγαλμα του Δία**

ΕΡΜΗΣ

Ο Ερμής είναι ευρύτερα γνωστός ως θεός αγγελιαφόρος, κήρυκας και ψυχοπομπός. Η λατρεία του έχει ως αφετηρία τους «ερμαίους λόφους», δηλαδή τους σωρούς των λίθων που χρησίμευαν ως τάφοι ή όρια των χωραφιών και τους συναντούσαν οι οδοιπόροι. Ο Ερμής, εκτός από προστάτης της πορείας και των εμπόρων, λατρευόταν επίσης και ως προστάτης του κέρδους. Ως δε θεός με το τελειότερο σώμα, εθεωρείτο και θεός των παλαιστρών και των γυμνασίων και τον τιμούσαν ιδιαίτερα οι αθλητές. Ήταν επίσης ποιμενικός θεός και λατρευόταν με το επίθετο νόμιος. Η λατρεία του Ερμή ήταν διαδεδομένη σε όλο τον ελληνικό χώρο και σε όλες τις κοινωνικές τάξεις της εποχής. Η πιο γνωστή απεικόνιση του Ερμή είναι το περίφημο άγαλμα του Πραξιτέλη που βρίσκεται στην Ολυμπία.

ΕΡΤΕΡ ΑΛ

Γεννήθηκε το 1936 στην Αστόρια των ΗΠΑ και κατάφερε να στεφθεί χρυσός Ολυμπιονίκης στη δισκοβολία σε 4 συνεχόμενες Ολυμπιάδες. Ξεκίνησε το 1956 και συνέχισε να σημειώνει Ολυμπιακές νίκες μέχρι και το 1968. Συνέχισε να γυμνάζεται και ίσως να συμμετείχε και στην **Ολυμπιάδα της Μόσχας**, αν οι Αμερικανοί δεν απείχαν από τους Αγώνες. Παραμένει το σύμβολο του μεγάλου αθλητή και αγωνιστή.

ΖΑΠΠΕΙΟ ΜΕΓΑΡΟ

Το Ζάππειο Μέγαρο βρίσκεται στο ύψωμα ανάμεσα στο Βασιλικό Κήπο και τους στύλους του Ολυπίου Διός και χρησιμοποιείται για συνέδρια και εκθέσεις. Η ονομασία του προέρχεται από το δωρητή, **Ε. Ζάππα**, που χρηματοδότησε την οικοδόμηση του κτηρίου. Χαρακτηριστικό του Μεγάρου, είναι η πρόσοψη που διακοσμείται με κίονες κορινθιακού ρυθμού. Τα σχέδια ετοίμασε ο Θεόφιλος Χάνσεν και το έργο άρχισε υπό την επίβλεψη του Ε. Τσίλλερ. Το Ζάππειο γνώρισε μέρες δόξας κατά τη διεθνή έκθεση του 1903. Χρησιμοποιήθηκε, ως ολυμπιακό χωριό στη Μεσολυμπιάδα του 1906 και αργότερα, κατά καιρούς, ως αποθήκη εφοδίων, στρατιωτικό κατάλυμα, σχολείο, άσυλο, νοσοκομείο. Τα εγκαίνια του Ζαππειού Μεγάρου έγιναν ταυτόχρονα με την 4^η Ζάππεια Ολυμπιάδα, το 1888. Η επισκευή του άρχισε το 1928 και από το 1933 έως το 1938 φιλοξένησε τη διαρκή έκθεση Ελληνικών προϊόντων. Στο χώρο του Ζαππειού υπεγράφη, στις 28 Μαΐου 1979, η ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΖΑΠΠΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΗΣ

Ο Ευαγγέλης Ζάππας (1800-1865) καταγόταν από το χωριό Λάμποβο, κοντά στα Ιωάννινα της Ηπείρου. Πήρε μέρος στην Ελληνική Επανάσταση του 1821 και το 1824 τιμήθηκε με το δίπλωμα του Ταξίαρχου. Το 1831 μετοίκησε στο Βουκουρέστι όπου, ασκώντας το επάγγελμα του εμπειρικού χειρουργού, απέκτησε την πρώτη του περιουσία. Αργότερα, νοίκιασε και καλλιέργησε κτήματα των ελληνικών μοναστηριών της περιοχής. Σύντομα αύξησε την περιουσία του και από το 1844 άρχισε να αγοράζει μεγάλες εκτάσεις, που έως τότε εκμίσθωνε. Σε ένα από τα κτήματά του έχτισε πολυτελή έπαυλη όπου εγκαταστάθηκε μαζί με τον εξαδέλφό του Κωνσταντίνο Ζάππα, ο οποίος είχε επίσης μετοικήσει στη Ρουμανία. Τα εξαδέλφια Ζάππα, σε μικρό χρονικό διάστημα, απέκτησαν κολοσσιαία περιουσία από τις καλλιέργειες των κτημάτων τους και το εμπόριο.

Ο Ευαγγέλης Ζάππας συνέλαβε πρώτος την ιδέα της αναβίωσης των Ολυμπιακών Αγώνων. Με επιστολή του προς το Βασιλέα Όθωνα το 1865, πρότεινε την αναβίωση των Αγώνων και πρόσφερε για το σκοπό αυτό 400 μετοχές της ατμοπλοϊκής του εταιρείας, ώστε να γίνονται, με τα κέρδη από τους τόκους τους, κάθε τέσσερα χρόνια οι Ολυμπιακοί Αγώνες στην Αθήνα.

ΖΑΤΟΠΕΚ ΕΜΙΑ

Γεννήθηκε το 1922 στο Κοπρίβνιτσε της Τσεχοσλοβακίας. Συνήθιζε να τρέχει κουνώντας το κεφάλι κι έδινε την εντύπωση ότι κάθε αναπνοή που έπαιρνε ήταν και η τελευταία. Το τρέξιμό του χαρακτηριζε ο σταθερός ρυθμός με ξαφνικές επιταχύνσεις που εξαντλούσαν τους αντιπάλους του.

Στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1952, στο **Ελσίνκι**, πήρε τρία χρυσά μετάλλια στα 5.000μ., 10.000μ. και στο μαραθώνιο. Κατάφερε να πετύχει 18 παγκόσμια ρεκόρ. Για τελευταία φορά έλαβε μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1956 και τερμάτισε έκτος στο μαραθώνιο. Έγινε γνωστός ως «ο άνθρωπος ατμομηχανή».

ΖΕΥΣ

Ο σπουδαιότερος και μεγαλύτερος όλων των Ολύμπιων θεών, πατέρας θεών και ανθρώπων, προστάτευε την οικογένεια και όλους όσοι ζούσαν στον περίβολο του σπιτιού. Με σύνεση και σοφία όριζε τις τύχες των ανθρώπων και με δικαιοσύνη ρύθμιζε την ηθική τάξη του κόσμου. Οι Αρχαίοι Έλληνες τον λάτρευαν ως θεό των καιρικών μεταβολών, της γονιμότητας και της καλής σοδειάς.

ΗΡΑ

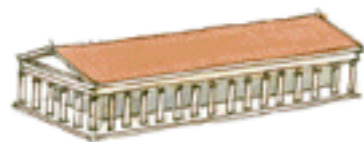
Η σημαντικότερη και αρχαιότερη γυναικεία θεά, αδελφή και σύζυγος του Δία. Είχε αδελφές τη Δήμητρα και την Εστία, οι γιοι της ήταν ο Άρης και ο Ήφαιστος. Τη λάτρευαν σε όλη την Ελλάδα, κυρίως όμως στο Άργος. Προστάτευε το γάμο και τα συζυγικά δεσμά.

ΗΡΑΙΑ

Τα Ηραία ήταν αγώνες δρόμου γυναικών, που τελούνταν στην Ολυμπία προς τιμήν της θεάς Ήρας. Στα Ηραία έπαιρναν μέρος παρθένες από την Ήλιδα και αγωνίζονταν, όχι σε όλο το μήκος του Σταδίου αλλά σε μια απόσταση 160 μ. περίπου. Έτρεχαν ντυμένες με κοντό χιτώνα που άφηνε γυμνό το δεξί ώμο και το δεξί στήθος και είχαν λυμένα τα μαλλιά. Το έπαθλο των νικητριών ήταν ένα στεφάνι αγριελιάς κι ένα κομμάτι από το κρέας της αγελάδας που θυσιάζαν στη θεά Ήρα. Οι αγώνες τελούνταν ένα μήνα μετά ή ένα μήνα πριν τους αγώνες των ανδρών.

ΗΡΑΙΟ

Το Ηραίο ήταν ναός αφιερωμένος στη θεά Ήρα, δωρικού ρυθμού, περίπερος, ο οποίος κτίστηκε στα 600 π.Χ. περίπου. Είχε μήκος 50 μ. και πλάτος 19 μ. περίπου. Στο βάθος του ναού υπήρχε το άγαλμα της θεάς Ήρας, καθιστής σε θρόνο. Στο πλάι της είχε στηθεί το άγαλμα του Δία, όρθιου με μορφή πολεμιστή. Στον οπισθόδομο του ναού φυλάσσονταν διάφορα ιερά και πολύτιμα σκεύη, καθώς και το χρυσελεφάντινο τραπέζι, πάνω στο οποίο τοποθετούσαν τα στεφάνια των νικητών.

ΗΡΩΔΗΣ Ο ΑΤΤΙΚΟΣ

Ο Ηρώδης, έζησε ανάμεσα στο 101 και το 176 μ.Χ. και ήταν ένας πολύ πλούσιος Αθηναίος σοφιστής, γνωστός για την εξαιρετική παιδεία του, τη μεγάλη ρητορική του ικανότητα και την γενναιοδωρία του. Γεννήθηκε στο **Μαραθώνα** και κατά τη νεότητά του έμενε στη Ρώμη όπου απέκτησε πολλά αξιώματα και μεγάλη περιουσία. Στις δωρεές του συγκαταλέγονται η κατασκευή του **Καλλιμάρμαρου Παναθηναϊκού Σταδίου** καθώς και υδραγωγεία στη Ρώμη, στην Ελλάδα, στην Κόρινθο, στους Δελφούς και στην Ολυμπία. Στο υδραγωγείο της Ολυμπίας ο Ηρώδης έστησε και το άγαλμα της γυναίκας του, Ρήγιλλας, με την οποία απέκτησε τέσσερα παιδιά.

ΘΗΣΑΥΡΟΙ

Οι Θησαυροί ήταν μικρά κτήρια που χρησίμευαν για να φυλάσσονται και να αποθηκεύονται τα πολύτιμα αφιερώματα των προσκυνητών του Ιερού και τα δώρα των πόλεων. Σήμερα υπάρχουν ερείπια που ανήκαν στις Συρακούσες, τα Μέγαρα, το Μεταπόντιο, το Βυζάντιο κ.ά.

ΘΗΣΕΙΟ

Το Θησείο ήταν ένας υπαίθριος χώρος, αφιερωμένος στον ήρωα της Αθήνας, Θησέα. Στο Θησείο είχαν θαφτεί τα οστά του Θησέα μετά τη μεταφορά τους από τη Σύρο. Ο χώρος εθεωρείτο ιερός, και άσυλο για τους δούλους και για τους πολίτες. Σήμερα στον αντίστοιχο χώρο σώζεται ο καλύτερα διατηρημένος αρχαίος ναός, ο ναός του Ηφαίστου.

ΘΟΡΠ ΤΖΙΜ

Γεννήθηκε στο Σόουνι της Οκλαχόμα το 1888. Ο πατέρας του, ένας Ινδιάνος της φυλής των Σακ-Φοξ, του έδωσε το όνομα Ουά-Θο-Χακ (Φωτεινό μονοπάτι). Στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1912 κέρδισε εύκολα τα χρυσά μετάλλια στο πένταθλο και στο δέκαθλο, ήρθε τέταρτος στο άλμα εις ύψος και έβδομος στο μήκος. Μετά τη διαπίστωση ότι, ως αθλητής του μπέιζμπολ, είχε εισπράξει αμοιβή, αναγκάστηκε να επιστρέψει τα μετάλλιά του, τα οποία όμως αρνήθηκαν να δεχθούν οι νικητές της δεύτερης θέσης. Το 1973, η Αμερικανική Ένωση Ερασιτεχνικού Αθλητισμού δέχθηκε μια αίτηση, την οποία υπέγραψαν 400.000 άτομα, για την αποκατάστασή του. Τελικά αποκαταστάθηκε από τη ΔΟΕ το 1982.

ΙΔΑΙΟΙ ΔΑΚΤΥΛΟΙ

Οι Ιδαίοι Δάκτυλοι ήταν θεοί μεταλλουργοί και πολεμιστές, οι πρώτοι που ανακάλυψαν την τέχνη να βγάζουν το σίδηρο από τη γη.

Ονομάζονταν Ιδαίοι επειδή ζούσαν στο δάσος του βουνού Ίδη. Σύμφωνα με το μύθο, οι Ιδαίοι Δάκτυλοι ήταν πέντε, με μεγαλύτερο τον Ηρακλή και κατόπιν τον Παιωναίο, τον Επιμήδη, τον Ιάσιο και τον Ίδα ή Ακεσίδα.

Στους πέντε αυτούς αδερφούς, η μητέρα των θεών Ρέα είχε εμπιστευθεί τη φύλαξη του νεογέννητου Δία.

ΙΔΑΙΟΣ ΗΡΑΚΛΗΣ

Ο Ηρακλής ήταν ο μεγαλύτερος από τους πέντε Ιδαίους αδελφούς, στους οποίους η Ρέα είχε εμπιστευθεί τη φύλαξη του νεογέννητου Δία.

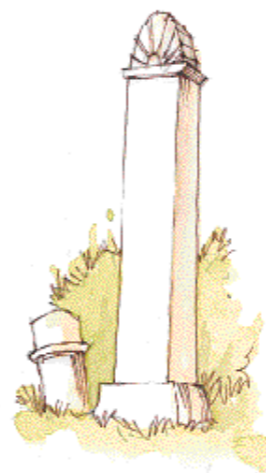
Ο Ιδαίος Ηρακλής, φέρνοντας το Δία στην Ολυμπία, οργάνωσε αγώνες δρόμου μεταξύ των αδελφών του με έπαθλο ένα στεφάνι αγριελιάς. Ο ίδιος όρισε το μήκος του Σταδίου, αποφάσισε οι αγώνες να γίνονται κάθε πέμπτο χρόνο (επειδή πέντε ήταν και τα αδέρφια) και ονόμασε τους αγώνες αυτούς Ολύμπια.

ΙΕΡΑ ΑΛΤΙΣ

Η Ιερά Άλτις ήταν ένα καταπράσινο άλσος στην αρχαία Ολυμπία, κατάφυτο με αγριελιές και πλατάνια, αφιερωμένο στο θεό Δία.

Μέσα στο χώρο της Ιεράς Άλτεως υπήρχαν τρεις ναοί, του Δία, της Ήρας και της Ρέας, καθώς και το **Φιλιπείο**, το **Πελόπειο**, το Ιπποδάμειο, πλήθος βωμών και αγαλμάτων. Δύο πύλες, μία βόρεια και η άλλη νότια, χώριζαν την Ιερή Άλτη από τα κτήρια που χρησιμοποιούσαν οι επίσημοι, οι αθλητές και οι ιερείς, κατά τη διάρκεια των Αγώνων, ενώ από το ανατολικό μέρος η Στοά της Ηχούς τη χώριζε από το Στάδιο.

ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΣ

Ο Κεραμεικός ήταν το σπουδαιότερο νεκροταφείο των αρχαίων Αθηναίων· ονομάστηκε έτσι, ή από τον ήρωα Κέραμο, ή από την ύπαρξη πολλών εργαστηρίων κεραμικής στην περιοχή. Σήμερα, στο χώρο του Κεραμεικού διακρίνονται θαυμάσια οι πέτρινες σειρές των προστατευτικών για την πόλη της αρχαίας Αθήνας τειχών. Στο χώρο του Κεραμεικού στην αρχαιότητα συναντούσε κανείς, εκτός από τα ταφικά μνημεία και τα τείχη, τις Κεραμεικές πύλες (τις επίσημες εισόδους της πόλης που χώριζαν την περιοχή του Κεραμεικού σε έσω και έξω Κεραμεικό) και το Πομπείον (κτήριο μέσα στο οποίο φύλαγαν τα ιερά σκεύη, τα «πομπεία», και αφετηρία της πομπής των Παναθηναίων). Μπροστά από τις Κεραμεικές πύλες ξεκινούσε η οδός Κεραμεικού με πλάτος 39 μέτρα και μήκος 1,5 χλμ. και με πλήθος τάφων δεξιά και αριστερά της –μεταξύ των οποίων, σύμφωνα με μαρτυρίες του Πausanias, βρίσκονται οι τάφοι του Περικλή και της Ασπασίας.

ΚΟΜΑΝΕΤΣΙ ΝΑΝΤΙΑ

Γεννήθηκε στη Ρουμανία το 1961. Στην Ολυμπιάδα του Μόντρεαλ μάγεψε όλη την ανθρωπότητα με τη χάρη της και τα κατορθώματά της στην ενόργανη γυμναστική. Είναι η πρώτη αθλήτρια στην ιστορία του αγωνίσματος που βαθμολογήθηκε με άριστα και μάλιστα 6 φορές. Κέρδισε 3 χρυσά, 1 αργυρό και 1 χάλκινο μετάλλιο και πέρασε στην ιστορία του παγκόσμιου αθλητισμού ως η βασίλισσα της ενόργανης γυμναστικής. Πέρασε δύσκολες στιγμές στην πατρίδα της τη Ρουμανία, εξαιτίας των διαφορών της με το πολιτικό σύστημα και την οικογένεια Τσαουσέσκου. Κατάφερε ν' αποδράσει και σήμερα ζει στις ΗΠΑ.

ΛΕΩΝΙΔΑΙΟ

Το Λεωνίδαίο ήταν ένα εντυπωσιακό κτήριο που χρησιμοποιήθηκε για τη φιλοξενία των επίσημων επισκεπτών κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων. Εξωτερικά περιβαλλόταν από στοά με 138 κίονες ιωνικού ρυθμού, ενώ εσωτερικά υπήρχε αυλή που περιβαλλόταν από 44 κίονες δωρικού ρυθμού. Ανάμεσα στην εξωτερική και την εσωτερική στοά υπήρχαν δωμάτια για τη φιλοξενία των επισκεπτών. Ο ξενώνας αυτός ήταν αφιερωμένος στο Δία και χτίστηκε με έξοδα κάποιου πλούσιου δωρητή από τη Νάξο, του Λεωνίδα, στον οποίο οφείλει και την ονομασία του.

ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ 1932

(10^η Ολυμπιάδα, 30 Ιουλίου – 14 Αυγούστου)

Έλαβαν μέρος 37 χώρες, 1.408 αθλητές (1.281 άνδρες, 127 γυναίκες). Διεξήχθησαν 14 αθλήματα και 117 αγωνίσματα. Οι αγώνες είχαν μεγάλη επιτυχία και χαρακτηρίστηκαν από πολλές καινοτομίες. Χτίστηκε Ολυμπιακό χωριό για τους άνδρες αθλητές, ενώ οι γυναίκες φιλοξενήθηκαν σε ξενοδοχείο. Για πρώτη φορά έγινε αυτόματη χρονομέτρηση, χρήση φωτοφίνις, ανάκρουση εθνικών ύμνων και έπαρση σημαιών κατά την απονομή μεταλλίων στους νικητές.

Η Ελλάδα συμμετείχε με 10 αθλητές, εκ των οποίων οι 4 ήταν Έλληνες της Αμερικής.

ΗΠΑ, Ιταλία, Γαλλία, Σουηδία και Ιαπωνία κατέκτησαν τα περισσότερα μετάλλια.

ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ

Ο Μαραθώνας κατά την αρχαιότητα ήταν ένας από τους μεγαλύτερους δήμους της Αττικής. Στον αρχαίο αυτό δήμο λατρεύτηκε ο Ηρακλής. Στην περιοχή υπάρχει πηγή που ονομάζεται Μακαρία και ήταν αφιερωμένη στην κόρη του Ηρακλή καθώς και λίμνη που σήμερα είναι έλος. Η πεδιάδα του Μαραθώνα έγινε γνωστή για τη διάσημη μάχη μεταξύ των Αθηναίων υπό τον Μιλτιάδη και των Περσών υπό τον Δάτη, κατά την οποία 100 χιλιάδες Πέρσες κατατροπώθηκαν από 10 χιλιάδες Αθηναίους (490 π.Χ.).

Στο δήμο του Μαραθώνα γεννήθηκε και έζησε τα περισσότερα χρόνια της ζωής του ο **Ηρώδης ο Αττικός**.

Γεωγραφικά ο δήμος του Μαραθώνα βρίσκεται βορειοανατολικά της πόλης των Αθηνών. Στην περιοχή έχει κατασκευαστεί τεχνητή λίμνη και φράγμα για την εξυπηρέτηση σε ανάγκες ύδρευσης της Αθήνας, του Πειραιά και των προαστίων.

ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ 1984

(23^η Ολυμπιάδα, 28 Ιουλίου – 13 Αυγούστου)

Έλαβαν μέρος 140 χώρες, 6.797 αθλητές (5.230 άνδρες, 1.567 γυναίκες). Διεξήχθησαν 21 αθλήματα και 221 αγωνίσματα.

Οι Σοβιετικοί και άλλες 13 πολιτικά προσκείμενες σε αυτούς χώρες αρνήθηκαν να λάβουν μέρος στους αγώνες. Έγινε έντονη εμπορευματοποίηση της Ολυμπιακής φλόγας. Η όλη διοργάνωση απέφερε οικονομικά κέρδη 150 εκατομμυρίων δολαρίων.

Η ελληνική αποστολή αποτελείτο από 63 αθλητές και 4 αθλήτριες.

Οι ΗΠΑ κατέκτησαν τη μερίδα του λέοντος στα μετάλλια.

ΜΕΛΒΟΥΡΝΗ 1956

(16^η Ολυμπιάδα, 22 Νοεμβρίου – 8 Δεκεμβρίου)

Έλαβαν μέρος 67 χώρες, 3.184 αθλητές (2.813 άνδρες, 371 γυναίκες). Διεξήχθησαν 17 αθλήματα και 151 αγωνίσματα. Για πρώτη φορά η εντολή διοργάνωσης δόθηκε σε πόλη του νοτίου ημισφαιρίου. Η επέμβαση των Σοβιετικών στην Ουγγαρία έδωσε την ευκαιρία να εμπλακεί η πολιτική στον αθλητισμό. Η Ολυμπιακή φλόγα μεταφέρθηκε με αεροπλάνο και η τελετή λήξης των Αγώνων ήταν φαντασμαγορική.

Η ελληνική αντιπροσωπεία ήταν 12μελής.

Σ. Ένωση, ΗΠΑ, Αυστραλία, Ουγγαρία και Ιταλία κατέκτησαν τα περισσότερα χρυσά μετάλλια.

ΜΕΞΙΚΟ 1968

(19^η Ολυμπιάδα, 12 Οκτωβρίου – 27 Οκτωβρίου)

Έλαβαν μέρος 112 χώρες, 5.530 αθλητές (4.749 άνδρες, 781 γυναίκες). Διεξήχθησαν 18 αθλήματα και 172 αγωνίσματα.

Οι αγώνες πραγματοποιήθηκαν εν μέσω φοιτητικών διαμαρτυριών και με πολλά προβλήματα επικοινωνίας, συγκοινωνίας και στέγασης. Η Ολυμπιακή φλόγα ταξίδεψε στα χνάρια του Κολόμβου και για πρώτη φορά την άναψε στο βωμό γυναίκα. Το υψόμετρο της πόλης του Μεξικό βοήθησε σημαντικά την επίτευξη καταπληκτικών επιδόσεων. Για πρώτη φορά έγιναν τεστ φύλου και έλεγχος φαρμακοδιέγερσης (doping). ΗΠΑ, Σ. Ένωση, Ιαπωνία, Ουγγαρία και Αν. Γερμανία κατέκτησαν τα περισσότερα μετάλλια.

ΛΟΥΗΣ ΣΠΥΡΟΣ

Γεννήθηκε το 1870 στο Μαρούσι Αττικής. Νικητής του πρώτου μαραθώνιου δρόμου στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1896 με χρόνο 2 ώρες 58'50". Τη δρομική του ικανότητα την είχε αποκτήσει ως νερούλας (αγωγεύς).

Μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1896 ο Λούης δεν ξανάτρεξε. Το 1936, τιμής ένεκεν, ήταν σημαιοφόρος της Ελληνικής ομάδας στους Αγώνες του Βερολίνου.

Πέθανε στις 28 Μαρτίου του 1940.

ΜΟΝΑΧΟ 1972

(20^ή Ολυμπιάδα, 26 Αυγούστου – 10 Σεπτεμβρίου)
Έλαβαν μέρος 122 χώρες, 7.147 αθλητές (5.848 άνδρες, 1.299 γυναίκες). Διεξήχθησαν 21 αθλήματα και 195 αγωνίσματα. Η τρομοκρατική ενέργεια Παλαιστινίων ανταρτών εναντίον αθλητών του Ισραήλ επισκίασε τα αθλητικά γεγονότα και βύθισε στο πένθος την Ολυμπιακή οικογένεια. Παρ' όλ' αυτά η σκιά της τρομοκρατίας δεν μπόρεσε να σταματήσει την αγωνιστική επιτυχία των αγώνων. Η Ελλάδα εκπροσωπήθηκε από 61 αθλητές. Σ. Ένωση, ΗΠΑ, Α. Γερμανία, Γερμανία και Ιαπωνία ήταν οι πρώτες χώρες σε συγκομιδή μεταλλίων.

ΜΟΝΤΡΕΑΛ 1976

(21^η ολυμπιάδα, 17 Ιουλίου – 1 Αυγούστου)
Έλαβαν μέρος 92 χώρες, 6.028 αθλητές (4.781 άνδρες, 1.247 γυναίκες). Διεξήχθησαν 21 αθλήματα και 198 αγωνίσματα. Η τραγωδία του Μονάχου δεν είχε ξεχαστεί και τα μέτρα ασφαλείας εκ μέρους των διοργανωτών ήταν δρακόντεια. Η Ολυμπιάδα κινδύνευσε πολλές φορές ν' αναβληθεί, τελικά όμως διεξήχθη, αλλά το τεράστιο οικονομικό άνοιγμα βύθισε τους Καναδούς στα χρέη. Υπήρξε νέα ανάμειξη της πολιτικής και αποχώρηση 24 κρατών της Αφρικής και της Καραϊβικής. Η παρουσία των 37 Ελλήνων αθλητών πέρασε απαρατήρητη. Σ. Ένωση, Αν. Γερμανία, ΗΠΑ, Γερμανία, Ιαπωνία ήταν οι πρώτες χώρες σε μετάλλια.

ΜΟΣΧΑ 1980

(22^η Ολυμπιάδα, 19 Ιουλίου – 3 Αυγούστου)
Έλαβαν μέρος 80 χώρες, 5.217 αθλητές (4.043 άνδρες, 1.124 γυναίκες). Διεξήχθησαν 21 αθλήματα και 204 αγωνίσματα. Η εισβολή των Ρώσων στο Αφγανιστάν ενέπλεξε ξανά την πολιτική στον αθλητισμό και οι μεγαλύτερες αθλητικά δυνάμεις της Δύσης απουσίασαν από το μεγάλο αθλητικό ραντεβού. Παρ' όλ' αυτά, η διοργάνωση ήταν άψογη. Παρουσιάστηκε μια καταπληκτική τελετή έναρξης, με τιμητική αναφορά στη γενέτειρα των Ολυμπιακών Αγώνων, την Ελλάδα. Στην ελληνική αποστολή συμμετείχαν 42 αθλητές. Σ. Ένωση και Αν. Γερμανία κατέκτησαν τα περισσότερα μετάλλια.

ΜΠΗΜΟΝ ΜΠΟΜΠ

Γεννήθηκε το 1946 στην Τζαμάικα. Στις 8 Οκτωβρίου του 1968, στο Μεξικό, κατάφερε να πετύχει ένα παγκόσμιο ρεκόρ-θρύλο. Το άλμα του στο μήκος έφθασε τα 8μ. 90εκ. και χρειάστηκαν 23 ολόκληρα χρόνια για να καταρριφθεί. Με το πρώτο του κιόλας άλμα βελτίωσε το ρεκόρ κατά 55 ολόκληρα εκατοστά. Δυστυχώς, δεν κατάφερε να πετύχει ανάλογα άλματα στη συνέχεια της καριέρας του.

ΜΠΙΚΙΛΑ ΑΜΠΕΜΠΕ

Γεννήθηκε το 1932 στην Αιθιοπία και ήταν ένας μαραθωνοδρόμος με απίστευτη θέληση. Συνήθιζε να τρέχει ξυπόλητος. Ήρθε πρώτος στο μαραθώνιο δρόμο στην Ολυμπιάδα του 1960, στη Ρώμη, και χάρισε έτσι το πρώτο χρυσό μετάλλιο σε αγώνες στίβου στη Μαύρη Ήπειρο. Ένα μήνα πριν τους Αγώνες του 1964 στο Τόκιο, είχε υποβληθεί σε εγχείρηση σκληροειδίτιδας, κατάφερε όμως να στεφθεί και πάλι χρυσός Ολυμπιονίκης, πετυχαίνοντας μάλιστα και παγκόσμιο ρεκόρ. Το 1969 έπεσε θύμα αυτοκινητικού δυστυχήματος και έμεινε ανάπηρος για την υπόλοιπη ζωή του. Πέθανε το 1973.

ΜΠΛΑΝΚΕΡΣ ΚΟΕΝ ΦΑΝΙ

Γεννήθηκε στο Άμστερνταμ το 1918. Θεωρείται η μεγαλύτερη αθλήτρια όλων των εποχών. Το 1936, σε ηλικία 18 ετών, πήρε μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες χωρίς να καταφέρει να κατακτήσει κάποιο μετάλλιο. Σε όλη τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου πολέμου συνέχισε να ασχολείται με τον αθλητισμό και να καταρρίπτει παγκόσμια ρεκόρ. Στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1948, όταν πια ήταν 30 ετών και μητέρα δύο παιδιών, κατάφερε να κερδίσει 4 χρυσά μετάλλια (100 και 200 μ., 80 μ. εμπόδια και σκυταλοδρομία 4x100μ.) ρεκόρ μοναδικό για γυναίκα.

ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑ (ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ)

Ο ναός αυτός ήταν αφιερωμένος στο θεό Δία και βρισκόταν στο κεντρικότερο σημείο της **Ιεράς Άλτεως**. Ήταν ναός δωρικού ρυθμού, υπόδειγμα αρμονίας και μέτρου, με μήκος 64 μ. και πλάτος 27 μ. περίπου. Τα αετώματα του ναού ήταν διακοσμημένα με αγάλματα τα οποία βρίσκονται σήμερα στο μουσείο της Ολυμπίας.

Την τελευταία μέρα των Αγώνων μεταφερόταν στην είσοδο του ναού το χρυσελεφάντινο τραπέζι από το ναό της Ήρας, πάνω στο οποίο τοποθετούσαν τα στεφάνια αγριελιάς. Ακολουθούσε το στεφάνωμα των Ολυμπιονικών, ενώ ο κόσμος γύρω παρακολουθούσε.

Οι μετόπες του ναού ήταν στολισμένες με παραστάσεις από τους άθλους του Ηρακλή. Στο βάθος του ναού υπήρχε το χρυσελεφάντινο άγαλμα του Δία. Σήμερα, ελάχιστα σώζονται από το μεγαλόπρεπο ναό, αφού κατά καιρούς υπέστη μεγάλες καταστροφές. Γύρω από το ναό υπήρχαν πολλά αγάλματα, μεταξύ των οποίων ξεχώριζε το άγαλμα της Νίκης του Παιωνίου. Στη δυτική πλευρά του ναού υπήρχε ο βωμός των Καλλιστέφανων Νυμφών και η Ιερή αγριελιά από τα κλαδιά της οποίας έπλεκαν τα στεφάνια των νικητών.

ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΔΙΟΣ (ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΛΥΜΠΙΕΙΟΥ)

Το 517 π.Χ. ο Πεισίστρατος ξεκίνησε την οικοδόμηση ενός ναού προς τιμήν του Δία. Ο ναός παρέμεινε ημιτελής για πολλά χρόνια και, μόλις το 125 μ.Χ., ο αυτοκράτορας Αδριανός κατάφερε να τον ολοκληρώσει. Ήταν ο μεγαλύτερος ναός προς τιμήν του Δία και διέθετε συνολικά 104 κίονες. Ήταν δίπτερος, δηλαδή είχε διπλή σειρά κίωνων στις μακριές πλευρές και τριπλή σειρά κίωνων στις στενές πλευρές (ανατολική και δυτική). Στο εσωτερικό του ναού υπήρχαν ανδριάντες του Αδριανού με ωραιότερο αυτόν των Αθηναίων.

Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας είχαν απομείνει μόνο δεκαεπτά κίονες. Ο δέκατος έβδομος ρίχτηκε από το βοεβόδα Τζισταράκη και χρησιμοποιήθηκε στην ανέγερση ενός τζαμιού, ενώ ο δέκατος έκτος κίονας έπεσε κατά την τρομερή κακοκαιρία της 1ης Οκτωβρίου του 1852. Οι Αθηναίοι πίστευαν πως το πέσιμο των κίωνων ήταν σημάδι κακοτυχίας και συνέδεσαν την απώλειά τους με την επιδημία πανώλης του 1792 και με την επιδημία χολέρας του 1853.

ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΗΦΑΙΣΤΟΥ (ΘΗΣΕΙΟ)

Ο ναός του Ηφαίστου είναι ο καλύτερα διατηρημένος ναός της κλασικής αρχαιότητας και βρίσκεται στο ψηλότερο σημείο της Αγοράς. Στο χώρο αυτό ο θεός της φωτιάς και του σιδήρου λατρευόταν από κοινού με τη θεά Αθηνά. Θεωρούνταν και οι δύο προστάτες των μεταλλουργών και των αγγειοπλαστών. Ο ναός χωριζόταν σε τρία μέρη, τον πρόναο, τον κυρίως ναό και το οπισθόδομο. Στο εσωτερικό του υπήρχαν τα αγάλματα του Ηφαίστου και της θεάς Αθηνάς Εργάνης, έργα του Αλκαμένη. Στις μετόπες, τα αετώματα και την εσωτερική ζωφόρο υπήρχαν αναπαραστάσεις των άθλων του Ηρακλή και του Θησέα.

Κατά τα χριστιανικά χρόνια, ο ναός μετατράπηκε σε εκκλησία αφιερωμένη στον Άγιο Γεώργιο τον Ακαμάτη. Στα 1834, κατά την άφιξη του βασιλιά Όθωνα, έγινε η τελευταία λειτουργία και στα 1835, με απόφαση της Ιεράς Συνόδου, ο ναός μετατράπηκε σε μουσείο.

ΝΟΤΙΑ ΣΤΟΑ

Η νότια στοά χρησίμευε πιθανόν ως αγορά ή επίσημη είσοδος του Ιερού της Ολυμπίας και είχε χτιστεί κατά τον 4ο π.Χ. αιώνα. Διέθετε εξωτερική κιονοστοιχία δωρικού ρυθμού και εσωτερική κορινθιακού. Μπροστά από τη νότια στοά περνούσε η Ιερά Οδός.

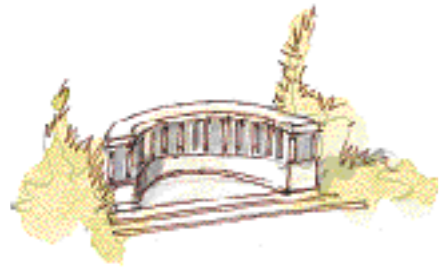

ΝΟΥΡΜΙ ΠΑΑΒΟ

Γεννήθηκε το 1897 στο Τούρκου της Φινλανδίας και στην αθλητική του καριέρα κατέρριψε 22 παγκόσμια ρεκόρ και κατέκτησε 9 χρυσά Ολυμπιακά μετάλλια. Έφθασε στον κολοφώνα της δόξας του στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1924, κερδίζοντας την ίδια μέρα χρυσά μετάλλια στα 1.500 και 5.000 μέτρα. Δύο μέρες αργότερα κατέκτησε την πρώτη θέση τόσο στο ατομικό όσο και στο ομαδικό αγώνισμα του ανωμάλου δρόμου και συμπλήρωσε τη συλλογή του με ένα ακόμη χρυσό στον ομαδικό δρόμο των 3.000 μέτρων. Ήταν ο τελευταίος λαμπαδηδοδρόμος στην Ολυμπιάδα του 1952 στο Ελσίνκι. Πέθανε το 1973.

ΝΥΜΦΑΙΟ

Το Νυμφαίο ή Εξέδρα ήταν μια μεγαλοπρεπής διπλή δεξαμενή, στην οποία κατέληγαν τα νερά μιας πλούσιας πηγής, όταν ο **Ηρώδης ο Αττικός** έχτισε το 160 μ.Χ. το υδραγωγείο της Ολυμπίας.

Το κτίσμα ήταν ημικυκλικού σχήματος και υπήρχαν δύο επίπεδα που σχημάτιζαν δεξαμενές. Το νερό κατέληγε στην ψηλότερη ημικυκλική δεξαμενή και από εκεί κυλούσε στη χαμηλότερη δεξαμενή που είχε ορθογώνιο σχήμα. Από εδώ το νερό διοχετευόταν σε όλο το Ιερό.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΛΑΜΠΑΔΗΔΡΟΜΙΑ

Ολυμπιακή Λαμπαδηδρομία είναι η μεταφορά του Ιερού φωτός από την Αρχαία Ολυμπία στην εκάστοτε διοργανώτρια πόλη. Εισηγητής και οργανωτής της πρώτης λαμπαδηδρομίας, από την Ολυμπία στο Βερολίνο, ήταν ο Γερμανός καθηγητής και συνεργάτης του Κουμπερτέν, Καρλ Ντιμ.

Σε μια σεμνή τελετή, η φλόγα ανάβει από τις ακτίνες του ηλίου και μια σειρά δρομέων, με έναν πυρσό, τη μεταφέρουν από την Ολυμπία στο στάδιο της διοργανώτριας χώρας, όπου και παραμένει άσβεστη στο βωμό μέχρι το τέλος των Αγώνων. Ο πυρσός με τον οποίο μεταφέρεται το ιερό φως θεωρείται σύμβολο της αρχαίας προέλευσης των Αγώνων. Πρώτος λαμπαδηδρόμος ήταν ο Κώστας Κονδύλης.

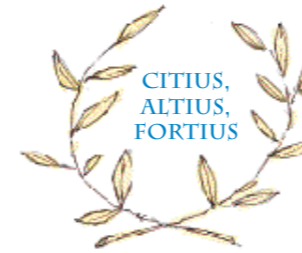
ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΣΗΜΑΙΑ

Η Ολυμπιακή σημαία απεικονίζει, μέσα σε ένα λευκό φόντο, πέντε αλληλένδετους κύκλους, τρεις πάνω και δύο κάτω. Τα χρώματα των κύκλων είναι μπλε, μαύρο, κόκκινο, κίτρινο και πράσινο. Ένα τουλάχιστον από αυτά τα χρώματα υπάρχει και στη σημαία κάθε κράτους.

Η ένωση των κύκλων συμβολίζει τις πέντε ηπείρους και τη συνάντηση των αθλητών σε ατμόσφαιρα ευγενούς άμιλλας, συναδέλφωσης και φιλίας.

Η σημαία παρουσιάστηκε από το βαρόνο **Πιέρ ντε Κουμπερτέν** το 1914 στο συνέδριο της ΔΟΕ και κυμάτισε για πρώτη φορά στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αμβέρσας, το 1920.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΣΥΝΘΗΜΑ

Το Ολυμπιακό Σύνθημα είναι μια επινόηση του Δομινικανού μοναχού Ανρί Ντιντόν και αποτελείται από τις λέξεις "Citius, Altius, Fortius" που σημαίνουν "Πιο γρήγορα, πιο ψηλά, πιο δυνατά". Το σύνθημα αυτό χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά το 1924 στους Ολυμπιακούς Αγώνες στο **Παρίσι** και παροτρύνει τους αθλητές όλου του κόσμου στην προσπάθειά τους να ξεπεράσουν τον ίδιο τους τον εαυτό.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ (ΑΡΧΑΙΟΙ)

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες ήταν οι πιο σημαντικοί αθλητικοί αγώνες του αρχαίου κόσμου. Οι αγώνες ήταν αφιερωμένοι στο θεό Δία και διεξάγονταν κάθε τέσσερα χρόνια. Ήταν αγώνες «στεφανίτες» και ως έπαθλο είχαν ένα στεφάνι αγριελιάς, τον κότινο, πλεγμένο από κλαδιά του ιερού δέντρου της Ολυμπίας, της Καλλιστεφάνου Ελαίας. Λέγεται ότι αυτή την ελιά την έφερε από τη χώρα των Υπερβορείων ο Ηρακλής.

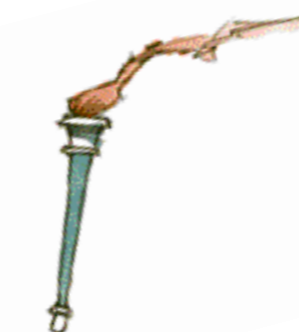
Στους αγώνες μπορούσαν να πάρουν μέρος μόνο ελεύθεροι Έλληνες πολίτες, οι οποίοι δεν είχαν διαπράξει φόνο ή ιεροσυλία και είχαν πληρώσει το πρόστιμο που επέβαλλαν οι Ηλείοι σε περίπτωση παράβασης της Εκεχειρίας. Στο πρόγραμμα των αγώνων περιλαμβάνονταν τα γυμνικά αγωνίσματα που γίνονταν στο **Στάδιο** και τα ιππικά που γίνονταν στον ιππόδρομο.

Οι νικητές των αγώνων θεωρούνταν σύμβολα αρετής και ανδρείας και απολάμβαναν ξεχωριστές τιμές από όλους τους Έλληνες.

Οι Αγώνες τελέστηκαν για τελευταία φορά το 393 μ.Χ. κι ένα χρόνο αργότερα, το 394 μ.Χ., καταργήθηκαν από το Μεγάλο Θεοδόσιο.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ (ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ)

Στα τέλη του 19ου αιώνα ο Γάλλος βαρόνος **Πιέρ ντε Κουμπερτέν**, στο «Διεθνές Συνέδριο για τη μελέτη και διάδοση των αρχών του φιλαθλητισμού», που έγινε στο Παρίσι το 1894, πρότεινε την καθιέρωση Διεθνών Ολυμπιακών Αγώνων. Η πρόταση έγινε ομόφωνα δεκτή και οι πρώτοι σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες έγιναν στην Αθήνα το 1896. Από τότε, οι Αγώνες τελούνται υπό την εποπτεία της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής (ΔΟΕ) κάθε τέσσερα χρόνια (καλοκαίρι), με μοναδικές εξαιρέσεις τους Αγώνες του 1916, 1940 και 1944 που ματαιώθηκαν λόγω των δύο παγκόσμιων πολέμων.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ ΟΡΚΟΣ

Ο όρκος του αθλητή δόθηκε για πρώτη φορά στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1920, στην Αμβέρσα, από το Βέλγο ξιφομάχο Βικτόρ Μπουέν.

Ο όρκος δίνεται πάντα, εκ μέρους όλων των αθλητών, από αθλητή της διοργανώτριας χώρας, ο οποίος, κρατώντας με το αριστερό χέρι μία άκρη της σημαίας της χώρας του και υψώνοντας το δεξί, απαγγέλλει: «Στο όνομα όλων των αθλητών ορκίζομαι ότι θα λάβουμε μέρος σε αυτούς τους Ολυμπιακούς Αγώνες, δείχνοντας σεβασμό και τηρώντας τους ισχύοντες κανονισμούς, με γνήσιο αθλητικό πνεύμα, για τη δόξα του αθλητισμού και την τιμή της ομάδας μας, αφιερώνοντας τους εαυτούς μας στην άθληση, χωρίς doping και χωρίς τη χρήση χημικών υποκατάστατων.»

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ ΥΜΝΟΣ

Ο ποιητής Κωστής Παλαμάς έγραψε τους στίχους του Ολυμπιακού Ύμνου και ο μουσικός Σπύρος Σαμάρας τον μελοποίησε την ίδια χρονιά.

Ο Ολυμπιακός ύμνος ακούστηκε για πρώτη φορά στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας και καθιερώθηκε ως επίσημος Ολυμπιακός Ύμνος το 1958.

Οι στίχοι του Ύμνου είναι:

«Αρχαίον πνεύμα αθάνατον, αγνέ πατέρα
Του ωραίου, του μεγάλου και τ' αληθινού,
Κατέβα, φανερώσου κι άστραψε εδώ πέρα
Στη δόξα της δικής σου γης και τ' ουρανού.»

Στο δρόμο και στο πάλεμα και στο λιθάρι,
Στων ευγενών αγώνων λάμπει την ορμή
Και με τ' αμάραντο στεφάνωσε κλωνάρι
Και σιδερένιο πλάσε και άξιο το κορμί.

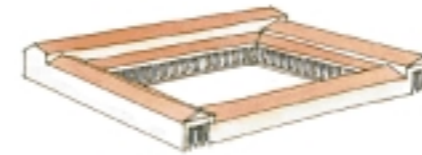
Κάμποι, βουνά και πέλαγα φέγγουν μαζί σου
Σαν ένας λευκοπόρφυρος μέγας ναός
Και τρέχει στον ναόν εδώ προσκυνητής σου,
Αρχαίον πνεύμα αθάνατον, κάθε λαός.»

ΟΟΥΕΝΣ ΤΖΕΣΣ

Γεννήθηκε το 1913 στην Αλαμπάμα και ήταν ένα από τα 8 παιδιά ενός βαμβακοσυλλέκτη. Το 1935, σε λιγότερο από μία ώρα, πέτυχε έναν από τους μεγαλύτερους άθλους του στίβου, καταρρίπτοντας 5 παγκόσμια ρεκόρ και ισοφαρίζοντας ένα ακόμα. Στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1936 κατόρθωσε να κερδίσει 4 χρυσά μετάλλια (100μ., 200μ., 4x100μ., μήκος). Το όνομά του έγινε θρύλος όταν με τις επιτυχίες του ανάγκασε τον Χίτλερ να εγκαταλείψει το Ολυμπιακό στάδιο. Πέθανε το 1980.

ΠΑΛΑΙΣΤΡΑ

Η Παλαίστρα ήταν κτίσμα του 3ου π.Χ. αιώνα, τετράγωνου σχήματος με πλευρά 66 μ. περίπου. Η εσωτερική, τετράγωνη και ασκέπαστη αυλή του χρησίμευε για την εκγύμναση των αθλητών του παγκρατίου, της πάλης και της πυγμαχίας. Η αυλή περιβαλλόταν από κίονες δωρικού ρυθμού.

Στο κτίσμα υπήρχαν και διάφορα άλλα δωμάτια, όπως το Ελαιοθέσιο, το Εφηβείο κ.ά., τα οποία χρησιμοποιούνταν από τους αθλητές για να αλείφονται με λάδι ή να διδάσκονται από τους γυμναστές.

ΠΑΛΑΜΑΣ ΚΩΣΤΗΣ

Ο ποιητής και λογογράφος Κωστής Παλαμάς γεννήθηκε το 1859 στην Πάτρα. Αφού τελείωσε εκεί τις γυμνασιακές του σπουδές, ήρθε στην Αθήνα με σκοπό να σπουδάσει Νομικά. Γρήγορα, όμως, τα εγκατέλειψε χάριν της ποίησης και της λογοτεχνίας. Για αρκετά χρόνια εργάστηκε ως δημοσιογράφος και ως γραμματέας του Πανεπιστημίου.

Οι γνωστότερες από τις ποιητικές συλλογές του Κωστή Παλαμά είναι: *Τραγούδια της πατρίδος μου*, *Ασάλευτη ζωή*, *Τάφος*, *Μάτια της ψυχής μου*, *Δωδεκάλογος του γύφτου* και η *Φλογέρα του βασιλιά*, ενώ τα σπουδαιότερα πεζογραφήματά του είναι ο *Θάνατος του παλικαριού* και η *Τρισεύγενη*.

ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟ ΣΤΑΔΙΟ

Το Παναθηναϊκό Στάδιο βρίσκεται στον καταπράσινο λόφο του Αρδητιού και στα αρχαία χρόνια ήταν ο χώρος στον οποίο τελούνταν, κάθε τέσσερα χρόνια, οι γυμνικοί αγώνες των Παναθηναίων.

Κατασκευάστηκε από το ρήτορα Λυκούργο μετά την παραχώρηση του χώρου από τον ιδιοκτήτη, ιδιώτη Δεινία. Είχε το ίδιο σχήμα με σήμερα χωρίς όμως τη μαρμάρινη επένδυση.

Το Στάδιο μετατράπηκε σε Καλλιμάρμαρο μεταξύ 134-137μ.Χ. από τον **Ηρώδη τον Αττικό**. Χωρούσε 50.000 θεατές και διέθετε δύο διαζώματα.

Με τα χρόνια, το Στάδιο έχασε τη μαρμάρινη επένδυσή του. Η αναμόρφωση του Σταδίου άρχισε μετά την αγορά του χώρου από το βασιλιά Γεώργιο Α'. Η αναμαρμάρωσή του έγινε με δωρεά του Γεωργίου Αβέρωφ, σε σχέδια του αρχιτέκτονα Αναστασίου Μεταξά.

Το Στάδιο εγκαινιάστηκε το 1896, κατά τη διάρκεια της τέλεσης των πρώτων σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων.

ΠΑΡΙΣΙ 1900

(2^η Ολυμπιάδα, 14 Μαΐου - 28 Οκτωβρίου)

Έλαβαν μέρος 26 χώρες, 1.330 αθλητές (1.319 άνδρες, 11 γυναίκες). Διεξήχθησαν 24 αθλήματα και 166 αγωνίσματα. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες στο Παρίσι, αντί να αποτελέσουν αυτόνομο αθλητικό γεγονός, ενσωματώθηκαν στην Παγκόσμια Εμπορική Έκθεση.

Το αποτέλεσμα αυτής της απόφασης ήταν η υποβάθμισή τους και η δημιουργία πλήθους προβλημάτων στη διοργάνωση.

Ο **Πιέρ ντε Κουμπερτέν**, απογοητευμένος, παραιτήθηκε από την Οργανωτική Επιτροπή των Αγώνων δηλώνοντας μάλιστα: «καλή η προσπάθεια αλλά κανείς δεν μπορεί να μιλά για Ολυμπιακούς Αγώνες.»

Η Ελλάδα εκπροσωπήθηκε από τέσσερις αθλητές.

Γαλλία, ΗΠΑ, Μ. Βρετανία, Βέλγιο και Ελβετία κατέκτησαν τα περισσότερα μετάλλια.

ΠΑΡΙΣΙ 1924

(8^η Ολυμπιάδα, 5 Ιουλίου – 4 Αυγούστου)

Έλαβαν μέρος 44 χώρες, 3.092 αθλητές (2.956 άνδρες, 136 γυναίκες). Διεξήχθησαν 17 αθλήματα και 126 αγωνίσματα. Οι Γάλλοι κατάφεραν ν' αξιοποιήσουν τη δεύτερη ευκαιρία που τους έδωσε η ΔΟΕ και να διοργανώσουν με επιτυχία τους αγώνες. Για πρώτη φορά έγινε ανάκρουση του εθνικού ύμνου της χώρας που φιλοξένησε τους αγώνες, του εθνικού ύμνου της Ελλάδας, και του ύμνου της επόμενης διοργανώτριας χώρας. Είχαμε επίσης την πρώτη παρουσίαση του **Ολυμπιακού συνθήματος**. Η Ελλάδα εκπροσωπήθηκε από 45 αθλητές. ΗΠΑ, Φινλανδία, Γαλλία, Μ. Βρετανία και Ιταλία κατέκτησαν τα περισσότερα μετάλλια.

ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Οι θερινοί και χειμερινοί Παραολυμπιακοί Αγώνες είναι οι σημαντικότερες αθλητικές συναντήσεις για άτομα με σωματικές αναπηρίες. Προβάλλουν τα κατορθώματα των ανθρώπων που μπορούν να ξεπερνούν τις δυσκολίες της αναπηρίας τους με τη θέλησή τους για επιτυχία και ζωή.

Οι Παραολυμπιακοί διοργανώθηκαν για πρώτη φορά επίσημα στη Ρώμη το 1960. Εμπνευστής των αγώνων ήταν ο Σερ Λούντβιχ Γκούτμαν ο οποίος το 1948 οργάνωσε στο Στόουκ Μάντεβιλ αγώνες με ανάπηρους βετεράνους του Β' Παγκοσμίου πολέμου.

Οι Παραολυμπιακοί Αγώνες διεξάγονται πάντοτε την ίδια χρονιά με τους Ολυμπιακούς Αγώνες και, από το 1988 στη Σεούλ της Νότιας Κορέας, στις εγκαταστάσεις των Ολυμπιακών Αγώνων, δύο εβδομάδες μετά τη λήξη τους.

ΠΕΛΙΑΣ

Μυθικός βασιλιάς της Ήλιδας, στον οποίο, σύμφωνα με μια παράδοση, αποδίδεται η καθιέρωση των **αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων**. Η Ήλιδα ήταν μία από τις σημαντικότερες πόλεις-κράτη της αρχαιότητας στην Πελοπόννησο. Στην Ήλιδα υπήρχαν πολλές αθλητικές εγκαταστάσεις, αφού εκεί συνέρρεε πλήθος αθλητών για προπόνηση ένα μήνα πριν την έναρξη των Ολυμπιακών Αγώνων.

ΠΕΛΟΠΕΙΟ

Το Πελόπειο ήταν ένας ναός, ο οποίος είχε χτιστεί προς τιμήν του βασιλιά Πέλοπα και της συζύγου του Ιπποδάμειας. Στο εσωτερικό του υπήρχε βωμός στον οποίο κάθε χρόνο θυσίαζαν ένα μαύρο κριάρι. Το κτίσμα είχε αρχικά κυκλικό σχήμα, το οποίο μετατράπηκε σε πεντάγωνο κατά τον 6ο π.Χ. αιώνα.

ΠΕΝΤΑΘΛΟ (ΑΡΧΑΙΟ)

Το αγώνισμα του αρχαίου πεντάθλου ήταν, κατά το φιλόσοφο Αριστοτέλη, η τελειότερη άσκηση. Το πένταθλο περιελάμβανε πέντε αγωνίσματα: άλμα, δίσκο, ακόντιο, δρόμο (στάδιο) και πάλη. Νικητής (πένταθλος) ήταν αυτός που νικούσε στα τρία από τα πέντε αγωνίσματα. Σύμφωνα με την παράδοση, ο μυθικός ήρωας Ιάσοντας, αρχηγός της **Αργοναυτικής εκστρατείας**, ήταν ο εμπνευστής του πεντάθλου. Το πένταθλο προστέθηκε στα Ολυμπιακά αγωνίσματα το 708 π.Χ.

ΠΙΕΡ ΝΤΕ ΚΟΥΜΠΕΡΤΕΝ

Ο αρχιτέκτονας των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων, Πιέρ ντε Κουμπερτέν, γεννήθηκε στο Παρίσι την 1η Ιανουαρίου του 1863.

Από τα νεανικά του χρόνια έδειξε ξεχωριστό ενδιαφέρον για τη φιλολογία, την εκπαίδευση και την κοινωνιολογία και αφοσιώθηκε στην παιδεία και τη συγκριτική μελέτη των εκπαιδευτικών συστημάτων.

Ταξίδεψε στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και επισκέφθηκε διάφορα πανεπιστήμια και κολέγια για να διαπιστώσει ότι η εισαγωγή του αθλητισμού στα ιδρύματα αυτά βελτιώνει το εκπαιδευτικό σύστημα.

Το 1889 ξεκίνησε τις προσπάθειές του για την εισαγωγή του αθλητισμού στα γαλλικά σχολεία.

Σύντομα συνειδητοποίησε ότι, για να επιβιώσουν τα ιδανικά του αθλητισμού και του ερασιτεχνισμού, έπρεπε να δημιουργηθεί ένα σώμα ανεξάρτητο από εθνικές και προσωπικές διαφορές.

Βαθύτατα επηρεασμένος από τους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες και την ελληνική φιλοσοφία, εμπνεύστηκε την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων.

Για να επιτύχει το σκοπό αυτό, διοργάνωσε το 1894 στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης στο Παρίσι ένα Διεθνές Αθλητικό Συνέδριο το οποίο στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία.

Η πρόταση του Κουμπερτέν να αναβιώσουν οι Ολυμπιακοί Αγώνες έγινε δεκτή από τους συνέδρους με ενθουσιασμό.

Ο Κουμπερτέν συνέχισε να αγωνίζεται σε όλη του τη ζωή ενάντια στην πολιτικοποίηση, τον επαγγελματισμό και την εμπορευματοποίηση των Ολυμπιακών Αγώνων.

Αποσύρθηκε από την προεδρία της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής το 1925 και πέθανε στη Γενεύη το 1937.

Η καρδιά του αναπαύεται στον τόπο που τον ενέπνευσε και γέννησε την ιδέα για την οποία αγωνίστηκε, στην αρχαία Ολυμπία.

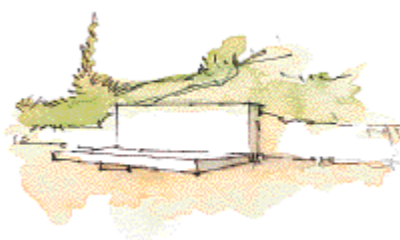

ΠΛΑΚΑ

Συνοικία των Αθηνών στα βορειοανατολικά της Ακροπόλεως, όπου περιοριζόταν κατά τα πρώτα χρόνια μετά την απελευθέρωση από τους Τούρκους, η πόλη των Αθηνών.

Η Πλάκα είναι σήμερα γνωστή ως η παλαιά πόλη, ένας χώρος με κτήρια διαφόρων εποχών και αρχιτεκτονικών ρυθμών. Στην Πλάκα βρίσκονται πολλά μουσεία, αρχαιολογικοί χώροι, βυζαντινές εκκλησίες και άλλα αξιοθέατα.

«Σύνορο» μεταξύ της Πλάκας και του λόφου της **Ακροπόλεως** θεωρείται μια μικρή περιοχή, γνωστή ως **Αναφιώτικα**, με τυπική κυκλαδίτικη αρχιτεκτονική.

ΠΝΥΚΑ

Ήταν ο τόπος των συνελεύσεων του Δήμου των αρχαίων Αθηναίων. Οι συνελεύσεις γίνονταν μόνο κατά την περίοδο της λαμπρής ιστορίας της πόλης των Αθηνών (5ος π.Χ. αιώνας).

Ο χώρος της Πνύκας βρίσκεται μεταξύ του λόφου των Νυμφών και του ναού του Αγίου Δημητρίου του Λουμπαρδάρη, μοιάζει δε με θεατρικό ημικυκλικό χώρο πάνω σε βραχώδες ύψωμα. Στον ημικυκλικό αυτό χώρο είναι λαξεμένο τεράστιο βήμα και βωμός. Η χωρητικότητά του ήταν για 18.000 καθήμενους ή 25.000 ορθίους ακροατές.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΑΣ

Ο Ποσειδώνας, ένας από τους δώδεκα θεούς του Ολύμπου, κρατούσε τρίαινα και εξουσίαζε τη θάλασσα, τα ποτάμια, τις πηγές και τα πόσιμα νερά. Λατρευόταν ακόμα ως θεός της βλάστησης, της γονιμότητας και των σεισμών.

Ο Ποσειδώνας λατρεύτηκε κυρίως σε παραθαλάσσιες περιοχές και ακρωτήρια. Στο περίφημο ιερό του στην Τήνο τελούσαν τα Ποσειδώνια. Ανάλογες γιορτές τελούνταν στη Δήλο, τη Σύρο, την Κω, τη Ρόδο, τη Μυτιλήνη. Η μεγαλύτερη γιορτή που οι Αρχαίοι Έλληνες είχαν αφιερώσει στο θεό αυτόν ήταν τα πανελλήνια Ίσθμια.

ΠΡΥΤΑΝΕΙΟ

Το Πρυτανείο, ήταν κτίσμα του 5ου π.Χ. αιώνα. Στο χώρο αυτό γίνονταν οι συγκεντρώσεις προς τιμήν των επισήμων και των νικητών των Αγώνων. Αποτελούσε την έδρα των πρυτάνεων, των αξιωματούχων του ιερού και των υπευθύνων για τις θυσίες. Εδώ βρισκόταν ο βωμός της θεάς Εστίας όπου έκαιγε άσβεστη, μέρα και νύχτα, η Ιερή φλόγα.

Τα δωμάτια του Πρυτανείου που βρίσκονταν στη δυτική πλευρά των ερειπίων χρησιμοποιούνταν για τις συγκεντρώσεις των αθλητών και των επισήμων, και ως μαγειρεία.

ΡΑΝΤΟΛΦ ΟΥΪΛΑΜ

Γεννήθηκε το 1940 στο Κλάρκσβιλ του Τενεσί και ήταν το 17ο από τα 19 παιδιά της οικογένειάς της. Έζησε φτωχικά και δύσκολα παιδικά χρόνια. Το πόδι της ήταν παράλυτο μέχρι τα 11 χρόνια της. Το 1956 στην Ολυμπιάδα της **Μελβούρνης**, σε ηλικία 16 ετών, κατέκτησε χάλκινο μετάλλιο στη σκυταλοδρομία.

Στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1960, στη **Ρώμη**, κατέκτησε 3 χρυσά μετάλλια (100μ., 200μ. και σκυταλοδρομία 4 x100μ). Παρά το ύψος της (1.83 μ.), έτρεχε με πολύ μεγάλη χάρη και οι Ιταλοί την ονόμασαν Μαύρη Γαζέλα. Εγκατέλειψε το στίβο σε ηλικία 21 ετών.

ΡΩΜΗ 1960

(17^η Ολυμπιάδα, 25 Αυγούστου – 11 Σεπτεμβρίου)

Έλαβαν μέρος 83 χώρες, 5.346 αθλητές (4.736 άνδρες, 610 γυναίκες). Διεξήχθησαν 17 αθλήματα και 150 αγωνίσματα. Οι 17οι Ολυμπιακοί Αγώνες έμειναν στην Ιστορία ως οι πλέον επιτυχημένοι μέχρι τότε, αφού η άψογη οργάνωση, το αγωνιστικό κλίμα, η σύνδεση με το αρχαίο πνεύμα των Αγώνων και η μεγάλη συμμετοχή συνετέλεσαν στην πραγματοποίηση μιας πολύ πετυχημένης Ολυμπιάδας. Μοναδικό αρνητικό γεγονός ήταν ο θάνατος ενός αθλητή μετά από χρήση απαγορευμένων ουσιών.

Την ελληνική αντιπροσωπεία αποτελούσαν 51 αθλητές.

Σ. Ένωση, ΗΠΑ, Ιταλία, Γερμανία και Αυστραλία κατέκτησαν τα περισσότερα μετάλλια.

ΣΕΝΤ ΛΟΥΙΣ 1904

(3^η Ολυμπιάδα, 1 Ιουλίου - 29 Οκτωβρίου)

Έλαβαν μέρος 687 αθλητές (681 άνδρες, 6 γυναίκες). Διεξήχθησαν 16 αθλήματα και 104 αγωνίσματα.

Η μεγάλη διάρκεια των Αγώνων και η δαπάνη του ταξιδιού περιόρισαν τις συμμετοχές. Επαναλήφθηκαν τα λάθη του παρελθόντος και οι Αγώνες έγιναν για μία ακόμη φορά πόλος έλξης της Παγκόσμιας Έκθεσης.

Η Ελλάδα εκπροσωπήθηκε από δύο αθλητές.

ΗΠΑ, Γερμανία, Κούβα, Καναδάς και Ουγγαρία κατέκτησαν τα περισσότερα μετάλλια.

ΣΕΟΥΛ 1988

(24^η Ολυμπιάδα, 17 Σεπτεμβρίου – 2 Οκτωβρίου)

Έλαβαν μέρος 159 χώρες, 8.465 αθλητές (6.279 άνδρες, 2.186 γυναίκες). Διεξήχθησαν 23 αθλήματα και 237 αγωνίσματα.

Η Σεούλ, στολισμένη με νέα και σύγχρονα συγκροτήματα αθλητικών εγκαταστάσεων, κέρδισε τις εντυπώσεις. Στον αγωνιστικό τομέα οι αγώνες έμειναν στην Ιστορία για τις πολλές καταρρίψεις ρεκόρ, αλλά και για τα πολλά κρούσματα φαρμακοδιέγερσης (doping) και μάλιστα από μεγάλα ονόματα του παγκόσμιου αθλητισμού.

Η Ελλάδα συμμετείχε με 57 αθλητές.

Η Σ. Ένωση και η Αν. Γερμανία κατέκτησαν τα περισσότερα μετάλλια.

ΣΙΔΝΕΪ 2000

(27^η Ολυμπιάδα, 15 Σεπτεμβρίου-1 Οκτωβρίου)
Έλαβαν μέρος 200 χώρες και 11.084 αθλητές και αθλήτριες.

Διεξήχθησαν 28 αθλήματα και 300 αγωνίσματα.

Οι Αγώνες διεξήχθησαν με μεγάλη οργανωτική και αγωνιστική επιτυχία. Τους Αγώνες χαρακτήρισε η άψογη και πολύτιμη βοήθεια των 47.000 εθελοντών, η προηγμένη τεχνολογική υποστήριξη και η αύξηση της συμμετοχής των γυναικών (ποσοστό 38,3% επί των συμμετεχόντων).

Την Ελλάδα εκπροσώπησε η πολυπληθέστερη ολυμπιακή αποστολή όλων των εποχών, οι αθλητές της οποίας κατάφεραν να κατακτήσουν 13 ολυμπιακά μετάλλια.

ΗΠΑ, Ρωσία, Κίνα και Αυστραλία κατέκτησαν τα περισσότερα μετάλλια.

ΣΤΑΔΙΟ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Το Αρχαίο Στάδιο της Ολυμπίας ήταν ο χώρος όπου τελούσαν οι ομώνυμοι Αγώνες. Στα 1958-1961 το Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο αποκάλυψε, μετά από έρευνες, τον αγωνιστικό στίβο του αρχαίου Σταδίου και διαμόρφωσε τα πρηνή (πλευρές) όπως ήταν στην αρχαιότητα. Ο στίβος έχει μήκος 192 μ. και πλάτος 30 μ. περίπου. Σύμφωνα με την παράδοση, το μήκος του το όρισε ο Ηρακλής, μετρώντας 600 φορές με τα βήματά του. Η αφητηρία των αγωνισμάτων ήταν στα ανατολικά, όπου βρέθηκε σειρά με αυλακωτές πλάκες και ο τερματισμός στα δυτικά, όπου επίσης βρέθηκε σειρά με όμοιες πλάκες. Τα πρηνή του Σταδίου δεν είχαν κερκίδες και τους αγώνες μπορούσαν να παρακολουθήσουν 30-35 χιλιάδες θεατές. Στο νότιο πρηνές υπήρχε εξέδρα όπου κάθονταν οι Ελλανοδίκες και οι επίσημοι και ακριβώς απέναντι, στο βόρειο πρηνές, βρέθηκε ο βωμός της θεάς Δήμητρας Χαμύνης.

ΣΤΑΔΙΟΝ (Ή ΣΤΑΔΙΟΣ ΔΡΟΜΟΣ)

Είναι το αρχαιότερο γυμνικό - δρομικό αγώνισμα, ίσο με το μήκος ενός σταδίου, δηλαδή 192 μ. περίπου. Ήταν το μοναδικό αγώνισμα των Αγώνων μέχρι το 728 π.Χ. Αποτελούσε και μέρος των αγωνισμάτων του πεντάθλου. Οι αθλητές του σταδίου δρόμου ονομάζονταν «σταδιοδρόμοι» και οι νικητές «σταδιονίκες».

ΣΤΟΑ ΤΟΥ ΑΤΤΑΛΟΥ

Η στοά του Αττάλου είναι το μοναδικό κτήριο της αρχαιότητας που έχει αναστηλωθεί πλήρως. Βρίσκεται στην ανατολική πλευρά της Αγοράς και είναι έργο του Αττάλου Β', της οικογένειας των Ατταλιδών από την Πέργαμο. Ο Αττάλος Β' σπούδασε στην Αθήνα και όταν έγινε βασιλιάς αποφάσισε να τιμήσει την πνευματική του μητέρα -την πόλη της Αθήνας- χτίζοντας αυτή την εξαιρετική Στοά. Η Στοά είναι διώροφη και στο εσωτερικό της σχηματίζονταν 43 δωμάτια τα οποία ενοικιάζονταν στους Αθηναίους εμπόρους ως καταστήματα.

ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ 1912

(5^η Ολυμπιάδα, 23 Ιουνίου-22 Ιουλίου)

Έλαβαν μέρος 28 χώρες, 2.547 αθλητές (2.490 άνδρες, 57 γυναίκες). Διεξήχθησαν 13 αθλήματα και 102 αγωνίσματα. Οι Σουηδοί κατάφεραν να πλησιάσουν όσο το δυνατόν περισσότερο το ιδανικό του Κουμπερτέν. Οι Αγώνες ήταν εξαιρετικοί, τόσο οργανωτικά όσο και αγωνιστικά. Η Ελλάδα εκπροσωπήθηκε από 34 αθλητές, οι οποίοι όμως στο σύνολό τους δεν κατάφεραν να διακριθούν. Μοναδική εξαίρεση ο Κ. Τσικλητήρας ο οποίος κατέκτησε το χρυσό μετάλλιο στο άλμα σε μήκος άνευ φοράς και το χάλκινο μετάλλιο στο ύψος άνευ φοράς. Σουηδία, ΗΠΑ, Μ. Βρετανία, Φινλανδία και Γαλλία κατέκτησαν τα περισσότερα μετάλλια.

ΤΑΕ ΚΒΟ ΝΤΟ

Το τάε κβο ντο είναι ένα άθλημα, που οφείλει την προέλευσή του σε μια αρχαία κορεάτικη πολεμική τέχνη. Οι τρεις λέξεις που συνθέτουν την ονομασία του σημαίνουν «τέχνη των ποδιών και των χεριών». Η φιλοσοφία του αθλήματος βασίζεται στο συνδυασμό της δύναμης των άκρων με το πνεύμα. Το Τάε αναφέρεται στα κάτω άκρα (πόδια) και τις φυσικές ικανότητες του αθλητή, το Κβο στα άνω άκρα και τον κορμό του σώματος και σχετίζεται με θέσεις άμυνας, και το Ντο αναφέρεται στο μυαλό από το οποίο καθοδηγείται το υπόλοιπο σώμα. Το τάε κβο ντο εντάχθηκε ως επίσημο Ολυμπιακό άθλημα στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Σίδνεϊ 2000. Στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Σίδνεϊ ο Μιχάλης Μουρούτσος κέρδισε χρυσό μετάλλιο για την Ελλάδα.

ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ

Η τελετή έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων περιλαμβάνει:

1. Παρέλαση των αθλητών ανά έθνος κατά αλφαβητική σειρά. Τιμής ένεκεν οι αθλητές της Ελλάδας παρελαύνουν πρώτοι. Τελευταίοι στη σειρά παρελαύνουν οι αθλητές της διοργανώτριας χώρας.
2. Κήρυξη της έναρξης των Αγώνων από τον αρχηγό της διοργανώτριας χώρας.
3. Έπαρση της Ολυμπιακής σημαίας.
4. Ανάκρουση του Ολυμπιακού ύμνου.
5. Άναμμα του Ολυμπιακού βωμού.
6. Ορκωμοσία αθλητών και κριτών.
7. Καλλιτεχνικό πρόγραμμα.

ΤΕΛΕΤΗ ΛΗΞΗΣ

Η τελετή της λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων περιλαμβάνει:

1. Παρέλαση των αθλητών σε μία ομάδα (όχι κατά έθνος).
2. Χαιρετισμός του προέδρου της Δ.Ο.Ε.
3. Παράδοση της Ολυμπιακής σημαίας στην επόμενη διοργανώτρια χώρα.
4. Επίσημη αναγγελία της λήξης των Αγώνων.
5. Σβήσιμο της Ολυμπιακής φλόγας.

ΤΖΟΥΝΤΟ

Πρόκειται για ατομικό άθλημα που σημαίνει «ο δρόμος της ευγένειας» και προέρχεται από το «Τζου Ζίτσου», μια πολεμική τέχνη των Σαμουράι. Η φιλοσοφία του βασίζεται στην υπεροχή της αθλητικής δεξιοτεχνίας απέναντι στη «σκληρή και ωμή» δύναμη. Η εξάσκηση των τεχνικών άμυνας και επίθεσης εξευγενίζει το σώμα και το πνεύμα και συμβάλλει στη βελτίωση του ανθρώπου που είναι και ο τελικός σκοπός του τζούντο. Καθιερώθηκε ως Ολυμπιακό άθλημα το 1964 στο Τόκιο. Η Ιαπωνία, η Γαλλία, η Κορέα και η Ολλανδία συγκαταλέγονται στις ισχυρές χώρες του αθλήματος.

ΤΟΚΙΟ 1964

(18^η Ολυμπιάδα, 10 Οκτωβρίου – 24 Οκτωβρίου)
Έλαβαν μέρος 93 χώρες, 5.140 αθλητές (4.457 άνδρες και 683 γυναίκες). Διεξήχθησαν 19 αθλήματα και 163 αγωνίσματα.

Οι νέες υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις και τα τελευταία μέσα της τεχνολογίας, σε συνδυασμό με την εξαιρετική μεθοδικότητα των Ιαπώνων, συνέβαλαν ώστε η 18^η Ολυμπιάδα ν' αγγίξει οργανωτικά και τεχνολογικά την τελειότητα.

Η φλόγα άναψε από έναν Ιάπωνα φοιτητή που είχε γεννηθεί στη Χιροσίμα την ημέρα της ρίψης της ατομικής βόμβας.

Οι «Αγώνες της χαράς», όπως χαρακτηρίστηκαν, τελείωσαν με μια φαντασμαγορική τελετή λήξης.

Την Ελληνική αντιπροσωπεία αποτελούσαν 18 αθλητές. ΗΠΑ, Σοβιετική Ένωση, Ιαπωνία, Ιταλία και Ουγγαρία κατέκτησαν τα περισσότερα μετάλλια.

ΤΡΙΑΘΛΟ

Πρόκειται για ένα σύνθετο άθλημα, όπως άλλωστε μαρτυρά και το όνομά του. Τα αγωνίσματα που συνθέτουν το άθλημα του Τριάθλου είναι τα εξής:

1. κολύμβηση (1.500 μ.),
2. ποδηλασία (40 χλμ.)
3. τρέξιμο (10 χλμ.).

Το άθλημα αυτό έκανε το Ολυμπιακό του ντεμπούτο στους Αγώνες του Σίδνεϊ 2000 (27^η Ολυμπιάδα 15 Σεπτεμβρίου–1 Οκτωβρίου) και συγκέντρωσε περίπου 500.000 θεατές κατά το διήμερο διεξαγωγής του.

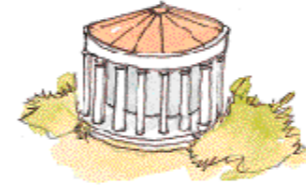
ΤΣΙΚΛΗΤΗΡΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

Γεννήθηκε το 1888 στην Πύλο. Αθλητής του Πανελληνίου Γ.Σ., ήταν μία από τις μεγαλύτερες μορφές του ελληνικού αθλητισμού. Έχοντας εκπληκτικά σωματικά προσόντα και ύψος 1,92μ., ήταν «η τέλεια εικόνα αθλητή που θα μπορούσε να χρησιμεύσει και σαν μοντέλο για γλύπτες της αρχαιότητας», όπως έγραφε ο ξένος τύπος της εποχής. Σε ηλικία 20 ετών έλαβε μέρος στην Ολυμπιάδα του Λονδίνου και κατέκτησε τη δεύτερη θέση στο άλμα εις ύψος άνευ φοράς με επίδοση 1,55μ. και τη δεύτερη θέση στο άλμα εις μήκος άνευ φοράς με επίδοση 3,21μ. Στην Ολυμπιάδα της Στοκχόλμης ο Τσικλητήρας ήταν σημαιοφόρος στην τελετή έναρξης. Κατέκτησε το χρυσό στο άλμα εις μήκος άνευ φοράς με άλμα στα 3,37μ., καθώς και το χάλκινο στο άλμα εις ύψος άνευ φοράς με επίδοση 1,55. Είναι ο μοναδικός Έλληνας Ολυμπιονίκης με 4 μετάλλια. Εκτός από τις επιδόσεις του στα άλματα διακρίθηκε και ως τερματοφύλακας αλλά και ως πολίστας με τα χρώματα του συλλόγου του. Το 1912 κατετάγη αμέσως για να υπηρετήσει την πατρίδα στους Βαλκανικούς Πολέμους. Προσβλήθηκε, όμως, από μηνιγγίτιδα και πέθανε σε ηλικία μόλις 25 ετών.

ΦΕΙΔΙΑΣ

Ο Φειδίας γεννήθηκε στην Αθήνα λίγο μετά το 500 π.Χ. και έζησε περίπου 80 χρόνια. Ήταν μαθητής του Αγελάδα από το Άργος και υπήρξε ο πλέον δραστήριος και μεγαλοφυής καλλιτέχνης της αρχαιότητας με πολλές γνώσεις τόσο στη γλυπτική όσο και στη ζωγραφική και αρχιτεκτονική. Φιλοτέχνησε μια σειρά από μεγαλειώδη έργα, τα σπουδαιότερα από τα οποία είναι:

1. Η Μεγάλη ή Χαλκή Αθηνά, κολοσσιαίο άγαλμα που είχε τοποθετηθεί κοντά στον Παρθενώνα· όπως λέγεται, η επίχρυση άκρη του δόρατος του αγάλματος φαινόταν μέχρι το Σούνιο.
2. Η Αρεία Αθηνά, άγαλμα τοποθετημένο στις Πλαταιές με επιχρυσωμένο ξύλινο σώμα, άκρα δε και πρόσωπο από πεντελικό μάρμαρο.
3. Χρυσελεφάντινο άγαλμα της θεάς Αθηνάς, ύψους 12 μέτρων, τοποθετημένο στον Παρθενώνα.
4. **Χρυσελεφάντινο άγαλμα του Δία** τοποθετημένο στην Ολυμπία· θεωρήθηκε ένα από τα επτά θαύματα της αρχαιότητας.

ΦΙΛΙΠΠΕΙΟ

Το Φιλιπείο ήταν ένα κυκλικό οικοδόμημα, το χτίσιμο του οποίου άρχισε ο βασιλιάς της Μακεδονίας Φίλιππος Β', μετά τη μάχη της Χαιρώνειας (338 π.Χ.) και ολοκλήρωσε ο Μέγας Αλέξανδρος, ο οποίος του έδωσε και το όνομα του πατέρα του, τιμής ένεκεν.

Στο εσωτερικό του και πάνω σε ημικυκλικό βάθρο είχαν τοποθετηθεί πέντε χρυσελεφάντινα αγάλματα των μελών της οικογένειας των Μακεδόνων βασιλέων, έργα του γλύπτη Λεωχάρη.

ΧΟΚΕΪ ΕΠΙ ΧΟΡΤΟΥ

Το χόκεϊ είναι ένα ομαδικό άθλημα που παρουσιάζει πολλές ομοιότητες με το ποδόσφαιρο ως προς τον αριθμό των παικτών, τον αγωνιστικό χώρο και την τακτική του.

Τη σημερινή του μορφή το άθλημα την οφείλει στους Βρετανούς που το συστηματοποίησαν στα τέλη του 1800. Οι ρίζες, όμως, του αθλήματος χάνονται στα βάθη της Αιγυπτιακής ιστορίας, όπου φαίνεται ότι ήταν το αγαπημένο άθλημα των κατοίκων της κοιλάδας του Νείλου.

Αρχαία ελληνικά ανάγλυφα μας πληροφορούν για ένα παιχνίδι των αρχαίων Ελλήνων που παιζόταν με ραβδιά σε σχήμα κεράτων και ονομαζόταν «κερητίζειν». Ίσως το παιχνίδι αυτό να είναι ο μακρινός πρόγονος του σημερινού χόκεϊ.

Χώρες με παράδοση στο άθλημα του χόκεϊ επί χόρτου είναι η Ινδία, η Αυστραλία, το Πακιστάν και η Ολλανδία.

Δυο λόγια για το συγγραφέα

Ο Ευγένιος Τριβιζάς είναι διδάκτωρ της Νομικής του Πανεπιστημίου του Λονδίνου. Διδάσκει συγκριτική εγκληματολογία και σωφρονιστική στα τμήματα Κοινωνιολογίας και Ευρωπαϊκών και Διεθνών σπουδών του Πανεπιστημίου του Reading της Αγγλίας και διευθύνει το τμήμα Εγκληματολογικών ερευνών του ιδίου Πανεπιστημίου.

Με τη λογοτεχνία ο Ευγένιος Τριβιζάς έχει ασχοληθεί από τα παιδικά του χρόνια. Έργα του έχουν τιμηθεί με βραβεία από τον «Παρνασσό», την «Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών» και τον «Κύκλο του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου». Στην Αγγλία και την Αμερική έχει τιμηθεί με το Children's Book Award Commendation, το Hudson, Massachusetts Children's Choice Award, το «Arizona Library Association Young Readers Award» και άλλα διεθνή βραβεία.

Έχει γράψει πάνω από εκατό βιβλία για παιδιά, μεταξύ των οποίων τη σειρά «Τα παραμύθια με τους αριθμούς» που κυκλοφορούν από τις εκδόσεις Μίνωας (*Άρης ο Τσαγγάρης, Η Πριγκίπισσα Δυσκολούλα, Η Μάγισσα Φουφήχτρα, Η Φίφη και η Φώφη, Οι φαντασμένες Φάλαινες*) και τη σειρά «Διακοπές με τον Ευγένιο Τριβιζά στο νησί των πυροτεχνημάτων» (*Ο Χρυσός Χαρτοπόλεμος, Η Κόρη του Φακίρη, Η Σπανακόπιττα του Τσάρου, Η Συμμορία των Σκόρων, Το Κλεμμένο Ηφαίστειο* και άλλα έξι βιβλία, δύο για κάθε τάξη του Δημοτικού) που κυκλοφορούν από τις εκδόσεις Πατάκη. Από τον ίδιο εκδοτικό οίκο, κυκλοφορούν τα 25 τεύχη του κόμικ της *Φροντοπίας*, με τις περιπέτειες του δαιμόνιου δημοσιογράφου Πίκου Απίκου. Στη θρυλική αυτή χώρα κατοικούν φρούτα και λαχανικά, όπως ο Βλάσης το βλήτο, ο Αρχέλαος το λαχανιασμένο λάχανο, ο Λάμπρος το ραδίκι του βουνού, ο Φώντας το σκληρό καρύδι, και ο Θάνος το κολοκυθάκι που ονειρεύεται να δείρει έναν μανάβη.

Για μικρότερα παιδιά έχει γράψει τα έξι βιβλία της σειράς «Οι παρεούλες της αλφαβήτας» που κυκλοφορούν από τις εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα. Κάθε βιβλίο της σειράς αυτής συνοδεύεται από ένα ζάρι με γράμματα, ένα σφουγγαράκι σε σχήμα ζώου και κάρτες παιχνιδιών που βοηθούν τα παιδιά να μάθουν την αλφαβήτα, με διασκεδαστικό και ευχάριστο τρόπο. Από τον ίδιο εκδοτικό οίκο, κυκλοφορεί και η σειρά «Δωράκια από μένα για σένα» με εικονογράφηση του Αλέξη Κυριτσόπουλου.

Ο Ευγένιος Τριβιζάς έχει γράψει και πολλά θεατρικά έργα όπως, *Οι Ιππότες της Τηγανητής Πατάτας, Τα Γουρουνάκια Κονμπαράδες* και *Το Μεγάλο Ταξίδι του Τουρτούρι* που κυκλοφορούν από τις εκδόσεις Καστανιώτη.

Τα βιβλία του Ευγένιου Τριβιζά έχουν μεταδοθεί από το B.B.C. World Service, έχουν περιληφθεί στα αναγνωστικά ελληνικών και αμερικάνικων σχολείων και έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, γερμανικά, ισπανικά, ολλανδικά, σουηδικά, ιαπωνικά και πολλές ακόμα γλώσσες.

Δυο λόγια για τους εικονογράφους

● Μάρω Αλεξάνδρου

Η Μάρω Αλεξάνδρου γεννήθηκε στην Αθήνα και από μικρή περνούσε πολλές ευχάριστες ώρες ζωγραφίζοντας.

Όταν μεγάλωσε, αποφάσισε να ασχοληθεί επαγγελματικά με τη ζωγραφική και από το 1996 εικονογραφεί παιδικά βιβλία. Έχει συνεργαστεί με τους εκδοτικούς οίκους: Ελληνικά Γράμματα, Κέδρος και Μίνωας. Έχει ένα ψεύτικο αρκουδάκι, που το λένε Βασιλική-Καφετούλη και διαβάζει ό,τι πέσει στα χέρια της. Στο βιβλίο αυτό, εικονογράφησε τη Δέσποινα, το περιστέρι, και τα μασκώτ της Μασκωτίας.

● Σπύρος Γούσης

Γεννήθηκε στον Πειραιά. Αποφοίτησε από την Αρχιτεκτονική Σχολή του Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου. Τις πρώτες καλλιτεχνικές επιρροές τις δέχθηκε από τον χαρακτή Β. Παντελάκη και στη συνέχεια, κατά τη διάρκεια της φοίτησής του στο Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο, από τον ζωγράφο Σ. Σόρογκα.

Πρώτη του εικονογράφηση το βιβλίο του Ι.Δ. Ιωαννίδη *Το κορίτσι με τις δύο μητέρες* των εκδόσεων Πατάκη (1995). Έχει συνεργαστεί με τους εκδοτικούς οίκους: Πατάκης, Καστανιώτης, Κέδρος, Ελληνικά Γράμματα, Άγκυρα, Μίνωας καθώς και με το παιδικό περιοδικό *Συνεργασία*. Στο βιβλίο αυτό, εικονογράφησε τις σκηνές από τους αρχαίους και τους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες.

● Ναταλία Καπατσούλια

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε, αρχικά, γαλλική φιλολογία στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας και, αργότερα, σκίτσο στο εργαστήριο του Σπύρου Ορνεράκη. Συνεργάστηκε με τα παιδικά περιοδικά *Το ρόδι* και *Τα Σαΐνια* και με πολλούς εκδοτικούς οίκους για την εικονογράφηση παιδικών βιβλίων. Έχει ένα γάτο, που τον λένε Ιγνάτιο και της αρέσει πολύ να ταξιδεύει με το ποδήλατό της. Στο βιβλίο αυτό, εικονογράφησε τις τρεις σκιές και τις στρατιές τους.

